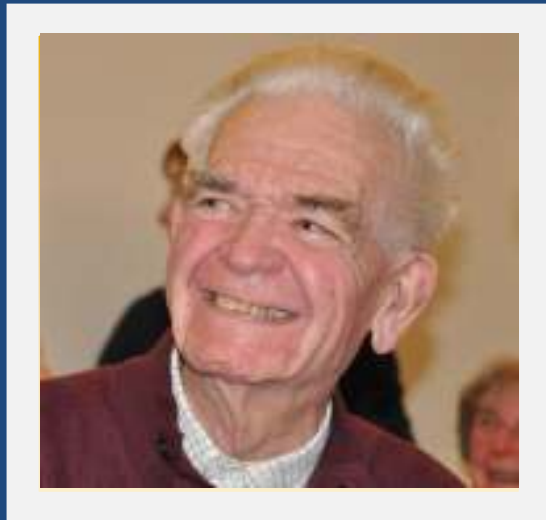
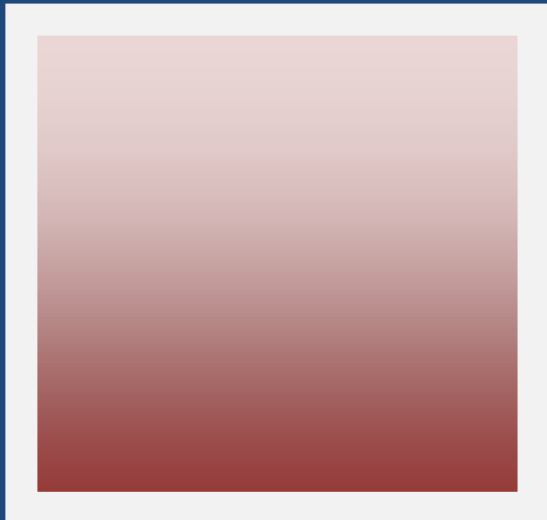
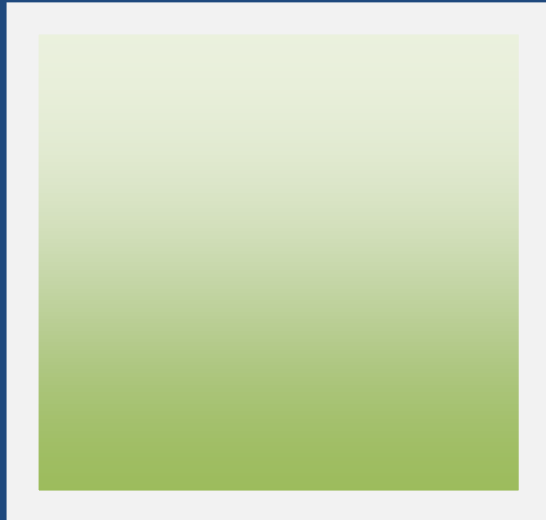


# Jaarverslag 2014





## Woord van de voorzitter

Beste sympathisanten,

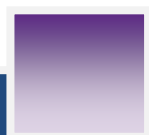
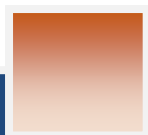
Dit jaarverslag wil u als medewerker, geïnteresseerde, giftgever of als betrokken overheid inzage geven in de activiteiten van het werkjaar 2014 van de vzw Vereniging voor Solidariteit. Kenmerkend voor de werking van VVS is de onbezoldigde inzet van vrijwilligers, verbonden aan de Gemeenschap van Sant'Egidio, in verschillende kansarme wijken van Antwerpen en Brussel met naschoolse begeleiding van kinderen en jongeren en ondersteuning van ouderen, gratis warme maaltijden voor daklozen in Kamiano, conversatieklassen voor nieuwkomers en het huis voor ouderen Simeon en Hanna. Vanuit deze werkingen besteedt Sant'Egidio steeds meer aandacht aan het leggen van dwarsverbindingen tussen mensen en groepen die vaak onverschillig of wantrouwig tegenover elkaar staan. Zo worden bruggen geslagen tussen autochtonen en allochtonen, tussen ouderen en jongeren, tussen 'rijken' en 'armen'. Op het niveau van een stadswijk tracht VVS het menselijk weefsel te herstellen, zodat mensen minder vereenzamen en marginaliseren. Op het niveau van de stad tracht de vereniging solidariteit en medemenselijkheid tot een cultuur te verheffen, onder meer door conferenties en manifestaties.

Hoogtepunt in het uitbouwen van een cultuur van dialoog en samen leven was ongetwijfeld het internationale interreligieuze vredescongres "Peace is the future" dat van 7 tot 9 september plaatsvond in Antwerpen. Zo'n 300 internationale vertegenwoordigers van de grote wereldreligies konden er, 100 jaar na het uitbreken van WO I met elkaar en de talrijk opgekomen lokale bevolking in debat gaan over hete hangijzers zoals godsdiensten en geweld, de duurzame ontwikkeling en de strijd tegen armoede in de 21<sup>ste</sup> eeuw, of gelovigen en humanisten in de globalisering. Een bijzonder jongerenprogramma trok de aandacht van meer dan 2.500 Antwerpse jongeren. De Sant'Egidio pop up aan de Kammenstraat fungeerde in de aanloop naar dit evenement als info-stand, maar bij wijze van experiment wil VVS er naast informatie verschaffen ook Sant'Egidio-gerelateerde producten verkopen die de werking ten goede komen.

Het merendeel van de kosten van VVS werd ook afgelopen jaar gedragen door giften van meters en peters, service-clubs en van bedrijven of door solidariteitsacties op scholen en in families. Maar door een extra subsidie van het Antwerps stadsbestuur voor de werking met daklozen kon VVS een interessant experiment opstarten om naast haar restaurant Kamiano haar lokalen elke ochtend open te stellen voor Kamiano-onthaal met een aantal professionele krachten die de zwaksten uit de samenleving met complexe problemen op maat trachten te helpen.

Ik dank hierbij uitdrukkelijk alle sympathisanten en giftgevers voor hun gewaardeerde en noodzakelijke steun, want zonder jullie zou VVS niet diezelfde uitstraling en maatschappelijke impact hebben.

Hilde Kieboom  
Voorzitter



## Kinder- en jongerenwerking

### Land van de Regenboog

Werking 2014 \_\_\_\_\_ 9

### School van Vrede

Voorstelling van de werking \_\_\_\_\_ 10  
Werking 2014 \_\_\_\_\_ 11  
    Vakanties \_\_\_\_\_ 11  
    Cultuur in de School van Vrede \_\_\_\_\_ 12  
    Aandacht voor gezonde voeding \_\_\_\_\_ 12  
    De groei \_\_\_\_\_ 13

### Friends

Voorstelling van de werking.  
Doelstelling \_\_\_\_\_ 14  
Het intergenerationeel project \_\_\_\_\_ 15  
Werking 2014 \_\_\_\_\_ 16

### Jongeren voor Vrede

Voorstelling van de werking.  
5 Doelstelling \_\_\_\_\_ 17  
Werking 2014 \_\_\_\_\_ 18  
    Kerngroep \_\_\_\_\_ 18  
    Uitstraling \_\_\_\_\_ 19  
    Jongeren helpen kinderen  
    in de Scholen van Vrede \_\_\_\_\_ 19  
    Jongeren helpen bejaarden \_\_\_\_\_ 20  
    Jongeren in de (sociale) media \_\_\_\_\_ 21  
    'Sounds for Peace' –  
    Muziekwedstrijd \_\_\_\_\_ 22  
    Europese jongerenontmoeting in  
    Antwerpen \_\_\_\_\_ 22  
    Jongerenprogramma 'Peace is the  
    Future' \_\_\_\_\_ 23  
    Vrijdagen van Sant'Egidio \_\_\_\_\_ 24

### Projectwerking en subsidiëring \_\_\_\_\_ 25

### Samenwerkingen en overleg \_\_\_\_\_ 25

## Ouderenwerking

### Leve de Ouderen!

Inleiding en doelstellingen \_\_\_\_\_ 27  
Intergenerationeel project en  
ontmoeting met migranten \_\_\_\_\_ 28  
Wijkwerkingen \_\_\_\_\_ 29  
    Antwerpen Noord \_\_\_\_\_ 29  
    Centrum \_\_\_\_\_ 30  
    Kiel \_\_\_\_\_ 30  
Vakanties 2014 \_\_\_\_\_ 31  
Vergrijzing – van probleem  
naar potentieel \_\_\_\_\_ 31  
Herfstconcert "Oude en nieuwe  
Antwerpenaren ontmoeten elkaar" \_\_\_\_\_ 32

### WZC "Simeon en Hanna", huis voor ouderen

Voorstelling \_\_\_\_\_ 33  
Feest van Simeon en Hanna \_\_\_\_\_ 34  
Zomer van Simeon en Hanna \_\_\_\_\_ 34  
Kerstfeest van Simeon en Hanna  
en de Amici \_\_\_\_\_ 34

### Projectwerking en subsidiëring \_\_\_\_\_ 35

## Kamiano

### Kamiano – plek voor thuislozen

Geschiedenis en waarden van Kamiano \_\_\_\_\_ 37  
Profiel van de doelgroep \_\_\_\_\_ 38  
Vormingen van vrijwilligers en sociale  
stages in Kamiano \_\_\_\_\_ 39

### Kamiano Restaurant

Werking 2014 \_\_\_\_\_ 40  
De dokterspraktijk op woensdag en  
zaterdag \_\_\_\_\_ 41

### Kamiano Mobiel

Inleiding \_\_\_\_\_ 42  
Werking en profiel van de doelgroep \_\_\_\_\_ 42

### Kamiano Onthaal

Inleiding \_\_\_\_\_ 44  
Werking en profiel van de doelgroep \_\_\_\_\_ 45  
Kamiano Onthaal in absolute cijfers \_\_\_\_\_ 46  
Samenwerkingen \_\_\_\_\_ 46

## Kamiano Plus

Woonzorg	47
Stervensbegeleiding en ziekenbezoek	
Thuis, in het ziekenhuis en in de instelling	48
Afscheidsmomenten van de overledenen	48
Ondersteuning van gevangenen	49
Lessen in de gevangenis van Antwerpen	49
Kerstfeesten in de gevangenissen	50
Zomervakantie	51
Solidariteitsacties	51
Kerstfeest met de vrienden van Kamiano	51

<b>Samenwerking met andere organisaties</b>	52
---	----

<b>Projectwerking en subsidiëring</b>	53
---------------------------------------	----

## Interculturaliteit

### Samenleven in diversiteit

Interbeschouwelijk dialoog en vredeseducatie	55
Vredeswandeling op Nieuwjaarsdag - 1 januari 2014	56
Interfaith Harmony Breakfast – 4 februari 2014	56
Voorstelling 'Peace is the Future' in Stadhuis – 11 februari 2014	56
Iftarmaaltijd – 2 juli 2014	56
Opening Pop-up Peace is the Future - 15 juli 2014	57
Sant'Egidio herdenkt Holocaust	57

### 'Peace is the Future'

Inleiding	58
Vorbereidingen op lokale niveau	59
Verloop van de meeting	59
Het jongerenprogramma	61
Impact	62

<b>Taalschool Yaguine en Fodé</b>	66
-----------------------------------	----

### Volkeren van Vrede

Voorstelling	68
Maandelijks activiteiten	69
Kerstfeest in het asielcentrum van het Rode Kruis op Linkeroever	70
Kerstmis in Asielcentrum Nederoverheembeek	71
Solidariteit met oude Antwerpenaren	72
"Oude en nieuwe Antwerpenaren ontmoeten elkaar"	72

<b>Samenwerking en overleg</b>	73
--------------------------------	----

## Strijd tegen de doodstraf

### Stijd tegen de doodstraf–Cities for Life

Inleiding	75
In België	76
Bezoek Nick Yarris	76
Werelddag tegen de doodstraf	76

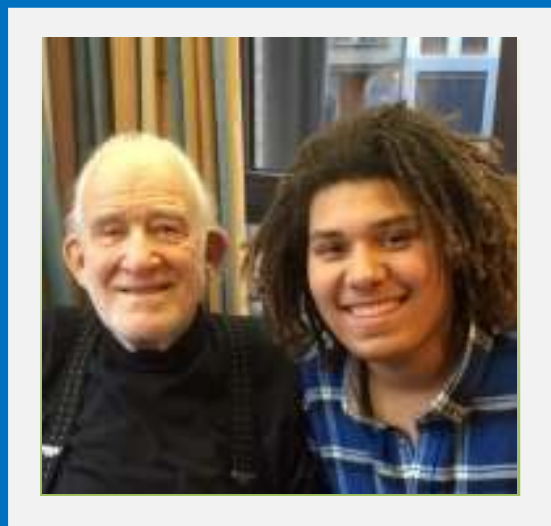
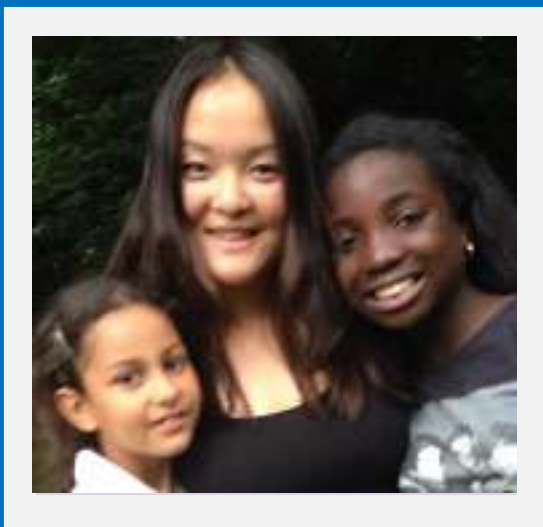
## De Amici

Inleiding	78
Voorstelling van de Amici	79
Werking 2014	79
Werken aan cultuur en samenleven	79
De tweewekelijkse samenkomsten en het muziek- en schilderatelier	80
Vriendschap met bejaarden	81
Vakantie	81
Feesten - samenspel	81
Kerstfeest	82
Uitbreiding van het netwerk en professionalisering van de werkers	82
Samenwerking met Primavera	82

## Financiële situatie

Verdeling van de inkomsten	84
Verdeling van de uitgaven	85
Balans	86
Toelichting bij de financiële situatie	86
Organigram Sant'Egidio Benelux	87

# Kinder- en jongerenwerking





## Land van de Regenboog

*Het Land van de Regenboog is een internationale beweging van en voor kinderen die zich willen inzetten om samen een betere en meer menselijke wereld uit te bouwen. Ze dromen van een wereld met meer vrede en solidariteit met armen en zwakken. Ze bespreken actuele gebeurtenissen en laten zich inspireren door het voorbeeld van grote figuren als Franciscus, Gandhi, Martin Luther King, Damiaan, ...*

Deze beweging is ontstaan bij de Gemeenschap van Sant'Egidio in Rome en is nadien wereldwijd verspreid, ook in België. Kinderen van 5 tot 12 jaar, zowel welgesteld als kansarm, zijn welkom. Door regel-

matige samenkomsten en activiteiten groeien ze in het beleven van waarden zoals respect voor iedereen (ongeacht leeftijd, huidskleur of overtuiging), eerbied voor de natuur, vriendschappelijke omgang

over alle grenzen heen en bijzondere aandacht voor de armen dichtbij (in de eigen buurt of stad) en veraf (kinderen in Afrika, Aids-zieken enz.).

### **Vriendschap tussen jong en oud**

Respect voor wie oud is, staat centraal in de werking van het Land van de Regenboog. Regelmatig gaan de

kinderen op bezoek in een bejaardentehuis in het centrum van Antwerpen. Ze ontdekken dat een uurtje van hun tijd het verschil kan maken in het leven van een oudere. Elk talent draagt bij tot het feest:

muziek, dans, een spel of gewoon iemands hand vasthouden.

## Respect voor wie anders is

---

In onze geglobaliseerde wereld willen de kinderen van het Land van de Regenboog niemand uitsluiten en bruggen slaan naar wie van een

ander land komt, een ander geloof heeft of gewoon een beetje anders is.

## Respect voor de natuur

---

De kinderen willen zich inzetten voor de natuur. Ze proberen niets te verspillen en de natuur niet te vervuilen.

## Werking 2014

---

In 2014 is de werking van het Land van de Regenboog verder gegroeid. De kinderen komen tweewekelijks samen, op zondagmiddag, in de lokalen van de vereniging aan de Lombardstraat. Elke keer had de ontmoeting een ander centraal thema, zoals:

Martin Luther King en zijn strijd voor verdraagzaamheid en gelijkheid. Dit jaar lag de focus uiteraard op 100 jaar na WO I en 'Peace is the Future' in Antwerpen.

Op grote momenten, zoals met Pasen en Kerstmis, brachten de

kinderen bezoek aan bejaarden van de residentie St. Jozef in de Hemelstraat. Met Kerstmis, op 24 december, gingen 35 kinderen bij 50 bejaarden op bezoek. Ze organiseerden een kerstconcert en gingen op alle kamers een bezoekje brengen.







## School van Vrede

*De School van Vrede organiseert huiswerkbegeleiding en vrijetijdsbesteding voor kansarme kinderen met problemen op school. De werking is gevestigd in vier kansarme wijken van Antwerpen: Linkeroever, Luchtbal, Kiel en Stuivenberg en in Brussel. Meer dan 200 kinderen worden op deze manier begeleid.*

### Voorstelling van de werking

De School van Vrede organiseert huiswerkbegeleiding en vrijetijdsbesteding voor kansarme kinderen met problemen op school. De meeste van deze kinderen hebben te maken met een grote achterstand op verschillende gebieden. Omdat thuis een andere taal dan Nederlands wordt gesproken, hebben ze moeilijkheden op vlak van de taal. Maar ook op andere vlakken raken ze achter omwille van ontoereikende begeleiding en aandacht.

Leer- en gedragsproblemen kunnen in het geval van deze kinderen niet los worden gezien van de sociale, materiële en emotionele achtergrond van het kind. Om deze kinderen meer kansen te geven in onze samenleving, willen de Scholen van Vrede heel concrete hulp bieden. Er gebeuren regelmatige huisbezoeken zodat de situatie van elk kind zo goed mogelijk wordt opgevolgd. Tijdens deze bezoeken wordt er onder andere gesproken over het

belang van het regelmatig schoolbezoek, over hoe het mogelijk is het kind bij zijn schoolwerk te helpen en over het belang van een geweldloze opvoeding. Indien nodig wordt ook contact opgenomen met de scholen en leerkrachten, CLB's en andere organisaties op wijkniveau om op deze manier de hulp te optimaliseren.

In de Scholen van Vrede wordt er in een familiaal klimaat samen gedisc-

cussieerd, gespeeld, gefeest en gereisd. Er wordt ook regelmatig gewerkt rond bepaalde projecten die gericht zijn op wat er in de wereld dichtbij en veraf gebeurt. In 2014 werd vooral gewerkt rond dialoog en vriendschap tussen mensen van verschillende geloven in overtuigingen.

Behalve de huiswerkbegeleiding heeft de School van Vrede tot doel om via ontspannende activiteiten de kinderen een ruimere culturele bagage mee te geven. De werking in verschillende buurten verloopt telkens volgens een gelijkaardig stramen: een half uur onthaal of afhalen van de kinderen thuis door vrijwilligers, een uur studie en huiswerkbegeleiding, een uur combinatie van spel, animatie en vredesopvoeding.



## Werking 2014

11

De continuïteit van de werking van de Scholen van Vrede blijft gehandhaafd. In 2014 waren dit werkingen in Luchtbal, Kiel, Linkeroever, Stui-venberg en in Brussel. Opnieuw namen veel jongeren een engagement op waardoor we ook meer kinderen van de doelwijken konden bereiken. Coaching en ondersteuning van deze vrijwilligers blijft essentieel en daarvoor werden speciale bijscholingsmomenten voorzien.

In 2014 werd de nadruk gelegd op 'samen leven met verschillende culturen'. Er werd actief deelgenomen aan het event 'Peace is het Future' en op de verschillende vakanties was dit het thema waar rond gewerkt werd.

Door de uitstraling van de werking van VVS vzw krijgt de organisatie steeds meer aanvragen van jongeren om in de kinderwerking een sociale stage te doen. Afgelopen jaar kwamen er ongeveer 35 stagairs. Ze waren in het algemeen zeer tevreden over hun stage. Ze onderstrepen dat ze via de werking van de School van Vrede veel over kansarmoede leerden. Sommigen van hen maken de overstap van stagiair naar vrijwilliger en blijven ook na afloop van hun stage in de School van Vrede helpen.

Tijdens de schoolvakanties stonden er daguitstappen in kleinere groepen op het programma. Er werden in 2014 o.a. fietstochten

georganiseerd, tuinfeestjes en wandelingen in het park en naar het MAS in Antwerpen.

Opnieuw werd door de groei van alle Scholen van Vrede in de voorbije jaren een splitsing ingevoerd van de vakantiekampen.

In de zomervakantie werden vier kinderkampen georganiseerd, voor elke School van Vrede apart. 200 kansarme kinderen namen deel aan deze vakanties, waar vriendschap, inzet voor anderen, ontspanning en persoonlijke aandacht centraal stonden.

## Vakanties

In samenwerking met VZG vzw organiseert VVS jaarlijkse vakanties voor kinderen van de Scholen van Vrede. Goede accommodatie, ge-

zonde voeding en aandacht voor hygiëne aan de ene kant en sportieve en culturele activiteiten aan de andere kant geven deze kinderen de

kans om gedurende een week de dagelijkse zorgen en de gevaren van de stad achter zich te laten. Deze tijd is voor hen heel belangrijk

want vaak leven deze kinderen op plaatsen en in panden waar bv. geen voldoende sanitaire voorzieningen zijn (studio's zonder douches of toiletten) of in de kampen (zoals de zigeunerkinderen).

Veel aandacht gaat tijdens de kindervakanties ook naar regelmatige lichaamsverzorging: tanden poetsen, zich elke dag wassen, propere kleren dragen, nagels knippen enz. Op deze manier hebben onze vakanties een heel belangrijk opvoedend karakter voor de kansarme deelnemers. Daar-

naast beleven de kinderen een vroege tijd met veel vriendschap en een stevige dosis sport en cultuur.

Elk jaar hebben deze reizen een bepaald sensibiliserend thema dat aansluit bij de werking doorheen het jaar. Vorige jaren waren dat: "Vrede" (2004), "Dialoog" (2005), "Vriendschap" (2006), "Verdraagzaamheid" (2007), "Samen leven" (2008), "Engagement" (2009), "Talenten" (2010), "Op zoek naar verborgen talenten, via muziek naar vrede" (2011), "Wij hebben elkaar nodig – vriendschap tussen jong en

oud" (2012) Franciscus (2013) en in 2014 "Interreligieuze dialoog".

In 2014 hebben de kinderen tijdens hun vakanties zich voorbereid op de grote interreligieuze ontmoeting 'Peace is the Future' die de Gemeenschap van Sant'Egidio in Antwerpen organiseerde. De kinderen hebben de verschillende godsdiensten beter leren kennen en ontdekten dat er naast verschillen vooral ook gelijkenissen waren.

Uiteraard waren er ook uitstappen naar zwembaden en dierenparken.

## Cultuur in de School van Vrede

Zoals elk jaar werd er ook in 2014 hard gewerkt aan de culturele armoede. De kinderen van de School van Vrede wandelden mee voor vrede (in januari) en ter herdenking van de slachtoffers van de WO II (in november).

De vrijwilligers gingen met de kinderen naar de cinema, naar de KID-concerten van de Filharmonie in de Roma, en ze begeleidden hen naar speciaal voor kinderen georganiseerde ateliers en workshops. Het werden gelegenheden bij uitstek om de culturele blik van de kinderen te verruimen en hen te sensibiliseren voor kunst.



## Aandacht voor gezonde voeding

Sinds het begin van het bestaan van de Scholen van Vrede legt men een grote nadruk op gezonde voeding, zowel door het jaar als tijdens de vakanties. Via de vrijwilligers die regelmatig de kinderen opvolgen, stellen wij vast dat gezonde voeding in kansarme gezinnen geen evidentie is. De kinderen eten dagelijks heel ongezond en hebben nooit goede eetgewoontes opgebouwd. De redenen daarvan zijn aangehaald in verschillende

studies over kansarmoede in verband met gezonde voeding. In kansarme families wordt er vaak ongezond gegeten want verse voeding is duur. Bovendien gelooft men niet dat een maaltijd tegelijkertijd lekker, gezond en betaalbaar kan zijn. In vele gezinnen wordt er niet elke dag warm gegeten en groenten maken zo goed als nooit een deel uit van de maaltijd. Als vieruurtje wordt er

vaak voor snoep gekozen, zelden voor fruit, enz.

Vandaar dat VVS zo veel aandacht besteedt aan gezonde voeding tijdens de vakanties. Daarom wordt gekozen voor vakantieplaatsen waar met de kok op voorhand wordt afgesproken wat er wel en niet mag geserveerd worden. Er wordt daarbij ook rekening gehouden met de Moslimdeelnemers (halal-eten) en vegetariërs. Als er geen mogelijkheid tot volpension bestaat, zor-



gen extra vrijwilligers voor het eten. Op onze vakanties wordt er altijd drie keer per dag gegeten: ontbijt,

middageten (warme maaltijd) en avondeten. Er wordt ook een vieruurtje aangeboden, bestaande uit

fruit en gezonde drank. Op deze manier worden er goede eetgewoontes opgebouwd bij kinderen.

In 2014 werd er opnieuw door de Scholen van Vrede die in de voormiddag doorgaan, aan de kinderen een gezond ontbijt aangeboden. Er werd namelijk vastgesteld dat de kinderen vaak zonder ontbeten te hebben naar de werking kwamen en daardoor ook hun concentratie verloren tijdens het maken van hun huiswerk. Nu beginnen deze Scholen van Vrede met een ontbijt en pas dan komen de boeken naar boven. We merken dat de kinderen dankzij deze verandering efficiënter kunnen leren en langer geconcentreerd blijven.

## De groei

Ongeveer 200 kinderen van Antwerpen en Brussel zijn ingeschreven in de Scholen van Vrede en worden op regelmatige basis opgevolgd. Deze duidelijke groei ten opzichte van vorige jaren werd zichtbaar bij de kerstfeesten die voor al deze kinderen en hun families werden georganiseerd. In plaats van één groot kerstfeest voor de kinderen van alle wijken werden er dit jaar opnieuw 5 verschillende wijkfeesten georganiseerd waarbij ook de families van de kinderen en bejaarden uit de wijk werden uitgenodigd. Om de feesten vlot te laten verlopen en de huiselijke sfeer te kunnen bewaren, werden ze opengesteld voor vrijwilligers van buitenaf die voor het transport en bediening tijdens de feesten zorgden.





## Friends

*Friends zijn groepen van jongeren van 12 tot 15 jaar die op regelmatige basis bejaarden in instellingen bezoeken en voor hen schitterende feesten organiseren. Vriendschap tussen jong en oud vergroot de solidariteit en het begrip tussen de generaties. Vriendschappen die op deze manier ontstaan, zijn de gezondste medicijn tegen eenzaamheid en brengen het beste in elke jongere naar boven.*

### **Voorstelling van de werking. Doelstelling**

Net zoals de School van Vrede bereikt ook 'Friends' jongeren (12-15 jarigen) van verschillende nationaliteiten. Ze hebben de nodige moeilijkheden op sociaal en familiaal vlak, en meestal verloopt ook hun schoolcarrière niet helemaal vlekkeloos. Voor de jongeren die deelnemen aan de activiteiten van de Friends, vormt de werking een belangrijk alternatief voor "de straat". Groepen van Friends

hebben als doel een plaats te zijn waar waarden als respect voor anderen, voor de eigen leefomgeving, voor de natuur enz. centraal staan. Naast individuele studietoelsteuning wil de werking hen via vormende en recreatieve activiteiten kansen bieden om uit hun situatie van sociale achterstand te geraken, hun leefwereld te verruimen en vriendschap en solidariteit te leren kennen als alternatieve

waarden voor het recht van de sterkste. Er wordt ook individuele hulp aangeboden bij de keuze van de juiste middelbare school zodat de talenten van de jonge mens verder worden ontwikkeld. Alle activiteiten gebeuren met als voertaal het Nederlands. Foto- en videomateriaal, visualisaties, computer en internet worden veelvuldig gebruikt om bepaalde thema's aanschouwelijk te maken.

## Het intergeneratieel project



Het intergeneratieel project is de voorbije jaren sterker geworden en kende een langzame maar duidelijk zichtbare groei. Enerzijds zijn er steeds meer jongeren die het moeilijk hebben op school, en hiervoor niet de nodige ondersteuning krijgen. Anderzijds zijn er vele senioren die alleen thuis zijn en niet veel meer om handen hebben, terwijl ze nog perfect in staat zijn om veel te doen. Sinds september 2000 gaan verschillende "Friends" wekelijks op bezoek bij een oudere, die ze meestal leerden kennen via de ouderenwerking van Sant'Egidio. Ze maken er hun huiswerk en krijgen de gelegenheid om het Nederlands, wat in vele gevallen niet hun moedertaal is, te oefenen. Bovendien maken ze kennis met de

leefwereld van ouderen. De bejaarde wordt de "taalopa" of "-oma" die om uiteenlopende redenen (migranten- of vluchtelingenkinderen, moeilijke relaties binnen families) in het leven van de jongeren ontbrak. Vaak worden de ouderen geconfronteerd met een gelijkaardige situatie, namelijk dat ze hun kleinkinderen niet of nauwelijks zien. Voor de ouderen is deze vriendschap dan ook even belangrijk: ze kunnen zich nuttig maken, en vinden weer een nieuwe zin in het leven. Ze leren zich ook thuis te voelen in de veranderde maatschappij, te midden van nieuwkomers. Op deze manier wordt er een brug geslagen tussen de verschillende generaties, wat geen evidentie is in wijken waar het

wantrouwen tussen jong en oud het samenleven vaak bemoeilijkt. Aangezien het hierbij dikwijls om allochtone jongeren gaat, bevordert dit project ook de goede verstandhouding tussen de verschillende culturen in de wijk.

De vereniging hecht veel belang aan het vriendschappelijke klimaat waarin de werking verloopt. Tussen de vrijwilligers en kinderen/jongeren bestaat geen assistentiële maar wel een vriendschappelijke relatie. De kinderen/jongeren moeten uiteraard geholpen worden, maar er wordt daarbij niet vergeten dat ze ook in staat zijn om zelf, samen met hun leeftijdsgenoten, heel wat te realiseren. De werking van "Friends" wil hen daartoe stimuleren door hen steeds meer verantwoordelijkheid binnen de vereniging te geven. De Friends worden aangemoedigd om de wijde wereld met zijn grote en kleine problemen te ontdekken. Ze worden uitgedaagd om eigentijdse initiatieven te nemen om hun droom te realiseren. Gezamenlijke initiatieven zoals maandelijkse feesten in bejaardenhuizen, petitieacties, inzamelacties enz. waarin ze de hoofdrol spelen (organisatie, logistiek, presentatie, samenwerking, ...) brengen diverse thema's dichterbij en wijzen hen op hun persoonlijke verantwoordelijkheid bij de uitbouw van een humanere samenleving. Hierbij wordt de continuïteit van deze activiteiten centraal gesteld. De individuele begeleiding van de vrijwilligers binnen het intergeneratieel project (begeleiding van jongeren die ouderen bezoeken) vraagt veel coördinatie. Ze is essentieel om deze activiteit tot een goed einde te laten komen. Bij sommige jongeren wordt het na verloop van tijd duidelijk dat de begeleiding kan afgebouwd worden, bij anderen is een blijvende ondersteuning noodzakelijk.



## Werking 2014

Zoals vorige jaren bleef ook in 2014 de continuïteit in de Friendswerking gehandhaafd en de werking werd uitgebreid. Zo namen doorheen het jaar 120 tal jongeren tussen 13 en 15 jaar deel aan de "Friends"-werking. De jongeren groeien enerzijds door uit de "Scholen Van Vrede", waar ze vroeger hulp kregen met huiswerk. Anderzijds zijn er ook veel nieuwe jongeren die via andere kanalen zoals scholen en vormselgroepen komen.

Na de oprichting in 2008 van Friends Kiel, Friends Linkeroever en Friends Stuivenberg en in 2010 – Friends Luchtbal – en in 2011 – Friends Brasschaat, Friends Ekeren en Friends Oostmalle, werd er besloten om drie grote kernen van Friends op te richten met uitstraling naar andere wijken: Friends Centrum, Friends Noord en Friends Oostmalle. Daarnaast zijn er ook andere Friendsgroepen die actief zijn in scholen zoals OLVC en JOMA. De vorming van de nieuwe vrijwilligers die deze groepen begeleiden, kreeg extra aandacht, op deze manier kunnen ze in een groter geheel opgenomen worden en ze kunnen zich inwerken aan de zijde van de meer ervaren begeleiders.

Verschiedende Friends vormen samen enkele muziekbandjes. Op regelmatige momenten komen ze samen in de lokalen van de vereniging aan de Lombardenstraat. Ze namen ook deel aan de muziekwedstrijd "Sounds For Peace".

De Friendsgroep ging in 2014 samen op vakantie naar Londen. Het thema van deze vakantie stond in teken van de 100<sup>ste</sup> verjaardag van het begin van de Eerste Wereldoorlog. De Friends deden



daar uitwisselingen met leeftijdsgenoten en bezochten een bejaardentehuis waar een feest werd georganiseerd. Op deze manier gaven ze het voorbeeld aan lokale jongeren die ook de Friendswerking wilden beginnen. De reis was een grote waarde voor het groepsgevoel

In september gingen de oudsten Friends over naar de Jongeren voor Vrede. De jongsten nemen de fakkel over en zochten nieuwe jongeren om hen te helpen. De groepen vormen nu een geslaagde mix van Belgen en migranten, van jongeren van kansarme en beter gestelde gezinnen.

De verschillende groepen van de Friends organiseren twee keer per maand volledig zelf een feest voor bejaarden en bezoeken de bejaarden in hun kamers om een persoonlijke vriendschap met hen op te bouwen. Dit gaat door in het OCMW-WZC Onze-Lieve-Vrouw in Antwerpen Centrum en in het WZC Sint Jozef in Oostmalle. Deze bezoeken gebeuren in het kader van de toenadering tussen verschillende generaties. Het worden

prachtige feestmiddagen zowel voor de jongeren als voor de bejaarden. Daarnaast gingen de bezoeken aan ouderen thuis, in ziekenhuizen of instellingen door.

De Friends hebben met Kerstmis een groot feest georganiseerd voor een 150-tal bejaarden. Ze zijn opgetreden met muziekstukjes, instrumenten en dans. Een van de jongeren heeft speciaal voor deze gelegenheid een lied gemaakt over de vriendschap tussen jong en oud en hoe deze een remedium kan zijn tegen eenzaamheid bij de ouderen in onze maatschappij.





## Jongeren voor Vrede

*Jongeren voor Vrede zijn groepen voor jongeren tussen 16 en 25 jaar. Ze willen bouwen aan een betere wereld. Inzet voor de naaste, strijden tegen racisme, opkomen voor de zwakken en bouwen aan de vrede zijn enkele ingrediënten van deze groepen. Regelmatig verzamelen ze in hun groepen om hierover na te denken en ieder zet zich in voor een van de projecten binnen de vereniging: kinderen, bejaarden, mentaal gehandicapten of daklozen.*

### Voorstelling van de werking. Doelstelling

Naarmate de Friends opgroeiden, groeide ook de oproep om dicht bij deze jongeren te blijven staan. Jongeren voor Vrede kent na haar start in 2003 nu een volwaardig bestaan en groeit ook aan. Continuïteit en doorstroming blijven hier de belangrijkste doelstellingen. Jongeren vragen meer en meer hulp en

steun in andere aspecten van het dagelijkse leven, zoals studiekeuze, omgang met drugs, relaties, familiale zorg enz. Het belang groeide dan ook om hen goed door te verwijzen naar de juiste diensten en organisaties. Contacten met andere partners uit de sector zijn hierbij noodzakelijk.

Met deze jongeren wil de vereniging een stap verder gaan. Naast de onderlinge vriendschap en het onmiddellijk inspelen op gebeurtenissen in de samenleving, nemen ze allen een concreet engagement op om actief mee te werken aan een vreedevolle samenleving. Sommige jongeren gaan op huisbezoek bij



eenzame bejaarden, sommigen helpen op regelmatige basis in het huis voor ouderen Simeon en Hanna, anderen worden begeleider of zelfs

eindverantwoordelijke van een School van Vrede, ieder naar eigen vermogen en interesses. Het is de bedoeling dat elke jongere een

verantwoordelijkheid krijgt binnen de organisatie.

## Werking 2014

---

De werking van de jongerengroepen kende in 2014 een grote groei. De jongeren zijn opgesplitst in drie leeftijdsgroepen: middelbare scholieren van 16 tot 18 jaar, studenten van 18 tot 23 jaar en jongvolwassenen van 24 tot 30 jaar. Elke groep heeft aparte bijeenkomsten volgens leeftijd, levenssituatie, enz. De jongeren ontmoeten elkaar in de centrale lokalen van de organisatie aan de Lombardenstraat. Ze vergaderen daar en bereiden daar verschillende activiteiten voor die achteraf in de wijken waar ze vandaan komen, doorgaan. Sommigen helpen in de Scholen van Vrede, anderen gaan bejaarden bezoeken aan huis en in de instellingen in de wijken waar ze wonen.

Elke leeftijdsgroep binnen de vereniging houdt haar wekelijkse bijeenkomst die in het teken staat van de vorming voor het engagement dat deze jongeren op zich nemen. Aan de hand van de concrete ervaringen worden tips gegeven

over hoe om te gaan met de doelgroep. Meestal eten de jongeren samen na de vergadering. Op deze manier worden onderlinge vriendschappen onderhouden en de jongeren krijgen de kans om ervaringen uit te wisselen. Er worden ook plannen gemaakt voor gemeenschappelijke activiteiten, zoals het heel geslaagde initiatief van Vrijdagen van Sant'Egidio. Behalve de georganiseerde bijeenkomsten ontmoeten de jongeren elkaar vaak op eigen initiatief in de gebouwen van de VVS in de Lombardenstraat, waar ze vrije toegang hebben. Verschillende ruimtes werden zodanig aangepast dat ze altijd voor de jongeren beschikbaar zijn: een repetitieruimte met een opnamestudio, een werkkamer, een krantenbibliotheek, een computerkamer en een keuken (om drankjes of kleine etentjes samen voor te bereiden). Op deze manier weten de jongeren dat ze bij onze organisatie altijd welkom zijn.

Daarnaast worden tijdens de bijeenkomsten verschillende thema's meer in de diepte uitgewerkt. Een greep uit de thema's in 2014: vrede in de wereld; Syriëstrijders; eenzaamheid en depressie onder jongeren, de doodstraf; de dialoog tussen godsdiensten; eenzaamheid bij de bejaarden; dakloos zijn in een grote stad; racisme, islamofobie en antisemitisme; enz.

Bovendien wordt er tijdens de vergaderingen gediscussieerd over hoe de jongeren gestalte kunnen geven aan een samenleving in diversiteit. Elk thema wordt concreet uitgewerkt en kan eventueel gepaard gaan met gepaste acties. De jongeren onderzoeken hoe ze het best mensen kunnen sensibiliseren en hoe ze bv. een petitie kunnen opstarten. Ook worden de meest actuele thema's besproken op basis van krantenartikels of internetbronnen. De jongeren worden aangemoedigd om elke dag de krant te lezen en/of naar het nieuws kijken.

## Kerngroep

---

Door de jaren heen is binnen de Jongeren voor Vrede een duidelijke kerngroep ontstaan, bestaande uit jongeren die zich al jarenlang in de organisatie inzetten en die stilaan de verantwoordelijkheid voor verschillende werkingen op zich namen. Voor deze kerngroep worden

speciale vergadermomenten en vormingen voorzien. Deze jongeren organiseren infosessies voor scholen en groepen over kansarmoede in de stad en wereldwijd en kunnen concrete tips geven hoe een klas, school of groep iets voor de armen in haar eigen buurt kan doen.

Daarnaast begeleiden ze het groeiende aantal stagairs binnen hun werkingen. Vanuit deze kerngroep ontstond het idee van debatavonden voor jongeren onder de titel "Vrijdagen van Sant'Egidio" en van het Living Together Festival.



19

De toelichting van de werking van VVS voor groepen nam in 2014 erg toe, wekelijks waren er tot 6 groepen. Als resultaat daarvan zijn er nieuwe groepen van Jongeren voor Vrede ontstaan in een aantal Antwerpse scholen: Sint Ludgardis, het Koninklijk Atheneum en het OLV-College Edegem. Deze jongeren worden begeleid door vrijwilligers van VVS. Ze komen regelmatig samen na hun schooluren of tijdens de middagpauze en ondernemen punctueel concrete activiteiten ten voordele van de minder-

bedeelden in onze samenleving. Daarnaast heeft VVS een samenwerking met meer dan 15 secundaire scholen om in het totaal ongeveer 50 leerlingen een sociale stage te laten lopen binnen de kinder- en bejaardenwerking. In 2014 is ook het aantal van studenten die in het kader van hun opleiding een sociale stage bij VVS vzw gekozen hebben, duidelijk gestegen. In deze functie is Artesis Plantijn Hogeschool een structurele samenwerking met VVS aangegaan.

In 2013 is de samenwerking van start gegaan tussen Kamiano-VVS en de SIBSO Ertbrugge. Elke donderdag kwamen er een 7-tal leerlingen met hun leerkracht om soep te maken voor de daklozen.

In 2014 met de opening van Kamiano Onthaal werd die samenwerking uitgebreid. De leerlingen kwamen elke schooldag om een warme lunch voor te bereiden voor de daklozen. De school en de leerkrachten vinden deze samenwerking een grote meerwaarde voor hun studenten.

### Jongeren helpen kinderen in de Scholen van Vrede

---

De werking van Scholen van Vrede wordt volledig gedragen door de jongeren. Het zijn Jongeren Voor Vrede van verschillende leeftijdsgroepen die wekelijks een engagement op zich nemen om de kansarme kinderen te begeleiden. Ze gaan kinderen thuis ophalen, ze

spelen met hen en helpen hen met hun huiswerk en achteraf gaan ze de kinderen terug thuis afzetten. Ze zijn degenen die de kinderen opvolgen en het contact met de ouders en de school onderhouden. De Jongeren Voor Vrede van de kerngroep zijn eindverantwoorde-

lijken van de werking. Ze begeleiden anderen jongeren die nog weinig ervaring hebben binnen de werking en begeleiden ook de stagairs. Ze zijn de aanspreekpersonen voor de ouders, voor de kinderen en voor helpende jongeren. Dankzij de goede doorstro-

ming onder de groepen (kinderen van School van Vrede gaan naar Friendsgroepen als ze 12 worden; als ze 16 worden gaan ze naar Jongeren Voor Vrede) komt het steeds vaker voor dat de jongeren die nu in de Scholen van Vrede helpen, er zelf een aantal jaren geleden gezeten hebben als kinde-

ren. Ze weten dus wat ze aan de werking te danken hebben en kunnen nu hetzelfde doen voor anderen. Het geeft alle begeleiders ontzettend grote voldoening om de kinderen te zien opgroeien tot jongeren die zelf verantwoordelijkheid voor anderen kunnen opnemen.

Tijdens de schoolvakantie gingen de Jongeren voor Vrede als begeleiders samen op kamp met de kinderen van de School van Vrede. Ze hebben deze vakantie van het begin tot het einde volledig zelfstandig georganiseerd.

## Jongeren helpen bejaarden

---

Sinds de opening van de samenwoning voor ouderen "Simeon en Hanna" van Sant'Egidio waren er ook jongeren die er meehielpen en wekelijks een engagement in het huis op zich namen. In 2014 hielpen meer dan 20 jongeren op wekelijkse basis in het huis en ook het aantal stagiaires is gestegen in vergelijking met het jaar daarvoor.

Een groep jongeren bezoekt wekelijks bejaarden in het WZC Sint Anna in Berchem waar ongeveer 350 ouderen wonen. In 2014 waren dat telkens gemiddeld 10 jongeren. De

bezoeken vonden plaats op zaterdagen van 14 tot 16 uur voornamelijk bij de bejaarden die geen familie hebben of bijna nooit bezoek ontvangen. De jongeren probeerden er vriendschap te sluiten met de ouderen. Ze gingen op hun kamers voor een gesprek en zo leerden ze een groot aantal bewoners kennen. Buiten de bezoeken werden ook de verjaardagen van de bejaarde vrienden gevierd.

Naast de reguliere bezoeken zorgden deze jongeren voor prachtige feesten voor hun bejaarde vrien-

den. Met Pasen en Kerstmis werden speciale optredens voorbereid. De jongeren verzamelden ook persoonlijke geschenken voor alle bejaarden die zij bezochten. Met Kerstmis organiseerden 30 jongeren een prachtig feest voor een 80-tal bejaarden uit het rusthuis.

Wekelijks ging een andere groep jongeren naar het WZC Bilzenhof in Antwerpen Noord om eenzame bejaarden op te zoeken. De jongeren, grotendeels niet oorspronkelijk Nederlandstalig, leerden op deze manier sneller de Nederlandse taal,



kregen sociale contacten en voelden zich nuttig in een samenleving die ze nog niet volledig kennen en begrijpen. Het project bevorderde hun integratie, versterkte intergenerationele en interculturele solidariteit die zo nuttig is in onze maatschappij, en maakte beide doelgroepen gelukkiger. Bejaarden kregen bezoek waar ze lang naar hebben uitgekeken, ze leerden jongeren van allerlei wereldstreken kennen en de jongeren kregen een oma/opa-figuur in hun leven. De jongeren gaven aan de bejaarden individuele aandacht, luisterden naar hun verhalen en gingen in op individuele noden. Deze jongeren sloten aan bij de wekelijkse vergaderingen van de Jongeren voor Vrede waar ze andere jongeren

konden leren kennen en van ervaringen wisselen. Tijdens de vakantie gingen ze samen met andere jongeren mee op vakantie met de bejaarden die ze wekelijks bezochten. Ze waren er medeverantwoordelijk voor de verzorging en animatie van hun bejaarde vrienden.

Voor de jongeren die op regelmatige basis met de bejaarden werken, werden in 2014 speciale vormingssessies georganiseerd. Een 50-tal jongeren volgden deze vormingen waar uitwisseling van de dagelijkse ervaringen met de bejaarden centraal stond en verder het leren omgaan met dementie, verwardheid, lichamelijke zwaktes en het leren kennen van de meest

voorkomende ziektes bij bejaarden. Ze leerden ook hoe om te gaan met stervende bejaarden en hoe hen als vrienden bij te staan in de laatste momenten van hun leven. Het was erg nodig want de jongeren worden constant geconfronteerd met het feit dat hun bejaarde vrienden voorgoed weggaan.

In de zomerperiode gingen velen van deze jongeren mee op vakantie met de ouderen als begeleiders. De onderlinge vriendschap groeide door veel tijd met elkaar door te brengen, samen wandelingen te maken, gezelschapspelletjes te spelen of samen aan een quiz deel te nemen.

## Jongeren in de (sociale) media

De aanwezigheid van VVS in de sociale media is sterk gestegen in 2014. Dat is hoofdzakelijk te danken aan de jongeren van de werking. Ze zorgden voor content-management van de website en de facebook pagina van de werking. Facebook en Twitter werden tot belangrijke middelen binnen de

organisatie om informatie te verspreiden waardoor nieuwe jongeren bereikt konden worden.

Vanuit de jongeren is er ook het engagement gekomen om zelf meer audiovisuele materiaal te publiceren en die te gebruiken tijdens de

voorstelling van de werking bij scholen en andere groepen.

Hierbij de lijst met de nieuwe digitale publicaties met een korte beschrijving en de link waar ze te vinden zijn.

**"Jongeren Voor Vrede"** – De jongerengroep van VVS de "Jongeren Voor Vrede" maakte een video waarin ze uitleggen wat ze doen en waarom ze doen. Deze video werd voorgesteld tijdens de jongerendag van 'Peace is the Future'. Als gevolg hebben 50 nieuwe vrijwilligers zich aangemeld om mee te helpen in onze werking voor bejaarden en kinderen.

<https://www.youtube.com/watch?v=IvcPLw3UWS0>

**"Vriendschap tussen jong en oud"** – Deze video speelt zich af in WZC Bilzenhof, één van de bejaardentehuizen waar onze jongeren wekelijks eenzame bejaarden bezoeken. Ze organiseren daar ook verjaardagsfeesten en andere evenementen voor de bejaarden.

<https://www.youtube.com/watch?v=7pd6XaLADC4>

**"Jongerendag – Peace is the future"** – Dit is een sfeerverslag van het jongerenprogramma van "Peace is the future" op 9 september 2014. Meer dan 2500 jongeren hebben daaraan deelgenomen.

<https://www.youtube.com/watch?v=BsqWwu8DenM>

## 'Sounds For Peace' - Muziekwedstrijd



Muziek is een belangrijk middel om bepaalde boodschap mee te geven aan jongeren. Daarom organiseerde VVS op 6 mei 2014 'Sounds For Peace'. Het was een muziekwedstrijd voor jongeren tussen 13 en 26 jaar. De bedoeling was dat jongeren een originele nummer schrijven rond het thema 'vrede'. Op die manier wilde de organisatie jongeren op een creatieve manier stimuleren om meer na te denken over vrede en harmonie in de samenleving.

Na de afloop van de inschrijvingsperiode selecteerde de jury tien beste liederen. Die liederen brach-

ten de jongeren live tijdens de finale-show van 'Sounds for Peace' in de Arenbergschouwburg. In totaal waren er 150-170 aanwezigen. De winnende groep "Y.F.P." heeft mogen deelnemen aan de Italiaanse editie van de wedstrijd. De andere finalisten hebben mogen optreden tijdens 'Peace is the Future' in september.

Het winnende nummer kan beluisterd worden onder deze link:

Y.F.P. – Break down the walls  
<https://www.youtube.com/watch?v=q9B4VJnaLYQ>

## Europese jongerenontmoeting in Antwerpen

Van vrijdag 5 september tot dinsdag 9 september namen 50 jongeren (15 - 23 jaar) uit België deel aan de Europese jongeren-ontmoeting die in 2014 in Antwerpen werd georganiseerd. Samen waren er 250 jongeren van West-Europa – Spanjaarden, Portugezen, Italianen, Duitsers, Zweden, Engelsen,

Nederlanders, Fransen en Belgen. In de Belgische groep waren jongeren van verschillende afkomsten (Congolees, Angolees, Ecuadoriaans, Belgisch, Mongools, Marokkaans, Oekraïens, Albanesees...), sommigen al lang actief in de vereniging, anderen pas leren kennen. Als hosts van deze jaarlijkse

ontmoeting namen de jongeren van Antwerpen de verantwoordelijkheid om de bezoekers uit heel Europa rond te leiden. De deelnemers sloten zich op het einde aan de 'Peace is the Future'-meeting in Antwerpen.



## Jongerenprogramma 'Peace is the future'

Het jongerenprogramma van "Peace is the future" op 9 september 2014 was een bijzonder groot succes. Alle verwachtingen werden overtroffen. Tijdens het plannen van het evenement hadden de organisatoren als streefdoel om 1500 leerlingen van het hoger secundair onderwijs deel te laten nemen aan 'Peace is the Future'. In de weken voor het evenement werd echter duidelijk dat nog veel andere scholen bijzonder geïnteresseerd waren om zich in te schrijven samen met hun leerlingen. Uiteindelijk hebben 2500 leerlingen uit 20-tal scholen deelgenomen aan het evenement. Het was een goede mix van leerlingen van verschillende godsdiensten en levensbeschouwingen, uit alle schoolnetten, uit het centrum van de stad en uit de rand van de stad, ASO, TSO en BSO leerlingen. Op deze manier werd een belangrijke doelstelling bereikt: ontmoetingsplaatsen creëren waar jongeren van verschillende afkomsten en religies elkaar kunnen leren kennen. Het programma van die dag verliep als volgt:

In de voormiddag en de namiddag luisterden de jongeren naar 4 getuigenissen van sprekers uit verschillende hoeken van de wereld. Zo vertelden imam Mohamed Ashafa en pastor James Wuye uit Nigeria over hoe vrede en vriendschap mogelijk is ondanks een geschiedenis van geweld en haat. Ze stonden elkaar immers jarenlang naar het leven, maar door persoonlijke ontmoeting en vriendschap werden ze bekeerd en ijveren ze vandaag samen voor de vrede en verzoening in het gewelddadige Nigeria. Daarnaast luisterden de jongeren naar de aangrijpende getuigenis van Rita Winterstein-Prigmore die als kind medische experimenten moest ondergaan. Vandaag voert ze een strijd tegen het opstijgende racisme en antise-



mitisme in Europa. Ook een jongere - Francisco uit El Salvador vertelde over de jeugdbendes in zijn land en welke antwoord kan gegeven worden aan die cultuur van geweld die zo overheersend lijkt op zoveel plaatsen in de wereld. Ten slotte werden de best practices van interreligieuze dialoog in de Antwerpse praktijk getoond als bewijs dat vrede en verzoening ook in de eigen wijk en stad mogelijk zijn.

Tijdens de middagpauze vond er een 'Interlevensbeschouwelijke Picknick' plaats op het Theaterplein in Antwerpen. De jongeren kregen willekeurige nummers van afhaalpunten waar ze hun lunch konden krijgen. Deze nummers werden systematisch verdeeld onder de verschillende scholen, met de bedoeling om de jongeren zoveel mogelijk te verspreiden en de ontmoeting met leerlingen uit andere scholen te stimuleren. Er werd ook halal en

koosjer eten voorzien voor moslims en joodse leerlingen.

Na de getuigenissen gingen de jongeren door de straten van de binnenstad voor een vredesmanifest. Ze gingen langs een moskee, synagoge, hindoeïstische tempel en een kerk, waar telkens een vredesappel werd overhandigd aan lokale en internationale vertegenwoordigers van de verschillende religies. De vertegenwoordigers spraken vervolgens de jongeren toe met hun vredesboodschap.

De vredeswandeling liep uit op de slotceremonie van de internationale ontmoeting voor de vrede 'Peace is the future' op de Grote Markt in Antwerpen. Samen met duizenden andere gasten. Na de slotceremonie werd er een 'Peace is the future'-feest gehouden voor jongeren met live muziek en frietjes voor alle deelnemers.

## Vrijdagen van Sant'Egidio

Sinds het najaar 2012 organiseren de Jongeren voor Vrede debatavonden voor de jongeren onder de titel "Vrijdagen van Sant'Egidio. Debatstof voor jongeren". Het gaat over een reeks van debatfora over maatschappelijk relevante thema's die uiteengezet worden door bekende experts op het gebied. Deze conferenties zijn open voor iedereen en het publiek kan na afloop van de lezing ook in gesprek gaan met de gastspreker. In 2014 kwamen er verschillende interessante thema's aan bod:

**"Hoop in kwetsbaarheid: de Rwandese genocide, 20 jaar later"**  
door Jean-Baptiste Bugingo, priester

**"Oorlog in Syrië"** door Mgr. Severios, Syrisch-Orthodoxe bisschop

**"Geloof in de journalistiek"** door Anton De Wit, journalist.

**"in het hoofd van de Syriëstrijder"** – door Montasser Ald'emeih, doctoraatsstudent, expert jihadistrijders

**"de wetenschap van het geluk"** – Leo Bormans, schrijver "World book of happiness"

**"Islam in Europa – bedreiging of kans"** – Ahmed Azzouz, islamtheoloog



## Projectwerking en subsidiering

In 2014 kon VVS rekenen op projectsteun van verschillende instanties. Hierbij een samenvatting van deze projecten.

**Projectsteunende instantie: Stad Antwerpen**

**Titel van het project:** Kinder- en jongerenwerking

**Toegekend bedrag:** 82.400 €

**Samenvatting van het project:** VVS vzw is een zelfstandige convenanthouder met de Stad Antwerpen betreffende kinder- en jongerenwerking. In 2014 kreeg zij behalve de reguliere subsidie ook de middelen om een halftijdse medewerker voor de kinder- en jongerenwerking aan te werven.

**Projectsteunende instantie: Stichting Koningin Paola**

**Titel van het project:** Peace is the Future – jongerenprogramma

**Toegekend bedrag:** 6.000 €

**Samenvatting van het project:** Naast de internationale ontmoeting 'Peace is the Future' werd er ook een speciaal programma voor de jeugd georganiseerd, met o.a. een bezoek aan Ieper, een interculturele picknick, conferenties... De Stichting Koningin Paola steunde dit met een gift speciaal voor dit project.

## Samenwerkingen en overleg

Er wordt intensief samengewerkt met volgende organisaties en instanties:

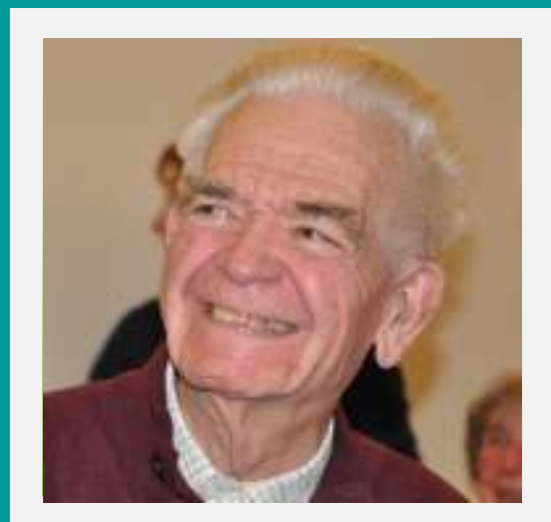
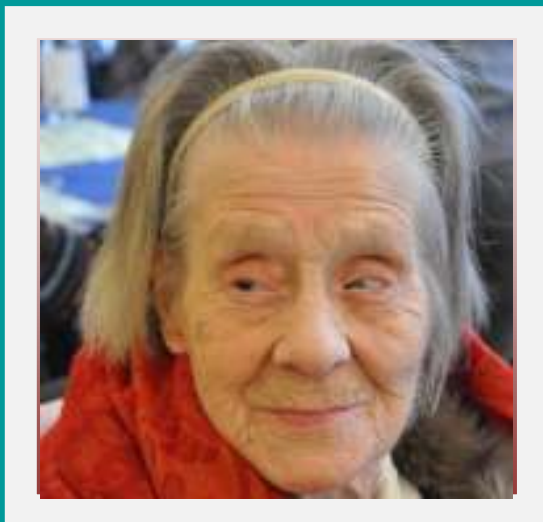
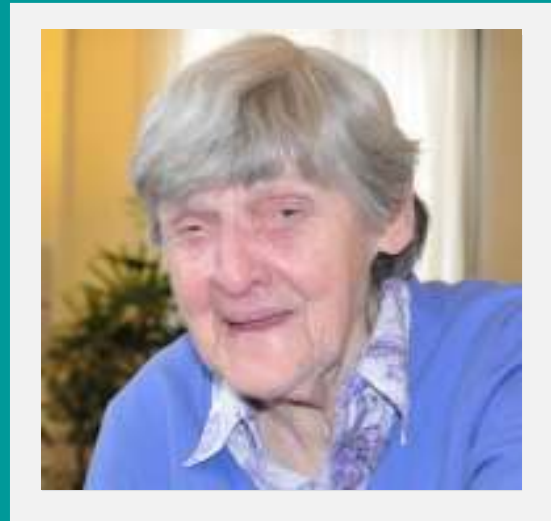
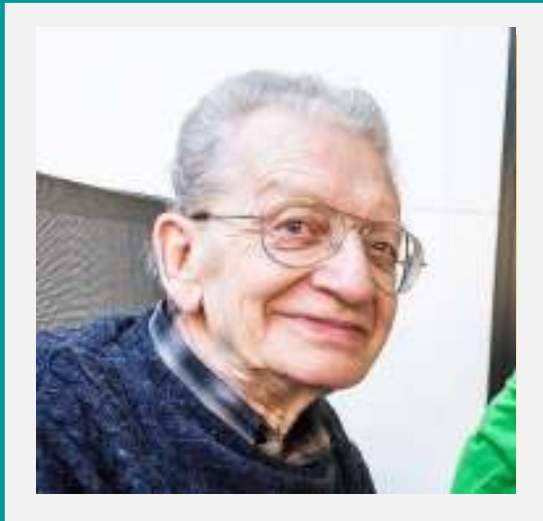
Kamiano – Volkeren Van Vrede (VVS) – Taalschool "Yaguine en Fodé" – Vriendschap Zonder Grenzen vzw – Leve de Ouderen (VVS) – Plusserswerkingen - Stad Antwerpen, Jeugddienst – Kids – verschillende jeugdbewegingen (Chiro, scouts en gidsen Vlaanderen, Europascouts, KSA, KLJ, Don Bosco-jeugd, ...) - Afrikaans Platform – De Grijze Kat – Verschillende moskeeën en Arabische groeperingen – Parochies van de Rooms-katholieke Kerk – Bisdom Antwerpen - Zusters der Armen (Kiel) – Netwerk voor jeugdpastoraal – Kerk onder Stroom – Werkgroep

kansarme jongeren - Joodse scouts Hanoor Hatzioni – Tachkemoni school – Stichting Louise-Marie – Verschillende lagere scholen – CLB's – Verschillende middelbare scholen – Elegast – Justitie, Strafbemiddeling – JAC – Vormselcatechese Stadskern Antwerpen – Comité bijzondere Jeugdzorg – BOWA-pleegzorg – Karel de Grote Hogeschool – Universiteit Antwerpen – Lessius Hogeschool – IJD – Rouach – Senegalese jongeren van Dahira Touba – Opvoedingswinkel Kerkstraat - ...





# Ouderenwerking





## Leve de Ouderen!

*De essentie van de ouderenwerking van VVS ligt in de menselijke nabijheid in het dagelijks leven van de bejaarden. Kinderen, jongeren en nieuwkomers sluiten vriendschap met ouderen en bezoeken hen aan huis of in de instellingen.*

### Inleiding en doelstellingen

De essentie van de ouderenwerking van VVS ligt in de menselijke nabijheid in het dagelijks leven van de bejaarden. In verschillende kansarme stadswijken van Antwerpen worden ouderen aan huis ondersteund (Kiel, Linkeroever, Luchtbal, Antwerpen Noord en het stadscentrum) en vrijwilligers bezoeken eenzame ouderen in rusthuizen (WZC Melgeshof in Merksem, Home Sint Jozef in Antwerpen-Kiel, WZC Bilzenhof in Antwerpen-Stuivenberg, Residentie Sint-Jozef in Centrum en WZC Sint Anna in Berchem). De bezoeken in WZC Sint Anna en WZC Bilzenhof worden volledig verzorgd door jongeren.

Een belangrijke evolutie doorheen de jaren is de groeiende betrokkenheid van de ouderen zelf bij de dagelijkse werking. Regelmatig dienen fitte senioren zich aan die zich in de werking willen engageren. Ze gaan op hun beurt, net zoals de jongere vrijwilligers, andere ouderen bezoeken, zowel thuis als in instellingen. Dit aspect van de werking groeide in 1999 uit tot de beweging "Leve de Ouderen!", een solidariteitsbeweging voor 60-plussers. In de rusthuizen proberen de vrijwilligers de eenzaamheid van de mensen te verlichten, de bewoners met elkaar in contact te brengen en zo het samenlevings-

klimaat in de instelling te verbeteren. Bij thuiswonende ouderen gaan vrijwilligers vaak in op praktische noden, maar ook hier blijft de vriendschap essentieel. In elke wijk komen de bejaarden en de medewerkers ook geregeld samen: op wekelijkse bijeenkomsten worden de onderlinge vriendschappen aangehaald, er wordt ingegaan op de lokale en internationale actualiteit, en er worden bijvoorbeeld plannen gemaakt om bepaalde acties te ondernemen of een feest te organiseren. Op deze manier is elke wijkwerking ook een familie waarin iedereen zijn plaats en zijn taak heeft. De meeste mensen



hebben een grote wens als ze oud worden: thuis kunnen blijven wonen. "Leve de Ouderen!" neemt deze wens van de bejaarden ernstig, en helpt hen om in hun eigen omgeving te blijven wonen. De vrijwilligers zorgen ervoor dat de bestaande professionele diensten worden ingeschakeld. Ze organiseren bijkomende mantelzorg waar nodig en coördineren het geheel. Op die manier zien heel wat ouderen hun laatste wens in vervulling gaan, omringd door vrienden van verschillende generaties en culturen.

## Intergenerationeel project en ontmoeting met migranten

Het intergenerationeel project, een samenwerking tussen "Leve de Ouderen!" en de "Friends" en "Jongeren voor Vrede", de werking voor 11 tot 15-jarigen en voor 16 tot 24-jarigen van VVS, werd ook in 2014 verder gezet. Allochtone jongeren gaan op bezoek bij Belgische ouderen, die deze jongeren helpen om onze taal te oefenen.

Ook gaan groepjes jongeren op bezoek in rusthuizen, waar ze feesten organiseren voor de bewoners. Deze jongeren maken ook de deelname mogelijk van de rusthuisbewoners aan enkele gemeenschappelijke activiteiten van "Leve de Ouderen!" door hen naar die activiteiten te brengen en achteraf terug naar huis te vergezellen.

Voor de ouderen betekent zo'n ontmoeting met jongeren dat ze beginnen te geloven dat het leven ook als bejaarde nog mooi kan zijn, dat de bejaarden een belangrijke rol te spelen hebben in de samenleving en dat niemand te oud of te zwak is om iets te doen voor iemand anders. Zowel de jongeren als de ouderen beleven veel deugd aan



deze vriendschappen zo wordt er gewerkt aan de verzoening tussen verschillende generaties.

Op dezelfde manier ontstonden ook vriendschappen tussen bejaarden en volwassen nieuwkomers, leden van de beweging "Volkeren van

Vrede". Ze gaan samen wandelen met de bejaarden, doen boodschappen voor hen of met hen, en hebben tegelijk de kans om onze taal te oefenen. Ook hier wordt weer op het niveau van de wijk gewerkt. Door mensen van verschil-

lende generaties en culturen samen te brengen, groeit het onderlinge vertrouwen en wordt het meestal zwaar beschadigde sociale weefsel van de wijk hersteld.

## Wijkwerkingen

---

### Antwerpen Noord

Na de uitbreiding van de wijkwerking Luchtbal en Stuivenberg in de regio Antwerpen Noord in 2012 kent de werking in 2014 een verschuiving van haar zwaartepunt naar Merksem. De werking kent een duidelijke groei in intensiteit, aanwezigheid en samenwerkingsverbanden.

De vrijwilligers bezoeken in twee groepen de bejaarden in WZC Melgeshof, andere vrijwilligers bezoeken mensen aan huis, afhankelijk van de nood van de ouderen.

In 2014 vond er wekelijks een bijeenkomst plaats waar de vrijwilligers de ouderen naar toe brengen. Het is een samenzijn in vriendschap waar heel veel ouderen naar uitkijken om verschillende redenen: de familiariteit die de eenzaamheid doorbreekt, de bezinning en het uitwisselen van nieuws van veraf en dichtbij die de horizon doet verruimen, het maken van plannen die perspectief geven voor de toekomst, de vriendschap, ...

Het aantal medewerkers is duidelijk gestegen en elke maand vindt voor hen een bijeenkomst plaats met als doel de vorming in hun engagement bij de bejaarden en het samen nadenken over hoe de wijkwerking verder uitgebouwd en geoptimaliseerd kan worden. In

2014 werd er extra gefocust op het uitbouwen van contacten met andere verenigingen en organisaties, niet in het minst in de aanloop naar het feest voor Kerstmis. Bestaande contacten met diensten voor thuiszorg en thuisverpleging, het buurtsecretariaat etc werden uiteraard verder onderhouden, als ook de contacten met de parochie van Sint-Franciscus waar de vrijwilligers met de bejaarden te gast zijn voor de wekelijkse bijeenkomsten.

Enkele bewoners van de instellingen en enkele bejaarden uit de wijk gingen mee op vakantie in de zomer naar Westmalle. Samen waren dat meer dan 60 personen.

De bejaarden van de wijk namen deel aan de gemeenschappelijke activiteiten voor bejaarden die door de vereniging werden georganiseerd: Lichtmis en Paasliturgie in de Sint-CarolusBorromeuskerk, Herfstconcert georganiseerd door de nieuwkomers.

Om verder nog meer zichtbaar te zijn in de wijk werd ook dit jaar een wijkfeest georganiseerd. Kinderen van de School van Vrede, ouderen en volwassenen stroomden samen op een centraal gelegen plein tussen de blokken op Luchtbal. Nieuw dit jaar was de aanwezigheid van een groot deel van de 'Amici',

de beweging van de mensen met een mentale beperking. Velen van hen komen van de wijk Luchtbal en van Merksem. Samen met hun familie en vrienden namen ze deel aan het feest waar ruim 150 aanwezigen waren.

Op Kerstavond werd in de Sint-Franciscuskerk een kerstfeest gehouden. Door de extra inspanning van dit jaar om contacten te leggen met andere organisaties was er een duidelijke toename in aantal gasten. Met ruim 350 waren ze: eenzame bejaarden van de wijk en van de instelling Melgeshof, kinderen van School van Vrede Luchtbal met hun families en vrijwilligers van de wijk. Het was een prachtig feest met kerstliederen van vroeger, spelletjes van nu, toespraken van bejaarden en kinderen en natuurlijk een lekker feestdiner. Tijdens dit feest werd een inzameling gehouden om onderdak te bieden aan de Yezidi die op de vlucht zijn. Er is een grote inspanning geleverd om voor iedereen een gepast geschenk te voorzien. Opmerkelijk was de aanwezigheid van Greet Rouffaer als een van de vrijwilligers die zich aanbood om op te dienen.

De werking in Antwerpen Noord bereikte in 2014 wekelijks gemiddeld 100-tal bejaarden.

## Centrum

---

De werking in het Centrum concentreert zich op de opvolging van een 50-tal bejaarden in de wijk. Enerzijds zijn dit bewoners uit de binnenstad, maar ook bejaarden uit groot Antwerpen sluiten zich aan bij de activiteiten van de wijk Centrum. Voor de 15 medewerkers in de wijk is een nieuw vormingsmoment ontstaan waarop ze twee keer per maand samenkomen en hun ervaringen kunnen uitwisselen en de evolutie in de werking kunnen bespreken.

Het tijdstip van de wekelijkse bijeenkomsten voor de bejaarden is hetzelfde gebleven: zaterdag 14.30 uur. Hierdoor kan een groot aantal bejaarden worden bereikt, met name in de wintermaanden wanneer de avond vroeg valt. De bijeenkomsten gaan door aan de Schoenmarkt, met telkens ongeveer 30 aanwezigen.

Daarnaast komen de vrijwilligers met de bejaarden samen om verjaardagen te vieren. Telkens als iemand verjaart, wordt er een feestje met geschenkjes georganiseerd. Op deze manier worden de banden onder elkaar versterkt, er ontstaan vriendschappen en de eenzaamheid in de wijk vermindert.

Sinds 2013 brengen de vrijwilligers van de wijk ook wekelijks een bezoek aan de bejaarden van het rusthuis Residentie Sint Jozef in de Hemelstraat. In 2014 was dat een 40-tal bejaarden.

Bejaarden uit de wijk Centrum deden verder mee aan diverse grotere door de vzw georganiseerde activiteiten. Ze gingen mee op vakantie naar Westmalle, namen actief deel aan "Zomer van Simeon en Hanna", gingen naar het Herfst-

concert "Oude en nieuwe Antwerpenaren ontmoeten elkaar" en hebben zich ingezet voor de inzamelingen ten voordele van de kerstfeesten voor kansarmen. Een aantal van hen heeft zelf ook aangezeten aan een feestmaal met Kerst of daadwerkelijk meegeholpen tijdens de feestmalen voor kansarmen. De bejaarden van de wijk waren mede uitgenodigd om deel te nemen aan het kerstmaal van "Simeon en Hanna" en "de Amici" dat doorging op 24 december in de hoofdzetel van de vereniging. De vriendschap tussen de bejaarden uit de wijk en de bewoners van "Simeon en Hanna" wordt verder op verschillende manieren bevorderd.

In 2014 bereikte de werking wekelijks gemiddeld 50 bejaarden.

## Kiel

---

De wijkwerking Kiel werkte in 2014 met vrijwilligers van vreemde origine en met een toenemend aantal senioren die zich nuttig willen inzetten. De maandelijkse bijeenkomsten met als doel de vorming in hun engagement bij de bejaarden en het samen nadenken over hoe de wijkwerking verder kan uitgebouwd worden, zijn op regelmatige basis doorgedaan. Wekelijkse bijeenkomsten voor bejaarden vonden plaats op maandag in de Sint-Bernardusparochie (Abdijstraat 128, Antwerpen-Kiel) met telkens een 40-tal aanwezigen. Wekelijks bezochten de medewerkers bejaarden in Home Sint Jozef in de Waarlooshofstraat. Enkele bejaarden van dit rusthuis kwamen ook naar de wekelijkse bijeenkomsten in de St.-Bernardusparochie. Reeds vele jaren gaan verschillende bejaarde bewoners



van de instelling en van de wijk mee op vakantie in de zomer naar Westmalle.

In 2014 is voornamelijk de intensiteit waarmee zwakker wordende

ouderen thuis geholpen worden, toegenomen. De bestaande samenwerkingsverbanden met het buurtsecretariaat, dienstencentrum de Boskes, ADL in de wijk, ZEWOPA, Sociaal Steunpunt Gezondheid Kiel

en welzijnsschakel Hoboken werden geïntensifieerd.

Dit jaar organiseerden de vrijwilligers een wijkfeest op het plein voor de kerk van Sint-Catharina. Het was een volksfeest met eet- en drinkkraampjes voor jong en oud, en speelkraampjes voor de kinderen. Er was muziek en dans en enkele toespraken, en aan het eind werden ballonnen met vredeswensen opgelaten.

In de kerstperiode heeft de werking Kiel opnieuw een geschenkeninzamelingsactie georganiseerd voor de daklozen van Kamiano. Het was opnieuw een mooie gelegenheid om nieuwe contacten te leggen met de buurtbewoners.

Op kerstavond werd dit jaar een feestmaal georganiseerd met ruim 280 aanwezigen. Onder de deelnemers was een grote diversiteit. De genodigden waren kansarme gezinnen van de kinderen van

School van Vrede Kiel, alleenstaande volwassenen en eenzame ouderen van de wijk Kiel. Er was een opvallend gegroeide aanwezigheid van de zigeunerfamilies, met wie de contacten steeds intenser worden. Tijdens het kerstdiner was er animatie voor de kinderen, voor iedereen was er een gepast geschenk.

De werking bereikte in 2014 wekelijks gemiddeld 70 bejaarden.

## Vakanties 2014

---

Begin juli heeft de verenging in de samenwerking met vzw Vriendschap Zonder Grenzen zomervakanties voor 150 deelnemers in Westmalle georganiseerd. Bejaarden van de wijken en van de instellingen gingen in twee groepen samen op vakantie met vrijwilligers (allochtoon en autochtoon). De ervaring van de (vele) voorbije jaren leert dat er voor de zwakke ouderen geen grootse activiteiten moeten georganiseerd worden tijdens deze dagen, maar dat ze er vooral van genieten om samen te zijn in een familiale sfeer, eens te gaan wandelen, iets te gaan drinken op een terras, langer nagenieten aan tafel, uitslapen en de verzorgingen minder gehaast en met meer attentie te laten verlopen.

Maar ook de 'fittede senioren' genieten van het samenzijn, van natuur en gastronomie, en van de uitstapjes die ter plaatse georganiseerd worden.



## Vergrijzing: van probleem naar potentieel

---

Vrijwilligers van VVS worden vaak uitgenodigd om een lezing te verzorgen op colloquia over de omgang met ouderen. Centraal daarin staat steeds de noodzaak aan een andere

visie op en omgang met één van de grote uitdagingen van onze tijd: de vergrijzing. In ons Europese continent – maar dit wordt meer en meer ook een realiteit van de andere

continenten – wordt men steeds ouder en het aantal ouderen op de bevolking neemt toe dankzij de medische en technologische vooruitgang. We stellen echter een

groot cultureel en spiritueel deficit vast in onze cultuur om deze extra levensduur ook positief in te vullen en naar waarde te schatten. Te vaak wordt over vergrijzing gesproken als een probleem (de hoge kost, de last voor de familie) en te weinig als een kans: zoveel ouderen in onze samenleving hebben waar iedereen gebrek aan heeft: tijd, en dus ook sociale tijd om in te zetten voor anderen. De ouderen vormen in die zin een potentieel van mogelijkheden om andere mensen te bezoeken, om tijd te maken voor zieken enz.... in een hectische

maatschappij waarin – vanuit een sterk materialistische visie – de zwakken en zieken steeds meer in een isolement geraken. Hierover is Sant'Egidio-VVS een gewaardeerde gesprekspartner op Universiteiten van de Derde Leeftijd, op de KUL in het kader van de college's "spiritualiteit in zorg", bij pastorale diensten van ziekenhuizen, rusthuizen en verzorgingstehuizen. In deze context komen ook wekelijks groepen van jonge senioren in de lokalen van de Lombardenstraat over de vloer, om een getuigenis te horen over en de werking te bekij-

ken van een andere visie op ouderdom. Dit gaat om groepen Zilveren en Koperen Passers, Markantgroepen, KAV-groepen.

Het huis van Simeon en Hanna fungeert hier als pilootproject: mensen kunnen van hieruit begrijpen dat zelfs zwakkere ouderen die hulp nodig hebben, van grote betekenis zijn voor onze samenleving. Zo'n 50 middelbare scholieren kwamen in 2014 in het huis op sociale stage.

## Herfstconcert "Oude en nieuwe Antwerpenaren ontmoeten elkaar"

Herfstconcert naar de jaarlijkse traditie ging ook in 2014 in 't Elzenveld het herfstconcert door dat de naam draagt 'Nieuwe en oude Antwerpenaren ontmoeten elkaar'. Ouderen ontmoeten er nieuwkomers bij koffie en cake vanuit de overtuiging dat het belangrijk is om

bruggen te bouwen tussen volkeren en culturen en tussen generaties. Dit jaar verwelkomden ze een wel heel bijzonder koor: de Betty's, het koor van Huize Perrekes, samengesteld door bewoners, familie en sympathisanten van het kleinschalig woonproject voor dementerenden

in Oosterlo. Ze zongen een gevarieerd programma met oa hun gekende 'Follow me' waarmee ze beroemd werden. Na hun optreden zaten ze ook mee aan voor koffie, cake, en ontmoeting. Het werd een bijzondere editie!





## WZC Simeon en Hanna, huis voor ouderen

*“Simeon en Hanna” is een thuis voor 8 zwakke bejaarden. Ze worden er omringd door een 40-tal vrijwilligers, onder wie vele jongeren, en kunnen hun laatste dagen beleven in rust en vriendschap.*

### Voorstelling

WZC “Simeon en Hanna” is een huis voor ouderen dat in april 2008 de erkenning kreeg van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en officieel in gebruik werd genomen op 24 april 2006. In 2012 heeft het huis een definitieve erkenning gekregen voor onbepaalde duur. In het huis voor ouderen kunnen 8 hulpbehoevende bejaarden terecht. In dit project zijn een aantal krachten bezoldigd: een directeur-animator, een verpleegkundige, een verzorgende en een hygiënische assistente. Zij worden bijgestaan door een 40-tal vrijwilligers van de vereniging die met een beurtrol komen helpen.

Het huis voor ouderen wil laten zien dat niettegenstaande de ouderdom en de zwakte er toch vreugde kan zijn. Het wil een voortrekkersrol vervullen in een andere, meer respectvolle manier van omgaan met onze hoogbejaarde medeburgers, door hun verlangen naar familiale geborgenheid tegemoet te treden en te kijken naar wat nog wel mogelijk is ipv alle gebreken te benadrukken. Deze alternatieve woonvorm sluit zo dicht mogelijk aan bij hun thuis-situatie, en laat zien hoe persoonlijke zorg in een kleinschalig kader mensen gelukkig oud laat worden. In het huis worden antwoorden gezocht op de persoonlijke noden van elke bewoner, rekening houdend

met hun verleden. De vele vrijwilligers brengen de wereld dichterbij met hun verhalen en ervaringen, ook voor hen die misschien niet meer buiten kunnen.

In 2014 zijn een 50-tal scholieren en studenten op regelmatige basis sociale stage komen volgen. Velen van hen ervaren hun tijd in ‘Simeon en Hanna’ als positief omdat ze zich opgenomen voelen in het familiaal klimaat en omdat ze veel vriendschap terugkrijgen van de bejaarden. Omdat vele bezoekers het huis zien, kan VVS in ruime kringen een meer hoopvolle visie op de ouderdom en de omgang met ouderen verspreiden.



## Feest van Simeon en Hanna

---

Op 2 februari vierden meer dan 250 kinderen, jongeren en bejaarden samen Lichtmis, het feest van Simeon en Hanna. Het feest startte

met pannenkoeken in de Kammenstraat, gevolgd door een eucharistieviering in de Sint-Carolus Borromeuskerk, waar de kinderen

van het 'Land van de Regenboog' in processie liepen met de bejaarden van de beweging 'Leve de Ouderen'.

## Zomer van "Simeon en Hanna"

---



Naar jaarlijkse traditie organiseren vrijwilligers van het huis in de vakantiemaanden juli en augustus de "Zomer van Simeon en Hanna". Tijdens deze periode werd er wekelijks een culturele activiteit georganiseerd waaraan de leden

van "Leve de Ouderen!" van alle wijken konden deelnemen. In 2014 waren het onder andere: een pannenkoekennamiddag (voor 50 bejaarden), een frietkot (30-tal aanwezigen), twee maal een ijsalon (35-tal aanwezigen), een

aperitiefconcert (verzorgd door jeugd op cello, klarinet en piano en een bejaarde dame uit Bilzenhof met zang en piano, voor een 30-tal bejaarden), een barbecue (met telkens een 50-tal aanwezigen).

## Kerstfeest van "Simeon en Hanna" en De Amici

---

Op 24 december werd er voor de bewoners van Simeon en Hanna, bevriende eenzame bejaarden van het centrum, de "Amici" (de beweging van mensen met een mentale beperking), verschillende nieuwkomers en de vrijwilligers van deze werkingen een groot kerstfeest

georganiseerd in de hoofdzetel van de vereniging. Het was een familiaal feest met 150 genodigden. Het begon met een heerlijk kerstdiner opgeluisterd door kinderen van het Land van de Regenboog die muziek maakten en vrijwilligers die kerstliederen zongen. Er was uiteraard

voor ieder een geschenk op naam en er was vooral veel gezelligheid. 50 vrijwilligers, die speciaal met Kerstmis zijn komen helpen, zorgden er mee voor dat het een geslaagde feestavond is geworden voor iedereen

## Projectwerking en subsidiering

In 2014 kon VVS rekenen op projectsteun van verschillende instanties. Hierbij een samenvatting van deze projecten.

**Projectsteunende instantie: Stad Antwerpen**

**Titel van het project:** De zomer van Simeon en Hanna

**Toegekend bedrag:** 820 €

**Samenvatting van het project:** Jaarlijks worden er tijdens de zomermaanden in Simeon en Hanna diverse activiteiten georganiseerd. De Stad Antwerpen steunde dit initiatief met een éénmalige subsidie van 820 €.

**Projectsteunende instantie: Stedelijke Cultuurraad Antwerpen**

**Titel van het project:** Herfstconcert – 'Oude en Nieuwe Antwerpenaren ontmoeten elkaar'

**Toegekend bedrag:** 2.500 €

**Samenvatting van het project:** Het jaarlijkse concert dat de nieuwe Antwerpenaren aanbieden aan Antwerpse senioren mocht dit jaar financiële steun ontvangen van de Stedelijke Cultuurraad. Hiermee kon een optreden van 'De Betties' gerealiseerd worden in het Elzenveld.

**Projectsteunende instantie: Cultuurantenne District Antwerpen**

**Titel van het project:** Feest van de Vrede; Antwerpen-Noord, Antwerpen-Kiel

**Toegekend bedrag:** 1.500 €

**Samenvatting van het project:** Het feest dat voor alle culturen en generaties werd georganiseerd in Antwerpen-Noord, zowel als het Kiel, mocht op de (financiële) steun rekenen van de Cultuurantenne District Antwerpen.

**Projectsteunende instantie: RIZIV**

**Titel van het project:** WZC Simeon en Hanna

**Uitgekeerd bedrag:** 43.837 €

**Samenvatting:** Tussenkost van het RIZIV in de verblijfskosten van de bewoners van het WZC Simeon en Hanna

35

**Projectsteunende instantie: RIZIV**

**Titel van het project:** WZC Simeon en Hanna – subsidies derde luik

**Toegekend bedrag:** 14.775,71 €

**Samenvatting:** Tegemoetkoming harmonisatie loonbarema's.

**Projectsteunende instantie: Vlaams Ministerie van Welzijn en Volksgezondheid**

**Titel van het project:** WZC Simeon en Hanna

**Toegekend bedrag:** 18.411,87 €

**Samenvatting:** Animatiesubsidie



# Kamiano





## Kamiano – plek voor thuislozen

*Kamiano is een open plek waar dak- en thuislozen welkom zijn voor gratis eten, medische verzorging, douche of gerichte begeleiding. Daarnaast trekken de vrijwilligers drie keer per week de straten van Antwerpen op met soep en broodjes op zoek naar de zwakste zwervers. Maar de belangrijkste troef van Kamiano is gratis vriendschap en de vastberadenheid om een mens in moeilijkheden nooit op te geven.*

### Geschiedenis en waarden van Kamiano

Binnen VVS werd in 1994 het dak- en thuislozenrestaurant Kamiano opgericht, dit als antwoord op de nood van een groeiende groep daklozen die zich vooral ophielden in het stadscentrum. Door de sluiting van de landloperkolonies werden deze mannen en vrouwen aangespoord hun leven uit te bouwen binnen een stedelijke realiteit. Deze grote aanpassing leidde bij hen dikwijls tot vereenzaming en verwaarlozing.

Kamiano, het restaurant genoemd naar pater Damiaan en gelegen in het centrum van de stad, wilde een antwoord bieden op deze grote menselijke nood. Van bij aanvang werden er gratis warme maaltijden aangeboden.

Tijdens 20 jaar Kamiano werd heel wat knowhow opgebouwd. Met de maatschappelijke veranderingen doorheen de jaren, evolueerde Kamiano mee om zo een antwoord te kunnen bieden op nieuwe noden die zich aandienen. Sinds 2011 is de Kamiano Mobiel actief. Op de

dagen wanneer het restaurant gesloten is, vertrekken de vrijwilligers van Kamiano met een bakfiets met soep en broodjes. Begin februari 2014 werd Kamiano Onthaal opgericht waarbij sterk kon ingezet worden op een individuele benadering van de zwaksten.

In Antwerpen is Kamiano nu bekend als een open deur voor de armen met het aanbod van een warme maaltijden, voorzieningen die lichamelijke hygiëne bevorderen (b.v. douches), gezondheidsvoorzieningen en administratieve

hulp. Een plek waar ieder die aanklopt zich in de eerste plaats thuis mag voelen. Kamiano wil een plaats zijn waar menselijke nabijheid, luisterbereidheid en respect centraal staan. In Kamiano gaan men ervan uit dat de persoonlijke aanpak

en begeleiding van cruciaal belang zijn. Dat wil zeggen: de mens die voor ons staat in heel zijn complexiteit aanvaarden en niet in de steek laten. Door de vriendschappen die onze vrijwilligers doorheen de jaren hebben opgebouwd met de gasten

van Kamiano, lukt het om hun vertrouwen te winnen en hen steeds opnieuw moed te geven. De therapeutische kracht schuilt hierin dat ze nooit worden opgegeven.

## Profiel van de doelgroep

Kamiano werd in de loop der jaren een referentiepunt voor dak- en thuislozen, ook voor mannen en vrouwen met een psychische, drugs- of alcoholgerelateerde problematiek, voor ouderen met een laag inkomen, ex-gevangenen, mensen met een instellingsverleden, gezinnen met kinderen, eenzame mensen, mensen met een invaliditeitsuitkering, mensen die worstelen met een hoge schuldenlast, schorsing van de werkloosheidsuitkering, ambtelijk geschrapt, in beroep tegen schorsing van de invaliditeitsuitkering, wachtend op OCMW-uitkering, of mensen die geen enkele vorm van inkomsten hebben...

De reden om naar Kamiano te komen, al dan niet via doorverwijzing, is meestal een combinatie van verschillende factoren. Dit betekent dat ook de problematiek van de mensen die komen eten in Kamiano zeer gevarieerd en complex is. De levenswijze, normen en waarden van deze personen liggen vaak ver van wat normaal aanvaard is. Een grote vijand van de dakloze is de eenzaamheid van een leven op straat. Het maakt ongelukkig, angstig en ziek. Zij ervaren hun situatie als een mislukking en hebben angst niets meer te betekenen te hebben voor een ander.

De grootste groep bezoekers van Kamiano wordt gevormd door Belgen. Een andere groep vormen de daklozen die afkomstig zijn van Oost-Europese landen, vooral van Polen (ruim de helft) met de Roemenen als tweede groep. Over



het algemeen komen ze naar België op zoek naar werk. Door verlies van hun job, verloren zij niet alleen hun inkomen, maar ook hun verblijfsplaats. Ze werken enige tijd legaal of in het zwart, vervolgens verliezen ze hun werk en daardoor vaak hun woonst en belanden dus op straat. Alcoholproblemen steken de kop op en er zijn veel sociaal-administratieve problemen. Het gaat hier om zowel vrouwen als mannen die dan trachten te overleven in de buurt van het Centraal Station, aan de

kaaien, in parken, parkings, leegstaande panden, ... Dikwijls hebben ze geen recht op sociale zekerheid (werkloosheidsuitkering, medische zorgen) omdat ze, vaak jarenlang, illegaal gewerkt hebben.

Een aantal van de niet-Europeanen is afkomstig uit het Midden-Oosten. Het gaat hierbij om mensen die gevlucht zijn omwille van oorlog of vervolging om hun christelijk geloof. Personen afkomstig uit Afrika zijn vaak vluchtelingen, al dan niet nog

steeds in procedure. Een aantal heeft asiel aangevraagd op grond van seksuele oriëntatie. Velen van hen leven in een onzekere verblijfssituatie.

Personen uit de Maghreb vormen een zeer diverse groep. Enkelen zijn derdelanders en hadden vooral in Spanje en Italië werk en een verblijfsvergunning. Door de crisis zien zij zich genoodzaakt hun heil in het Noorden te zoeken. Ook zijn er

uitgeprocedeerde asielzoekers die niet gerepatrieerd kunnen worden (bv. Algerije). Verder is er een groep met een onzeker verblijfsstatuut.

Opvallend is ook het toenemend aantal vrouwen. Vanwege hun grotere kwetsbaarheid vragen zij meer aandacht en een grotere investering in gesprekken en vooral in het samen zoeken naar onderdak.

Ten slotte blijft de invloed van de economische crisis nog steeds voelbaar. Er komen gezinnen met kinderen waarbij het voor de ouders niet langer een evidentie is hun gezin dagelijks een gezonde warme maaltijd aan te bieden. Het aantal kinderen dat daardoor gebruikt maakt van het restaurant ligt daardoor opvallend hoog.

## Vormingen van vrijwilligers en sociale stages in Kamiano

---



van de middelbare school en studenten van sociale richtingen. Het gaat om middelbare scholen (van Antwerpen en Limburg) en Hogescholen van Antwerpen en omgeving die elk jaar terugkomen met de nieuwe leerlingen en studenten. Ze zijn in het algemeen heel tevreden over hun stage. Ook studenten vanuit Hogescholen en Erasmus en studenten in het kader van hun stage bachelor verpleegkunde. Hun inzet in Kamiano is voor hen een eerste contact met de wereld van de dak- en thuislozen. Verder waren er zoals vorige jaren delegaties van parochies, serviceclubs, scoutsbewegingen en vrouwenverenigingen die zich aanboden.

Vanaf 1 januari 2014 zijn er ook 4 betaalde krachten die 4 dagen per week, samen met vrijwilligers, Kamiano Onthaal verzorgen.

Bij een eerste kennismaking met de organisatie en met Kamiano in het bijzonder krijgt elke vrijwilliger een uitgebreide rondleiding en toelichting. Vanaf dan wordt een taak toegewezen volgens aanleg of eigen keuze. Het kan gaan om een onthaalfunctie, een taak binnen de keukenploeg, het opdienen van de maaltijden aan tafel. Verder zijn er specifieke taken die verbonden zijn met de verschillende deelwerkingen van Kamiano. Tijdens het verloop van Kamiano is er steeds een verantwoordelijke die ter plekke ondersteunt en raad geeft. Zo kunnen inzichten en opgedane kennis van de meest ervaren vrijwilligers doorgegeven worden, tot verrijking van iedereen.

Ook in 2014 werden specifieke vormingsmomenten en feestmomenten georganiseerd rond verschillende thema's waaronder het 20 jarige bestaan van Kamiano. We trachten binnen die momenten steeds de persoonlijke vriendschap en het respect voor elke arme te benadrukken. Op die manier werd elke vrijwilliger aangemoedigd zelf gesprekken met de armen te beginnen, op te bouwen en te onderhouden waar mogelijk.

Voor wie eenmalig komt helpen in Kamiano is een aangepast informatief programma voorzien. In het jaar 2014 kwamen zich veel jongeren aanbieden voor een sociale stage. Het gaat meestal om laatstejaars



## Kamiano Restaurant

### Werking 2014

Typerend voor Kamiano is dat de mensen er door vrijwilligers aan tafel bediend worden waardoor er een klimaat van respect heerst. Duidelijke afspraken in het huisreglement, gecombineerd met een aanpak waar vriendschap en luisterbereidheid centraal staan, maken dat iedereen in een sereen klimaat zijn maaltijd kan gebruiken. Dit is belangrijk, niet alleen voor de houdbaarheid van het project, maar ook voor de eigenwaarde van deze mensen. De omkadering van minstens 25 vrijwilligers per avond is een belangrijke factor.

De werking van Kamiano is mogelijk door de gratis inzet van een uitgebreide groep van een 250-tal vrijwilligers met diverse professionele achtergronden, leeftijden en levensovertuigingen. Hun regelmatige aanwezigheid is een houvast voor de thuislozen wiens bestaan

dikwijls chaotisch en onvoorspelbaar is, gericht op overleven. Deze trouwe aanwezigheid maakt vertrouwensbanden mogelijk. Dit vertrouwen is noodzakelijk om het verhaal van de kansarmen te begrijpen en om stappen vooruit te zetten. De houding van de vrijwilligers is er één van trouw, oprechte aandacht, interesse en geduld.

Authentieke aanwezigheid is voor deze gekwetste mannen en vrouwen de sleutel van de aanpak in Kamiano. Hierbij wordt het ritme van de persoon in kwestie gerespecteerd. Met veel geduld, met vallen en opstaan, wordt het beste van elke mens naar boven gehaald. Een goede samenwerking met andere organisaties, efficiënte doorverwijzing, het herstel van familieband of sociaal netwerk, ... maar vooral een blijvende ondersteuning zijn daarbij uiteraard van groot

belang. In Kamiano staan een mooi en verzorgd interieur en een vriendelijke bediening op het menu. Kamiano wilt een thuis zijn waar de arme op de eerste plaats een mens, en niet de som van zijn problemen is.

In 2014 heeft Kamiano 31.185 gratis maaltijden verstrekt (4.830 met de Kamiano Mobiel en 26.355 in Kamiano Restaurant). Deze maaltijden zijn verstrekt aan in totaal ongeveer 3000 dak- en thuislozen, waarvan de overgrote meerderheid met naam en toenaam bij de vrijwilligers bekend is.

De openingstijden bleven in 2014 ongewijzigd. De bezoekers mogen voor een warme maaltijd, een persoonlijk gesprek, consultatie met de dokter op woensdag en zaterdag tussen 16.30 en 19.00 uur langskomen.

## De dokterspraktijk op woensdag en zaterdag

De gezondheidspost in Kamiano is vooral een plaats waar armen rustig met een arts kunnen spreken. De bedoeling is vooral te luisteren, advies te geven en zo nodig gericht door te verwijzen. In Kamiano is het niet mogelijk om technische onderzoeken te doen. Het is nooit de bedoeling de huisarts te vervangen, maar wel om nog laagdrempeliger dan de eerste lijn mensen te woord te staan en te proberen hen binnen de reguliere gezondheidszorg te krijgen. Mensen met ernstige problemen worden indien mogelijk doorverwezen naar een specialist of specifieke hulpverlening. Soms is het erg moeilijk om mensen door te verwijzen, bv. omdat ze geen ziekteverzekering hebben of de taal niet kennen. Zeker bij complexe situaties en verslavingsproblemen botsen we vaak op gesloten deuren. We merken dat de gezondheidszorg erg in hokjes is ingedeeld per probleem en dat onze mensen in Kamiano vele problemen combineren, bv. dubbeldiagnose, verslaving aan allerlei middelen samen (cocaïne en heroïne en alcohol en medicijnen enz.), dikwijls ook nog in combinatie met gevangenisvoorwaarden of agressieproblemen. Zonder onze hulp en bemiddeling geraken ze er vaak nog veel moeilijker binnen. Bovendien vertrekt de meeste hulpverlening vanuit de motivatie en de hulpvraag van de patiënt, maar onze gasten zijn dikwijls te zwak en te zeer afhankelijk om alles zelf te beslissen.

In principe is er telkens wanneer Kamiano open is, ook een vaste arts aanwezig. Bij afwezigheid wordt er beroep gedaan op enkele andere artsen om te vervangen. Gewoonlijk zien we per namiddag ongeveer 5 tot 8 personen, voornamelijk mensen die geen toegang hebben tot de reguliere gezondheidszorg of mensen met ernstige medische of psychiatische problemen.



De vragen die aan de arts gesteld worden, kunnen worden opgedeeld in verschillende groepen. Er is veel nood aan aandacht voor, en luisteren naar, mensen met psychische moeilijkheden en/of verslavingsproblematiek. We baseren ons op 'motivational interview' in onze gesprekken. Hier wordt veel tijd in gestoken, en het heeft positieve resultaten (mensen worden rustiger en er valt beter met hen te communiceren en te werken). Regelmatig zijn er mensen met acute problemen of moeten er wonden verzorgd worden, draadjes verwijderd,... Vaak houden we ons gedurende verschillende weken of maanden intensief met iemand bezig. Na verloop van tijd kan deze persoon dan aansluiting vinden binnen de reguliere sector of is zijn probleem verminderd en kunnen we weer meer aandacht geven aan andere mensen.

Mensen zonder papieren hebben moeilijk toegang tot gezondheidszorg, en komen met allerlei problemen. Als ze nood hebben aan onderzoeken of bepaalde interventies sturen we hen door naar Dokters van de Wereld. Vaak voorkomende vragen zijn: wondverzorging, nood aan tandverzorging, oog- of zichtproblemen, hygiënische en dermatologische problemen, pijnstilling enz. Soms geven we medicatie in kleine hoeveelheden mee. In andere gevallen wordt er

doorverwezen naar een tandarts, oogarts of andere.

Soms brengen mensen hun ontslagbrief uit het ziekenhuis of een verslag van een specialist mee met de vraag om hen uit te leggen wat het probleem is, want de dokter in het ziekenhuis heeft het niet of niet begrijpelijk aan hen uitgelegd. Veel mensen zijn zogenaamde zorgmijders: ze gaan alleen naar de dokter als het echt niet anders kan. Ze leven vaak erg ongezond (roken, alcohol, slechte voeding, ...) en missen de noodzakelijke basiskennis rond gezondheid.

Indien noodzakelijk maakt de dokter een dossier op voor een attest Dringende Medische Hulp van het OCMW of proberen mensen (terug) in te schrijven bij een mutualiteit. Men bouwt ook een netwerk uit met verschillende specialisten om mensen (zonder papieren of zonder geld) af en toe gratis te laten behandelen.

Kamiano werkt samen met andere organisaties die medische en paramedische hulp bieden aan daklozen via het paramedisch overleg (o.a. met het Zorgteam, Dokters van de Wereld, Free Clinic enz.). Hier wordt aan concrete acties gewerkt. De organisatie van de medische zorgen tijdens de winterwerking is een belangrijke realisatie van dit overleg.





## Kamiano Mobiel

42

### Inleiding

Sinds 2014 gaan de vrijwilligers drie keer per week de straat op met de Kamiano Mobiel om de daklozen op te zoeken. Dat gebeurt drie keer per week: op maandag- en donderdagavond en zondagnamiddag. Het is voor de daklozen een houvast dat Kamiano op die dagen op straat aanwezig is. De vrijwilligers ontmoeten op jaarbasis ongeveer een 280-tal dak- en thuislozen op het

vaste parcours Meir-De Keyserlei-Astridplein-Centraal Station-Kivitplein-Groenplaats. Grotendeels gaat het om mannen. Onder hen zijn er heel wat door Kamiano en Kamiano Onthaal gekend. Wie nieuw is krijgt een warm gesprek en wordt doorverwezen naar Kamiano Onthaal.

Meestal gaat het om Belgische mannen die dakloos zijn. Soms hu-

ren ze tijdelijk een studio of kamer-tje. Maar vaak geraken ze niet gewoon aan een leven tussen vier muren. Hun vrienden zijn wel nog dakloos en aan de ingang van het Centraal Station of op de Groenplaats vinden ze elkaar terug. Daar ontplooit zich hun dag en doden ze samen de tijd.

### Werking en profiel van de doelgroep

Kamiano Mobiel brengt telkens warme soep en broodjes aan ongeveer 30-40 daklozen. In 2014 ging dat om 4.830 maaltijden. Tijdens de winterwerking in Victor, georganiseerd door de stad Antwerpen in samenwerking met het OCMW en tal van andere organisaties waaronder Kamiano, vermindert het aantal bedeelde porties.

'Victor' is gelegen aan de Desguinlei. Op de 4<sup>de</sup> en 5<sup>de</sup> verdieping van een stadsgebouw werden twee opvang- en hulpcentra opgericht. Daarnaast zijn er in 2014 ook studio's erbij gekomen voor gezinnen die ook overdag in de shelter mogen blijven (in tegenstelling tot de rest die overdag buiten moet). Kamiano is een van de organisaties

die daklozen naar die opvang doorverwijst.

Bij Kamiano Mobiel gaat er op uit om de moeilijk bereikbare groep van daklozen te vinden en hen toe te leiden naar Kamiano Restaurant en Kamiano Onthaal of naar andere hulpverlening. Het gaat over een moeilijke doelgroep. Hiermee wordt bedoeld dat het meestal mensen

met psychische problemen of zwaar verslaafden zijn voor wie reguliere hulpverlening zich nog een stap te ver bevindt. De vrijwilligers merken dat het vaak maanden duurt totdat een bepaalde vertrouwensrelatie ontstaat met deze mensen. Door altijd vriendelijk en geduldig te zijn en door hen te blijven aanspreken

lukt het soms om een stap richting de hulpverlening te zetten.

De vrijwilligers van de Kamiano Mobiel werken met veel geduld en volharding om deze mensen te leren kennen of te ontdekken. De personen die zij op deze manier bereiken hebben het vaak moeilijk om zich te

handhaven in gewone sociale situaties, zoeken de eenzaamheid op en blijven buiten de reguliere zorgverlening. Door contact te blijven zoeken, met brood en soep, blijven zij steeds opnieuw de realiteit binnenbrengen in de wereld van deze mensen.





## Kamiano Onthaal

### Inleiding

Kamiano Onthaal is een project dat opgestart is in samenwerking met het OCMW Antwerpen en Stad Antwerpen. Samen met deze partijen werd er een convenant afgesloten. De focus ligt op eerstelijnszorg voor de specifieke groep van de allerzwaksten. Het centrum kan rekenen op stedelijke subsidies waarin het team van vier professionele werkrachten de werking onder zijn hoede neemt met dagelijkse ondersteuning door een tiental vrijwilligers. Daarnaast is Kamiano Onthaal een onderdeel van het beleid van de stad.

De organisatie stelt de menswaardigheid, vriendschap en volwaardig lidmaatschap in de samenleving voorop. Door de gasten te wijzen op hun sociale grondrechten, plichten

maar ook op de eigen verantwoordelijkheid wil de organisatie bijdragen aan de heropbouw van hun levenskwaliteit. Dit is de eerste stap naar een volwaardige herintegratie die zowel voor het individu als de samenleving noodzakelijk en zinvol is. Daarom ligt de focus bij Kamiano Onthaal op het voorkomen en terugdringen van dak- en thuisloosheid door de eerstelijnszorg op maat aan te bieden. De organisatie start haar zorgverlening met een behoefte en vraag die worden geuit tijdens een intake procedure. Zij biedt zorg aan met het oog op een daadwerkelijke resocialisatie. De vragen waarmee dak- en thuislozen naar onze hulpverlening komen zijn voornamelijk van materiële, sociale of emotionele aard. Het zijn vragen naar nachtopvang, voe-

ding en persoonlijke verzorging. In een sfeer van vertrouwelijkheid en constructieve ondersteuning tonen de medewerkers de weg naar de hulpverlening als eerste stap naar een volledige autonomie.

Het centrum hanteert een integrale aanpak. Kamiano Onthaal staat open voor dialoog en communicatie, zowel naar de gasten als naar de maatschappelijke instanties toe. Er is plaats voor een vertrouwensrelatie waar mensen zichzelf zijn en hun verzuchtingen kunnen uiten. De lage drempel en de mogelijkheid om snel in te grijpen waar nodig, vormen een sterke troef. De samenwerking met sociale instanties voor effectieve ondersteuning, behandeling en rehabilitatie is hierbij essentieel.

## Werking en profiel van de doelgroep

In Kamiano Onthaal kunnen dak- en thuislozen terecht op maandag-, dinsdag-, donderdag- en vrijdagvoormiddag en op zaterdagnamiddag tijdens Kamiano Restaurant. Deze dienstverlening gebeurt structureel waarbij de gasten in de voormiddag ontbijt krijgen aangeboden. Nadien wordt er koffie en thee met een koekje aangeboden, ter afwachting van de lunch. Ondertussen kunnen zij gebruik maken van de hygiënische voorzieningen, verpleegkundige zorgen en sociale begeleiding. Op zaterdag is dat bovendien een warme maaltijd.

De hygiënische voorzieningen omvatten de volgende elementen: douchegelegenheid, scheercabine, aanbod kleding en was- en droogmogelijkheid.

De medische zorgverlening bestaat uit twee luiken. Het eerste luik omvat de eerstelijnszorg, gaande van wondzorg, bloeddruk meten, voetverzorging, tot het toedienen van basismedicatie en de opvolging. Het tweede luik omvat de residentiële zorgverlening met name het opvolgen van opname in psychiatrische instellingen alsook het fungeren als contactpersoon naar medische organisaties toe.

De sociale begeleiding legt de focus op de individuele en empowerende aanpak van elke gast. Deze aanpak omvat een communicatief gedeelte waar persoonlijke gesprekken deel van uitmaken. Verder staat ook de zoektocht naar tewerkstelling, nachtopvang, huisvesting en dagbesteding centraal. Ook werken aan sociale netwerken en relaties in het leven van de gast worden ter harte genomen. Vervolgens kunnen ze gebruik maken van de administratieve assistentie en doorverwijzing naar verschillende organisaties.

Hulpzoekenden melden zich steeds aan bij de onthaalbalie waar ze



verwelkomd worden. Elk bezoek wordt bijgehouden en geregistreerd. Om de problematiek van de doelgroep te duiden, beter te leren kennen en intensief te begeleiden, hanteert Kamiano Onthaal een intakeprocedure. Een grondig gesprek is hier van cruciaal belang voor het verder verloop van de hulpverlening. Het zet een blijvende toon voor latere gesprekken. Dit gesprek schetst hen duidelijk waarvoor Kamiano Onthaal staat en laat hen toe eigen verwachtingen in dialoog te formuleren.

Rekening houdend met de draagkracht van de personen, worden

individuele afspraken gemaakt rond het gebruik van de verschillende diensten die in Kamiano Onthaal aangeboden worden. De dienstverlening omvat hulp voor vier cruciale levensdomeinen; voeding, hygiëne, medische zorg en sociale hulp.

Een goede lichaamsverzorging is een essentieel psychosociaal element voor deze doelgroep. In de eerste plaats voor het gevoel van eigenwaarde en persoonlijk comfort. Ook het aanvaard worden door hun omgeving speelt hierbij een rol. Begeleiding bij lichaamshygiëne is

dan ook geen overbodige luxe. Door zich goed te blijven verzorgen, worden de gasten gestimuleerd om

bewust te blijven van de waarde van hun eigen lichaam. Bovendien ervaren ze op die manier hun situa-

tie minder als een lichamelijke beproeving.

## Kamiano Onthaal in absolute cijfers

In Kamiano Onthaal wordt er vanwege de laagdrempeligheid bewust gewerkt met inschrijvingen per keer dat er een bezoek wordt gebracht, waardoor de organisatie over absolute cijfers beschikt. In 2014 worden er 493 intake gesprekken gevoerd. Aantal bezoeker heel het jaar door bedroeg 9707. 70% van de

bezoekers waren mannen, 16% kinderen onder 18 (waaronder ook baby's en niet begeleide minderjarige asielzoekers). Meer dan de helft van de bezoekers (54%) was tussen 40 en 65 jaar. Gepensioneerden vormden 34% van de bezoekers. De grootste groep bezoekers van Kamiano Onthaal werd gevormd door

Belgen (38%). Onder niet-Belgen vormden de Oost-Europeanen de grootste groep – 28%. De grootste groep Oost-Europeanen bestond uit Polen (ruim de helft) met de Roemenen als tweede groep. 6% van de niet-Europeanen was afkomstig uit het Midden-Oosten. Het gaat hierbij om mensen die gevlucht zijn omwille van oorlog of vervolging om hun christelijk geloof.

10% van de niet-Europeanen was afkomstig uit Afrika. Het waren vluchtelingen, al dan niet nog steeds in procedure. Een aantal heeft asiel aangevraagd op grond van seksuele oriëntatie. 8% van de niet-Europeanen was afkomstig uit de Maghreb. Zij vormden een zeer diverse groep. Enkelen waren derdelanders en hadden vooral in Spanje en Italië werk en een verblijfsvergunning. Door de crisis zagen zij zich genoodzaakt hun heil in het Noorden te zoeken.



## Samenwerkingen

Bij het ondersteunen van de gasten is het noodzakelijk van de context rond elk persoon erbij te betrekken. Het terugdringen van de dak- en thuisloosheid vereist een multidisciplinaire aanpak voor de persoon en zijn omgeving. De samenwerking tussen professionele hulpverleners en vrijwilligers uit verschillende sociale, medische en paramedische disciplines gebeurt in aangepaste overlegorganen. Door elkaars deskundigheid optimaal te gebruiken kan de zorg effectief op de noden van de betrokkenen afgestemd wor-

den. Er kunnen dan initiatieven ontwikkeld worden waarbij de dienstverlening aan de gast centraal staat. Dat wordt in de praktijk georganiseerd door middel van ronde tafel gesprekken, werkoverleg of informele telefonische contacten. De gast wordt hierin zo veel mogelijk betrokken en besluiten van het overleg worden steeds onderling verder besproken. Omdat elke gast andere behoeften heeft en anders moet geholpen worden moet de samenstelling van zijn netwerk aanpasbaar zijn.





## Kamiano Plus

### Woonzorg

---

Wanneer de dak- en thuislozen van Kamiano het enigszins beter stellen en hun leven weer in handen willen nemen, stoten ze telkens weer tegen de vrijwel onoverkomelijke barrière van de hoge huurkosten voor woningen. Op de sociale huurmarkt is het aanbod onvoldoende, op de privémarkt zijn de prijzen te hoog: het is een uitzondering een preciaire studio te vinden onder de 400€, terwijl men vanaf 600€ wel een degelijke gezinswoning of appartement kan vinden. De degelijke woningen zijn in Antwerpen – in vergelijking met andere Europese grootsteden - dus redelijk betaalbaar, goedkope woningen zijn niet meer te vinden, de goedkoopste zijn vaak in slechte staat.

In het kader van deze problematiek heeft VVS afgelopen jaar de samenwerking verdergezet met de vzw. "Vrienden van Bethlehem" die woningen opkoopt of huurt, opknapt en ze voor een beperkte periode tegen lage prijs verhuurt aan mensen in nood. Sinds mei 2010 werkte de klusjesman van VVS één dag per week voor het opknappen van de woningen van bovengenoemde vzw. In 2014 heeft VVS enkele mensen van Kamiano die geen speciale begeleiding nodig hadden via deze weg aan een betaalbare woning kunnen helpen. De vereniging hoopt het aanbod te kunnen uitbreiden in de toekomst.

Kamiano werkt ook samen met het Domus-project, een pand met 28 wooneenheden voor gezinnen, alleenstaanden en mindervaliden in Antwerpen-Noord. Kamiano mag beschikken over vier van deze wooneenheden en in 2014 konden de vrijwilligers dankzij dat project enkele personen aan een betaalbare woonst krijgen. De dagelijkse opvolging van daar verblijvende personen gebeurt door het team van sociale werkers binnen het Domus-gebouw. Ze ondersteunen de mensen bij hun administratie en breed begrepen "papierwerk". De samenwerking met Kamiano verloopt heel vlot en is gebaseerd op vertrouwen.

## **Stervensbegeleiding en ziekenbezoek thuis, in het ziekenhuis en in de instelling**

---

De gezondheidstoestand van wie op straat of in armoede leeft is dikwijls problematisch. In vele gevallen leidt dit tot een opname in een algemeen ziekenhuis, psychiatrisch ziekenhuis of ontwenningencentrum. De vrijwilligers zoeken hen daar regelmatig op of onderhouden contact via telefoon of briefwisseling.

De gezondheid van verschillende mannen die lange tijd in Kamiano kwamen eten ging achteruit waarbij een bezoek aan Kamiano niet meer mogelijk was. Ze vroegen hen te bezoeken, ze uitten hun angst dat elk sociaal contact verloren zou gaan en alleen achter zouden blijven in de laatste levensfase. Hieruit ontstond een equipe van vrijwilligers die zich toelegde hen regelmatig te bezoeken op de plek waar ze wonen. Deze bezoeken bleken van groot belang om hun nieuwe, precare leefsituatie op te volgen en hun afwijzing van diensten aan huis bij te sturen. Hier bleek er een brugfunctie weggelegd voor de vrijwilligers. Gesprekken en luisterbereidheid, maar ook verduidelijking van te zetten stappen versterkten het vertrouwen in een nieuw opgebouwd netwerk van deze vereenzaamde mensen. Met regelmaat bezochten de vrijwilligers hen ook in verschillende woon- en zorgcentra, in ziekenhuizen en op palliatieve afdelingen. Na opname vallen vele contacten van de straat weg en loert ook daar vereenzaming om de hoek. In een enkel geval ging het zelfs om een vijftiger, voor wie



elders nergens een aangepaste opvangplaats te vinden was.

Deze bezoeken bleken een antwoord te zijn op de vereenzaming van deze mensen door gebrek aan familiale banden. Ook de verpleegkundigen van de palliatieve afdeling zagen het als een enorme meerwaarde omdat ze opmerkten dat deze zieken rustiger stierven met een vrijwilliger aan hun ziekbed.

Overleg tussen de verschillende vrijwilligers gebeurde op zeer regelmatige basis en zorgde voor continuïteit in de bezoeken. De vrijwilligers die kozen voor deze inzet voelden zich gesteund door het overleg en kregen een intense band met de zieke. Opvolgingsgesprekken en ondersteuning bij de vrijwilligers is een must om de verwerking te ondersteunen.

## **Afscheidsmomenten van overledenen**

---

Het afgelopen werkjaar werden we geconfronteerd met het overlijden van een 20-tal armen, waaronder veel jonge mensen. Om het afscheid vorm te geven hebben we een mooie samenwerking met 't

VLOT voor een aantal overledenen. De afscheidsmomenten in o.a. de ontmoetingsruimte van begrafenisondernemers en in het crematorium werden telkens bijgewoond door familieleden en een grote

groep vrienden. Vermits vele van de mensen die naar Kamiano kwamen ook contacten hadden met andere hulporganisaties werden de overlijdensaankondigingen steeds verspreid naar iedereen. Vanuit Ka-

miano bewaakten de vrijwilligers ook dat het afscheid beantwoordde aan de religie van de dakloze. Zo was er een mooie samenwerking met de Pakistaanse moskee van Antwerpen om een 50 jarige Pakistaanse dakloze, gekend via de Kamiano Mobiel, een waardig afscheid te geven. De verantwoordelijke van de moskee zocht en vond zijn familie in Rawalpindi. Na een afscheidsgebed in de moskee werd het lichaam van de man over-

gevlogen naar zijn geboorteland, waar zijn vader en enkele familieleden hem opwachtten.

Kamiano wil de armen blijven herinneren en zo hun waardigheid onderstrepen als mens, ook na hun leven. Hun geschiedenis wordt opgetekend in herdenkingsboeken die door familie en vrienden kunnen ingekeken worden. Daarnaast organiseert Kamiano elk jaar op 1 november een herdenkingsviering voor alle

overledenen vrienden van Kamiano in de Carolus-Borromeuskerk. De families en vrienden van de overledenen, de gasten van Kamiano en de vrijwilligers worden daarvoor uitgenodigd. Deze viering betekent troost voor de families die vaak geen afscheid konden nemen en helpt ook de vrijwilligers om te blijven denken aan deze dikwijls vergeten mensen.



## Ondersteuning van gevangenen

---

Ook wie een tijd in de gevangenis verblijft, kan uitkijken naar een bezoek of brief van een vrijwilliger. Zo wordt de band met de buitenwereld behouden, wat een terugkeer in de maatschappij enigszins zal vergemakkelijken. De vrijwilligers gingen regelmatig op bezoek in

de gevangenis te Antwerpen en in andere gevangenissen waar door Kamiano (Restaurant, Mobiel en Onthaal) gekende mensen hun straf uitzaten. Door de trouwe aanwezigheid en de persoonlijke gesprekken werd er gewerkt aan herstelbemiddeling voor reïntegratie in de

maatschappij. Bij langere straffen (meestal in de gevangenissen buiten Antwerpen) volgden de vrijwilligers gevangenen op via brieven en regelmatig (een paar keer per jaar) bezoek.

## Lessen in de gevangenis te Antwerpen

---

Sinds 2013 is VVS, buiten de bezoeken aan de gedetineerden,

ook op een meer structurele manier aanwezig in het arresthuis in de

Begijnenstraat. Een vrijwilliger van VVS voorziet in lessen voor 9



gedetineerden/geïnterneerden in de gevangenis van Antwerpen, een toename van 50% sinds 2012. De cursisten (op de vrouwenafdeling)

volgen cursussen van de VDAB online (in samenwerking met de Vlaamse Gemeenschap) of krijgen 1-1-lessen Nederlands voor anders-

taligen. Opzet is om de gedetineerden/geïnterneerden voorsprong te geven in hun herintegratie in de maatschappij.

## Kerstfeesten in de gevangenissen

In 2014 mocht Kamiano-VVS voor de vierde keer een kerstfeest organiseren in de gevangenis van Merksplas, in vier verschillende paviljoenen. Een 100-tal vrijwilligers vertrokken vanuit Antwerpen met een bus gevuld met kerstversiering en kerstcadeaus. Ter plaatse werden de vrijwilligers in vier groepen opgesplitst en de vier feesten gin-

gen tegelijkertijd door. Sommigen van de gedetineerden hadden sinds jaren geen kerstfeest meer gevierd en geen geschenken gekregen. Des te groter was de vreugde dat de vrijwilligers hen dit moment van kerstgeluk konden schenken. Er werden veel gesprekken gevoerd aan de tafels. De vrijwilligers die hierdoor inzicht kregen in de leef-

wereld van de gevangenen, waren erg onder de indruk. Daarnaast organiseerde Kamiano-VVS kerstfeesten in de gevangenissen van Leuven en voor de derde keer bij de geïnterneerden in de gevangenis van Antwerpen waar 60 gevangenen met de vrijwilligers aan tafel zaten en een kerstontbijt in de gevangenis van Mechelen.

## Zomervakantie

Voor de eerste keer in zijn geschiedenis heeft Kamiano een vakantie georganiseerd voor enkele van zijn gasten. De vakantie ging door in de Ardennen en de deelnemers waren acht mannen en

vrouwen die doorheen het jaar in Kamiano worden ontvangen. Vijf vrijwilligers vergezelden hen op deze dagen en zorgden voor een gevarieerde vakantie.

Met dit initiatief beoogde Kamiano de versterking van de vriendschapsband met mensen die geen of een fragiel netwerk hebben. Momenteel heeft elk van hen een woonst, enkelen waren recent nog dakloos.



Het vakantieverblijf was een huis met aangepaste accommodatie, hier ging het om een gite naast een boerderij in een landelijke omgeving.

Een van de vrijwilligers die verpleegkundige is, gaf verzorgende ondersteuning en toezicht op de hygiëne. Ze verbleef in de kamer naast de twee oudste deelnemers, die zo op hulp konden rekenen. Een andere vrijwilliger sliep op de kamer van een deelnemer met een psychiatrische problematiek.

Alle maaltijden werden vers bereid door een vrijwilliger die spontaan werd bijgestaan door een aantal van de gasten. Die gingen ook regelmatig eieren rapen bij de boer. De familiale structuur nodigde uit om taken in het huishouden op te nemen. Dit had een positieve invloed op de groepsvorming.

De verzorgde en gezamenlijk gebruikte maaltijden waren een kans tot uitwisseling. Er kwamen gesprekken tot stand tussen allen. Die gesprekken verhoogden de eigenwaarde van deze mannen en vrouwen die leven in de marge van

de maatschappij. Een man nu invalide en vroeger truckchauffeur maakte kennis met een kunsthistoricus. Een bejaarde architect ging in gesprek met een leerkracht .... Een dame afkomstig uit het kermismilieu zorgde voor de kinderen van de vrijwilligers etc.

Op het programma stond een variatie van verschillende activiteiten: briefkaarten schrijven, schilderworkshop, filmavond, natuurwandelingen, muziekavond, een boottocht op de Maas, bezoek aan de kathedraal van Dinant

## Solidariteitsacties

---

Enkele vrijwilligers organiseren acties om geld of nuttig gerief in te zamelen voor Kamiano. Zo kreeg Kamiano gratis uitnodigingen voor culturele evenementen. Daarnaast waren er vrijwilligers die zelf lekker-

nijen hebben gebakken voor de verjaardag van Kamiano, anderen hebben zich meer dan ooit actief ingezet in het zoeken naar sponsoring, nieuwe basiskleding of naar nuttige spullen voor Kamiano Ont-

haal. Ook voor het kerstmaal en de kerstgeschenken kon Kamiano rekenen op de sympathie van heel wat bedrijven, particulieren en serviceclubs.

## Kerstfeest met de vrienden van Kamiano

---

Het kerstfeest van Kamiano was een groot succes. Naar jaarlijkse traditie ging het door in de Carolus-Borromeuskerk waar 500 daklozen en eenzamen aan tafel zaten. Een 250-tal vrijwilligers zorgde voor een vlotte bediening, voor gezelschap aan tafel en ook voor het inpakken en uitdelen van de geschenken. De

kerstsfeer werd compleet met live muziek opgevoerd door de Waelrantkoren. Ook dit jaar gaven de vrijwilligers de zich aandienden het beste van zichzelf. Met hun inzet op deze bijzondere avond maakten ze vele armen blij. Onder de aanwezigen waren de vertegenwoordigers van de Stad, schepen Philip Heylen

en schepen Fons Duchateau, en de bisschop van Antwerpen, mgr Johan Bonny. Daarnaast kwamen vertegenwoordigers van de joodse en de islamitische gemeenschap hun hulp aanbieden. Ze zaten mee aan de feesttafel. Hun aanwezigheid werd door de mensen in nood erg gewaardeerd.

## Samenwerking met andere organisaties

Kamiano werkt intensief samen met een lange en zeer gevarieerde lijst van instanties en organisaties:

- Instanties die drugsverslaafden begeleiden en ondersteunen zoals Free Clinic, de Sleutel, verschillende straathoekwerkers, ODD (opvang dakloze druggebruikers)
- Verschillende inloophuizen van de CAW's: de Steenhouwer, de Vaart
- Niek Everts van straatpastoraat 't Vlot
- Sociaal assistenten van verschillende dienstcentra en OCMW-wijkcentra, waaronder het diensten- centrum Hof ter Beke (OCMW) voor de bewoners van de Lange Batterijstraat (ex-daklozen)
- Crisisopvang de Passage (CAW Metropool)
- Onthaal daklozen Vrijdagmarkt (CAW Metropool)
- Nachtopvang de Biekorf (CAW Metropool)
- De outreachwerkers van de winteropvangplaats VICTOR
- De straathoekwerkers van respectievelijke zone Centraal Station, De Coninckplein, Sint Andriesbuurt, Sint Jansplein. Zij komen regelmatig in Kamiano gesprekken voeren met hun "gasten" en zitten ook op kerstavond mee aan tafel.
- Het Werk der Daklozen in Antwerpen
- De Brug in Lier voor tijdelijke opvang van dakloze vrouwen of koppels met kinderen
- JAC Antwerpen: centrum voor opvang en begeleiding van jongeren
- De stad Antwerpen, dienst Samenleven
- Verschillende beurtregisseurs van de stad Antwerpen, vooral diegenen die instaan voor de Groenplaats en omgeving en voor Centraal Station en omgeving
- Enkele coaches buurtregie stad Antwerpen/dienst Samenleven
- De woonstbegeleiders voor de transitwoningen van de stad Antwerpen
- VZW Vrienden van Bethlehem voor goedkope woningen
- Domus-project voor goedkope appartementen
- Het Wagenwiel voor studio's en woonst met of zonder begeleiding
- Voorzieningen BJB begeleidingstehuizen zoals Hof ter Heide (Hoboken - Berchem), medisch pedagogisch instituut Remi Quadens in Brasschaat voor kinderen die onder toezicht van de jeugdrechtbank staan
- Het Poolse consulaat voor documenten voor de daklozen en optimale hulpverlening
- Gevangenispastores
- Het Beschermingscomité van de Antwerpse gevangenis
- Huizen voor vrouwenopvang, o.a. Wittenhof
- Het Huis, een privé-initiatief waar ouders onder toezicht hun kind kunnen ontmoeten
- Maarten Inghels, de dichter die het initiatief nam van de "eenzame uitvaarten"
- Het ontmoetingshuis de Blauwe Poort voor het organiseren van een waardig afscheid van enkele armen
- De Loodsen, Poverello en andere organisaties die voedselondersteuning aanbieden in de stad
- VZW DAKANT (Daklozenhulp Antwerpen) in het Atheneum die voedselpakketten uitdelen
- De Toevlucht Dambruggestraat voor evenwichtige voedselpakketten
- De C-dienst, een organisatie die o.a. meubels verkoopt aan behoeftigen tegen lage prijs en tevens voedselpakketten aan huis brengt
- De kappersschool St. Maria Theodoor, Van Rijswijkplein Antwerpen
- De wijkgezondheidscentrum Sint-Andries
- De Dokters van de Wereld
- De sociale dienst en de pastorale dienst van het Sint-Vincentiusziekenhuis in Antwerpen
- Psychiatrisch ziekenhuis Sint Amadeus in Mortsel
- Sociale dienst van het ZNA ziekenhuis Middelheim
- De sociale dienst van Hoge Beuken Hoboken
- Buurthuis Pleintje in Deurne
- De ergotherapeute van het WZC Nottebohm Antwerpen voor het begeleiden van mannen en vrouwen die in Kamiano komen eten en op zoek zijn naar nuttige tijdsinvulling
- De cel dispatch van het OCMW Linkeroever
- Het Leger des Heils in Utrecht
- Doorgangshuis voor vrouwen in Sint Niklaas
- Verschillende advocaten in het Antwerpse
- Vzw Op Maat
- Bubbels en Babbels
- Barka
- Fedasil
- Inloopcentrum De Vaart, CAW Antwerpen
- De Biekorf
- Zorgbedrijf Antwerpen
- Poverello Antwerpen
- Abdij Averbode
- Abdij Tongerlo
- Levensadem
- Tandlabo Luypaert
- 't Alternatief
- Plug-Inn
- Antwerps integratiecentrum de8
- Dienst Bemiddeling
- Steunpunt Expertise netwerken
- Jobkanal
- Sportstad Antwerpen
- Therapeutische gemeenschap
- AG Insurance

## Projectwerking en subsidiëring

In 2014 kon VVS rekenen op projectsteun van verschillende instanties. Hierbij een samenvatting van deze projecten.

**Projectsteunende instantie:** CISO vzw

**Titel van het project:** Outreach Kamiano

**Toegekend bedrag:** 35.000 €

**Samenvatting van het project:** Dankzij deze hulp kon Kamiano o.a. een 0,5 VTE inzetten op de nodige contacten op te nemen met andere organisaties en mensen specifiek toe te leiden naar de gepaste hulpverlening.

**Projectsteunende instantie:** OCMW Antwerpen

**Titel van het project:** Kamiano

**Toegekend bedrag:** 50.000 €

**Samenvatting van het project:** Algemene werking van het Restaurant Kamiano

**Projectsteunende instantie:** OCMW Antwerpen

**Titel van het project:** Kamiano Onthaal

**Toegekend bedrag:** 183.000 €

**Samenvatting van het project:** Algemene werking en wedden van nieuw aangeworven personeel voor Kamiano Onthaal.

# Interculturaliteit



# PEACE is the FUTURE

Community of Sant'Egidio  
Religions and Cultures in Dialogue  
100 Years after World War I  
Antwerp, 9 September 2014



## Samenleven in diversiteit

*Het jaar 2014 stond vooral in het teken van de driedaagse internationale vredesontmoeting 'Peace is the Future – Religions and Cultures in Dialogue' die de Gemeenschap van Sant'Egidio van 7 tot 9 september 2014 in Antwerpen organiseerde. Formeel gezien valt de organisatie van dit prestigieuze congres onder de European Federation of the Community of Sant'Egidio, met zetel in Brussel. Maar het hele jaar door organiseerde VVS vzw tal van interreligieuze en interlevensbeschouwelijke ontmoetingen en initiatieven, als een build-up of een gevolg van dit geslaagde initiatief. Ook het jongerenluik van Peace is the Future viel onder VVS vzw.*

### Interbeschouwelijk dialoog en vredeseducatie

Het samenleven van mensen met een verschillende achtergrond is een belangrijk aandachtspunt voor Sant'Egidio. Het is de manier om de mensheid te leren omgaan met de globalisering. Vanuit haar aandacht en concrete hulp voor migranten en nieuwkomers, brengt Sant'Egidio een dialoog op gang en bouwt het aan een cultuur van ontmoeting en samenleven.

De Antwerpse provincie is rijk door de aanwezigheid van allerlei soorten christelijke kerken, joden, moslims en vrijzinnigen: de eigen identiteit moet niet weggestoken worden om vreedzaam samen te leven, maar openheid op de ander is nodig om harmonieus met elkaar te kunnen omgaan. Die vredeseducatie staat ook centraal in de 'School van Vrede' en in de verschillende bewe-

gingen van Sant'Egidio, zoals 'Volkeren van Vrede'.

In die droom van vreedzaam samenleven investeert Sant'Egidio veel energie. Haar activiteiten zijn opgezet in concentrische cirkels: dat gaat van bilaterale initiatieven, zoals ten opzichte van de andere christelijke kerken (oecumene), het jodendom of de islam; over een 'trialoog'-aanpak met de drie mono-

theïstische godsdiensten, tot een interreligieuze dialoog waarbij ook de oosterse godsdiensten worden betrokken, of een interlevens-beschouwelijke dialoog, waarbij ook niet-of andersgelovige humanisten, zoals vrijzinnigen of vrijmetselaars worden betrokken. De flexibiliteit

van deze aanpak maakt creativiteit mogelijk en zorgt ervoor dat het mogelijk is een aparte relatie met aandacht voor de verschillende aandachtspunten met de gesprekspartners uit te werken.

In 'Peace is the Future' van 7 tot 9 september 2014 kwamen deze

verschillende vormen van dialoog allemaal aan bod, door middel van een dertigtal rondetafelgesprekken (zie verder). Maar ook in de aanloop naar dit grote evenement werden het hele jaar door dialooginitiatieven gehouden.

## Vredeswandeling op Nieuwjaarsdag – 1 januari 2014

---

Op 1 januari 2014 – voor de katholieke kerk: werelddag van de vrede - werd de traditionele vredeswandeling gehouden door de straten van Antwerpen. Er was zowel aandacht voor de conflicten wereldwijd (Syrië!) en voor de samenlevingsproblematiek in de eigen stad.

De deelnemers droegen bordjes mee met de namen van alle landen

ter wereld waar conflicten woeden. Naast sympathisanten van Sant'Egidio liepen er ook moslims en joden mee. In totaal stapten zo'n driehonderd mensen mee op.

In de slottoespraken was er veel aandacht voor de honderdste verjaardag van de Eerste Wereldoorlog, die in 2014 overal en inzonderheid in ons land wordt her-

dacht, en voor de komende ontmoeting 'Peace is the Future'.

Aan het einde werden vijf witte duiven losgelaten die tegen de helblauwe winterhemel en de witte kathedraalgevel hun warme hok weer tegemoet vlogen: een beeld van vrede om het nieuwe jaar mee te beginnen.

## Interfaith Harmony Breakfast – 4 februari 2014

---

In het kader van de 'Interfaith harmony week' – die de Verenigde Naties houden iedere eerste week van februari, organiseert Sant'Egidio traditioneel een ontbijt met vertegenwoordigers van de verschillende religies. Dit jaar waren ook de oosterse religies (hindoeïsme, boeddhisme en jainisme) vertegenwoordigd.

Ook Minister van Defensie Pieter De Crem schoof aan de ontbijttafel mee aan.

Het ontbijt stond in het bijzonder in het teken van de komende meeting 'Peace is the Future'. Het promotiefilmpje werd getoond en op dvd meegegeven aan de aanwezigen; de doelstellingen werden toegelicht;

mobilisatiestrategieën werden besproken.

Het werf duidelijk dat de Antwerpse religieuze gemeenschappen hoge verwachtingen koesteren voor het initiatief en bereid zijn ten volle mee te werken.

## Voorstelling 'Peace is the Future' in Stadhuis – 11 februari 2014

---

Op een bijeenkomst op dinsdagmorgen, 11 februari 2014 in de Trouwzaal op het Schoon Verdiep van het Antwerpse Stadhuis werd een presentatie gegeven van 'Peace is the Future'. Burgemeester Bart De Wever had zich op het laatste moment moeten verontschuldigen wegens een dringende opname in

het ziekenhuis. Schepen Philip Heylen van Cultuur en Erediensten leidde de bijeenkomst in. Coördinator Jan De Volder zat voor. Hilde Kieboom sprak voor Sant'Egidio, Aharon Malinsky van de joodse gemeenschap, Hicham El Mzairh vanuit de islamitische gemeenschap. Secretaris-generaal van

Uomini e Religioni, die jaarlijks de ontmoeting organiseert in telkens een andere stad, Professor Alberto Quattrucci, hield een boeiend betoog over de vruchten van de 'Geest van Assisi' die ieder jaar een andere stad en land aandoet.

## Iftarmaaltijd – 2 juli 2014

---

De jaarlijkse Iftarmaaltijd, aangeboden bij zonsondergang aan vertegenwoordigers van de moslimgemeenschappen bij Sant'Egidio tijdens de Ramadan-vasten, is altijd

een mooie gelegenheid om de verstandhouding tussen moslims en christenen te versterken.

Dit jaar stond de ontmoeting in het bijzonder in het teken van 'Peace is

the Future': vragen werden beantwoord, plannen gesmeed, de bekendmaking en mobilisatie in moslimkringen verzekerd.

## Opening Pop-up Peace is the Future – 15 juli 2014

Midden juli werd in de Kammenstraat 49 een 'pop-up' infopunt geopend, met informatie voor het grote publiek voor 'Peace is the Future'. Het is een venster van Sant'Egidio op de Kammenstraat,

waar geïnteresseerden inlichtingen kunnen bekomen en kleine dingen kunnen kopen ter ondersteuning van het werk van de VVS.

Wegens het succes en de meerwaarde inzake visibiliteit en toegankelijkheid werd na 'Peace is the Future' besloten de locatie te behouden als 'Sant'Egidio – shop', voor minstens een jaar.

57



### Sant'Egidio herdenkt Holocaust

**Antwerpen** Op Wapenstilstanddag hield Sant'Egidio een herdenkingswandeling voor de slachtoffers van de Holocaust. Een stoet mensen droeg bordjes met namen van de concentratiekampen in een tocht van het Astridplein naar het Monument van de Weggevoerden op de Belgier. Na een minuut stilte en het gebed voor de doden door Aharon Malinsky legden jongeren en ouderen van verschillende origines bloemen aan het monument. De christelijke lekenvereniging Sant'Egidio zet zich in voor dialoog tussen religies en vreedzame oplossingen van conflicten. *TM/ foto's: de Persgroep*







## 'Peace is the Future'

### Inleiding

De Gemeenschap van Sant'Egidio organiseerde van 7 tot 9 september 2014 in Antwerpen een Internationale Vredesontmoeting op wereldniveau met meer dan 300 leiders van de grote godsdiensten en spirituele tradities, onder de titel: "Vrede is de Toekomst. Religies en Culturen in Dialoog. 100 Jaar na WO I". De ontmoeting werd tot stand gebracht in samenwerking met het bisdom Antwerpen en burgerlijke overheden van de stad en van het land. Deze samenkomst lag in het verlengde van de historische bijeenkomst van religieuze leiders die paus Johannes Paulus II op 27 oktober 1986 in de Italiaanse stad Assisi samenriep. Al meer dan een kwart eeuw organiseert Sant'Egidio

jaarlijks een interreligieuze vredes-samenkomst in die 'geest van Assisi'.

De werktitel 'War Never Again' werd in de loop van de voorbereidingen vervangen door het positiever en toekomstgerichter klinkende 'Peace is the Future'.

Tijdens deze driedaagse kwamen kardinalen en bisschoppen, imams en moefti's, rabbijnen, bonzes, dominees en monniken naar Antwerpen om er in gesprek te gaan met elkaar en met vertegenwoordigers van de politieke, sociaal-economische en culturele wereld, waaronder ook humanisten.

De ontmoeting paste in de honderdste verjaardag van het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog, de eerste 'globale' oorlog. In deze tijden van globalisering en na de gewelddadige zomer van dagelijkse oorlogsberichten uit verschillende landen en steeds meer Syrië-strijders die van onze landen vertrokken om oorlog te voeren, wilde deze interreligieuze en interlevensbeschouwelijke ontmoeting een 'beschaving van het samenleven' helpen uitbouwen. Ze wilde ook vanuit de diverse religieuze tradities een antwoord formuleren op de 'terreur in naam van God'.





## Vorbereidingen op lokale niveau

Er werden in de maanden voorafgaand aan het vredescongres lijsten opgemaakt en opgevraagd onder alle lokale geloofsgemeenschappen. Per levensbeschouwing werd een werkgroep samengesteld. Deze nam contact op met de verschillende geloofsgemeenschappen en ging velen ook opzoeken om deelname en participatie te vergroten. Ook werd er per werkgroep een vergadering belegd (ongeveer 10 à 15 deelnemers per werkgroep) met verantwoordelijken om hen meer te betrekken. Op 4 februari 2014 organiseerde Sant'Egidio een inter-

religieus ontbijt "Interfaith Harmony Breakfast" met o.a. deelname van minister Pieter De Crem en enkele tientallen verantwoordelijken van de verschillende godsdiensten. Het programma van 'Peace is the Future' werd toegelicht en pistes tot samenwerking werden uitgewerkt.

Werden betrokken en aangeschreven in Antwerpen:

- 296 parochies (via bisdom)
- 100 protestantse gemeentes (via stad en ARK)
- 46 moskeeën (via stad)
- 10 tempels (via website)

- 33 synagogen (via website)
- 5 vrijzinnige organisaties (via scholen en website)

Op 11 februari werd, onder grote belangstelling, het evenement voorgesteld aan de stad. Deze voorstelling vond plaats in het Stadhuis van Antwerpen. Vertegenwoordigers van verschillende godsdiensten, organisaties en scholen waren aanwezig (180 personen). Schepen Philip Heylen, internationaal coördinator Alberto Quattrucci, lokaal verantwoordelijke Jan De Volder en vertegenwoordigers van de Antwerpse dialoog namen het woord.

## Verloop van de meeting

Op zondag, 7 september vond in de avond de officiële opening plaats in de Stadsschouwburg van Antwerpen. Alle 2000 plaatsen binnen waren volzet. De geïnteresseerden die niet meer binnen konden, konden de opening volgen op de schermen buiten (ongeveer 600 mensen) en via live streaming op internet. Onder de sprekers waren onder andere: Kris Peeters, co-formateur van de Federale Regering, Bart De Wever, burgemeester van Antwerpen, Zygmunt Bauman, socioloog en auteur, Herman Van Rompuy, voorzitter van de Europese Raad, Ignatius Afrem II, Syrisch-orthodox patriarch van Antiochië en het hele Oosten en Shawki Ibrahim Abdel-Karim Allam, grootmoefi van de Arabische Republiek Egypte.

Op maandag, 8 september en dinsdag, 9 september vonden in de voormiddag talrijke panels, discussies, rondetafelgesprekken en events plaats op verschillende locaties



in de binnenstad. Die handelden over verschillende brandhaarden van de planeet, zoals het Midden-Oosten en Afrika, maar ook over de grote uitdagingen van onze tijd, zoals de ecologische en economische crisis of de terreur. De gesprekken waren vrij toegankelijk voor het publiek en werden simul-

taan vertaald naar verschillende talen waaronder het Nederlands, Frans en Engels. Ze konden ook via de live streaming worden gevolgd. De interesse oversteeg alle verwachtingen. Alle conferentiezalen waren overvol. Hierbij de opsomming van alle conferenties:

- **Godsdiensten en geweld**
- **Duurzame ontwikkeling en de strijd tegen armoede in de 21ste eeuw**
- **Religieuze en humanistische gelovigen in een geglobaliseerde wereld**
- **Economie in dienst van de vrede**
- **De gelovige: een mens van vriendschap**
- **Op zoek naar vrede**
- **Azië: godsdiensten en de waardigheid van het menselijk leven**
- **Martelaren van onze tijd**
- **Christelijke eenheid en vrede**
- **Immigratie: nieuwe Europeanen voor een nieuw Europa**
- **Bouwen aan een menselijker samenleving, te beginnen bij de armen**
- **Conflicten en de media**
- **De stad en de vrede**
- **Kunst tussen conflict en vrede**
- **Nigeria: weg uit de spiraal van geweld**
- **De wereld verstikt zonder dialoog: godsdiensten en culturen bevragen zich**
- **Godsdiensten en culturen in dialoog over de waarde van het leven**
- **De cultuur van het samenleven**
- **100 jaar na Wereldoorlog I: ontwapening is mogelijk**
- **Solidariteit: een sleutelwoord in onze tijd**
- **Europa: redenen om samen te leven**
- **Welke toekomst voor Irak?**
- **Wie God ontmoet, ziet de mens**
- **Jong en oud: solidariteit tussen de generaties**
- **Het gebed redt de wereld**



Op dinsdag, 9 september in de namiddag vond een religieus moment plaats dat even druk bezocht werd door het brede publiek. De vertegenwoordigers van de verschillende godsdiensten hebben gelijktijdig, maar op aparte plaatsen en ieder volgens de eigen religieuze traditie, gebeden voor de vrede.

De Internationale Vredesbijeenkomst eindigde met een onvergetelijke slotceremonie op de Grote Markt van Antwerpen. De ceremonie werd vereerd door de bijzondere aanwezigheid van Koningin Mathilde. De religieuze leiders ondertekenden plechtig het slotappel dat verder door de kinderen

aan de vertegenwoordigers van de burgerlijke overheden werd overhandigd. Enkele duizenden toeschouwers waren aanwezig op de Grote Markt om dit mee te maken.



## Het jongerenprogramma

In het kader van de Internationale Vredesontmoeting 'Peace is the Future' werd ook een bijzonder forum voor jongeren voorzien. Het jongerenprogramma vond plaats op 9 september en 2.500 Antwerpse jongeren namen daaraan deel. Het programma werd op voorhand aan middelbare scholen van alle netten aangeboden en alle beschikbare plaatsen waren in een aantal weken bezet. De leerlingen van de 5de en 6de graad luisterden naar de getuigenissen van imam Mohamed Ashafa en pastor James Wuye uit Nigeria die elkaar jarenlang naar het leven stonden. Vandaag ijveren ze

samen voor vrede en verzoening in het gewelddadige Nigeria. Daarnaast luisterden de jongeren naar de getuigenis van Rita Winterstein-Prigmore die de medische experimenten van nazi's op tweelingen en zigeunervervolgingen overleefde en vandaag een strijd voert tegen het toenemende racisme en antisemitisme in Europa. Verder getuigde een jongere uit San Salvador over straatbendes in Latijns-Amerika. Daarna werden de best practices van interreligieuze dialoog in de Antwerpse praktijk getoond als bewijs dat vrede en verzoening ook

in de eigen wijk en stad mogelijk zijn.

Op de middag werd voor de jongeren een interlevensbeschouwelijke picknick gehouden waar ze elkaar in gemengde groepen leerden kennen en in de namiddag trokken ze in een muzikale vredesoptocht langs kerk, moskee, synagoge, vrijzinnig centrum en hindoeitempel waar ze de vertegenwoordigers van deze religieuze gemeenschappen ontmoetten. Op deze manier leerden ze hun multiculturele stad beter kennen en maakten ze kennis met verschillende geloofsgemeenschappen in de eigen stad.



Tegen de avond sloten ze aan bij de plechtige slotceremonie van de Internationale Vredesontmoeting 'Peace is the Future' op de Grote Markt van Antwerpen. Tijdens deze ceremonie werd door twee jongeren een vredesappel voorgelezen en de religieuze leiders gaven elkaar een teken van vrede. Na afloop van de plechtigheid vond op dezelfde locatie een jongerenfeest plaats met optredens van verschillende jongerenbands.

## Impact

De Internationale Vredesbijeenkomst "Vrede is de Toekomst. Religies en Culturen in Dialoog. 100 Jaar na Wereldoorlog I" is een groot succes geworden.

De herinnering aan het leed uit het verleden was een belangrijk facet van deze ontmoeting. Het leert ieder zich in te leven in de trauma's en de wonden uit het verleden. Alleen wie het verleden niet vergeet, kan een nieuwe toekomst uitbouwen.

Tijdens de Vredesbijeenkomst 'Peace is the Future' stond de herinnering aan de Grote Oorlog centraal. Een Europese oorlog die een wereldoorlog werd, die vier jaar duurde, miljoenen levens eiste, bijna de zelfmoord van Europa betekende, en die de kiemen in zich droeg van de volgende wereldbrand.

Doorheen de jaren zijn ook tal van concrete vredesinitiatieven genomen die gevoed en mogelijk gemaakt werden door de contacten die op deze bijeenkomsten werden gesmeed. De Gemeenschap van Sant'Egidio heeft de afgelopen jaren

vaak een beslissende rol gespeeld in de verzoening in conflicten, waar de culturele, etnische en religieuze factor doorslaggevend was. Dat was onder meer recentelijk het geval in Ivoorkust, Guinée Bissau, de Centraal-Afrikaanse republiek en Senegal (Casamance). Eerder speelde Sant'Egidio een bemiddelende en verzoenende rol in de Balkan, Burundi, Mozambique en elders.

Daarnaast groeien binnen dit netwerk ook heel wat concrete initiatieven voor de mensenrechten en meer solidariteit: van engagementen voor het behalen van de VN-millenniumdoelstellingen tot inspanningen voor de wereldwijde afschaffing van de doodstraf.

Ongeveer 350 religieuze leiders en andere genodigden hebben deelgenomen aan 'Peace is the Future' en zijn met vernieuwde hoop en energie naar hun landen, vaak conflictgebieden, teruggekeerd. Sant'Egidio is overtuigd dat de zaden van dialoog en toenadering die tijdens de ontmoeting werden geplant op vele plaatsen vruchten van vrede en verzoening zullen voortbrengen.

In navolging van het Antwerpse evenement vonden de maanden nadien (oktober en november 2014) gelijkaardige initiatieven van 'Peace is the Future' plaats in verschillende landen van de wereld op initiatief van Sant'Egidio en in nauwe samenwerking met de plaatselijke religieuze en burgerlijke autoriteiten. O.a. in Burkina Faso, El Salvador, Indonesië, Malawi, Cuba, Kongo, Mexico, Kameroen, Verenigde Staten, Kenia, Benin en Togo.

'Peace is the Future' was geen internationale conferentie die in het luchtledige plaatsvond. Er ontstond wel degelijk een wisselwerking met de stad en het land waar de ontmoeting plaatsvond. 'Peace is the Future' zal in 2014 en daarna nog vruchten van dialoog en vrede voortbrengen voor Antwerpen, Vlaanderen en België. De internationale ontmoeting die topfiguren naar Antwerpen haalde, had een grote uitstraling en een positieve impact op de lokale dialooginitiatieven.



## De lokale en internationale pers berichtte hier uitgebreid over, getuigen hiervan de vele artikels, televisiereportages en radio-uitzendingen:

De apotheose op de **Antwerpse Grote Markt** van dinsdag, 9 september, in aanwezigheid van koningin Mathilde, waarbij de religieuze leiders plechtig de verklaring van Antwerpen 2014 ondertekenen, kan integraal bekeken worden op: <https://www.youtube.com/watch?v=eTauLJ4rp6E> (in het Engels)

**De opening** in de **Antwerpse Stadsschouwburg** op zondag, 7 september 2014, kunt u integraal hier vinden: <https://www.youtube.com/watch?v=GA3vsnzJXuw> (in het Engels)

De Antwerpse regionale zender ATV bracht verschillende **reportages over de Vredesontmoeting**. Kijk bijvoorbeeld naar: [http://atv.be/nieuws/2014-09-08/god-staat-voor-de-vrede-nooit-voor-geweld/#.VBmNF5R\\_uLA](http://atv.be/nieuws/2014-09-08/god-staat-voor-de-vrede-nooit-voor-geweld/#.VBmNF5R_uLA)

Beelden van de **jongerendag** op 9 september vindt u bijvoorbeeld in dit item van het VRT-Journaal: <http://derefactie.be/cm/vrtnieuws/videozone/programmas/journaal/2.35514?video=1.2082712>

Een filmpje van de Franse zender KTO kunt u hier bekijken: <https://www.youtube.com/watch?v=tAf2yYW0c1M> (in het Frans)

Het filmpje van het Nederlandse 'nieuw wij', met een **interview van Hilde Kieboom**, vindt u hier: <http://www.nieuwwij.nl/video/video-peace-future-antwerpen/>

De Antwerpse bisschop Johan Bonny en de Nigeriaanse imam Mohamed Ashafa waren te gast bij Kathleen Cools in 'Reyers Laat'. Herbekijk hun gesprek hier: <http://www.canvas.be/programmas/reyers-laat/cf488ef9-25d0-435e-bc47-8be53a1e20cc>

Het **interview met Jan De Volder** op 'Forum de Midi' van 'La Première - RTBF Radio' kunt u hier herbeluisteren: <http://www.rtbf.be/radio/podcast/player?id=1954494> (in het Frans)

Het filmpje over de **jongerendag** van peace is the Future staat hier op onze site: <http://www.santegidio.be/event/nieuwe-beelden-van-peace-is-the-future/>

63

Alle beschikbare **foto's, beelden, interviews, persartikels, panelgesprekken en teksten** vindt u, mits enig zoeken, terug op [www.peaceisthefuture.be](http://www.peaceisthefuture.be) en [www.santegidio.org](http://www.santegidio.org)



Het Belgische en internationale publiek, en in het bijzonder de jongeren, toonde opmerkelijk grote belangstelling voor het gebeuren. In totaal namen ongeveer 7.000 belangstellenden aan het evenement deel. Het jongerenprogramma met 2.500 middelbare schoolstudenten was een onverhoopt succes.

De medewerking van christelijke, joodse, islamitische, boeddhistische en humanistische personaliteiten, scholen en organisaties was reëel en tastbaar. De nood aan een positieve boodschap vanuit de godsdiensten en levensbeschouwingen in deze troebele tijden was voelbaar. De vele positieve reacties die de organisatoren mochten ont-

vangen sterken de Gemeenschap van Sant'Egidio in haar overtuiging dat "Peace is the Future" ook in ons eigen land veel vruchten van versterkte samenwerking, dialoog en gedeelde burgerzin zal voortbrengen. De stad Antwerpen, Vlaanderen en België hebben zich aan zo vele internationale gasten van hun beste kant laten zien.



# Sant'Egidio

## Driedaags offensief voor vrede

### Antwerpen gaststad voor grote jaarlijkse ontmoeting van religies

**A**ntwerpen staat van 7 tot 9 september in het teken van *Peace is the future*. Dat driedaagse evenement brengt internationale vertegenwoordigers van alle belangrijke religies samen. Dit jaar is de broederschap van vrede pragueader dan ooit tevoren.

• Sinds 27 oktober 1986, toen paus Johannes Paulus I voor het eerste wereldbroederschap lanceerde in Assisi, wordt de driedaagse ontmoeting elk jaar door de lokale organisatie Sant'Egidio in een andere stad georganiseerd. Vorig jaar was Route de pastoor. Dit jaar is dat Antwerpen, met een leiding van de hereniding van 100 voor Christe Oorlog.

"Onze beweging groeit", zeggen Jan De Volder van Sant'Egidio en Olivier Lins, beide directeur van het schied van Antwerpen. Johan De Volder: "Dit jaar verwachten we ruim drie-honderd internationale vertegenwoordigers van alle grote wereldreligies. Drie vellen we samen te zijn met politici, zakenlieden, mensen uit de wereld van cultuur en media. Contacten die erin staan plaats vinden. Daarnaast is iedereen welkom om deel te nemen aan onze debatten. Alles kan worden gevolgd in de eigen taal, met behulp van vertaalapparaten."

Het evenement start zondag met een eucharistische viering in de kathedraal, die wordt uitgezonden op de

openbare omroep. Na de middag is er een academisch bijeenkomst in de Stadschouwburg in aanwezigheid van Europees president Herman Van Rompuy, met onder meer getuigenissen van de voorzitter van de Arabische Liga van Egypte.

Maandag en dinsdag vindt op verschillende locaties in de binnenstad een denkafronde plaatselijke gesprekken plaats, die mogelijk zijn voor iedereen. "Om de theologische of filosofische thema's", zeggen De Volder en Lins, "naar uitwisseling van informatie over uitdagingen zoals ecologische crisis, onvrede, migratie, diversiteit, solidariteit, armoede en de uitdagingen die wij daarop kunnen geven."

Dinsdagmiddag wordt het evenement afgesloten met een gebied voor vrede in verschillende kerken, synagogen, moskeeën en andere gebedshuizen in de stad. Om 17 uur is er een sluiting met op de Grote Markt, met een gezamenlijk vredesgebed.

#### Jongerenprogramma

Voor het driedaagse evenement, dat wordt gesponsord met middelen van de overheid en uit de privésector, is een budget van ruim 600.000 euro uitgetrokken. De organisatie heeft dit jaar ook een speciaal jongerenprogramma ontwikkeld, bestemd voor de leerlingen van de hoogste graad van het secundair onderwijs. Dat programma loopt in samenwerking met de overheid en een aantal scholen. Het vindt plaats op dinsdag



Olivier Lins (rechts) en Jan De Volder. "Onze beweging groeit", zeggen ze. foto: KIM MEYER

"Een netwerk van vrede en een uniek evenement voor de stad."

JAN DE VOLDER & OLIVIER LINS  
ORGANISATOR

9 september.

"Inmiddels schiet een jongeren hebben zich daarvoor ingeschreven", aldus De Volder en Lins. "Zaterdag maakt een delegatie van Europese jongeren en religieuze leiders al een symbolische pelgrimstocht naar de Westhoek, op de veertiendag van de Grote Oorlog te herdenken en al te vaak bij het geweld in naam van religies in deze tijd."

"Peace is the future" wordt alie, alleen een wereldwijd netwerk van vrede, maar ook een uniek evenement voor Antwerpen, dat de ruime diversiteit van onze stad extra uitnodigt zal groeien", besluit de organisatie.

#### LEES HOUDER

• [www.peaceisfuture.be](http://www.peaceisfuture.be)  
• [www.santegidio.be](http://www.santegidio.be)

## Antwerpen

### Koningin Mathilde op slotceremonie 'Vrede is de toekomst'

Blz. 6



FOTO FREDERIK BEYENS





## Taalschool Yaguine en Fodé

*Taalschool Yaguine en Fodé is een bekende plek in Antwerpen voor de nieuwkomers die hun taalvaardigheid Nederlands willen verbeteren. Gratis aanbod van verschillende niveau's NT2 – van beginners tot gevorderden en conversatie – zorgde in 2014 voor een toename van het aantal studenten. De taalschool staat open voor iedereen.*

Voldoende kennis van de Nederlandse taal hebben, is een enorme hefboom om te integreren in de Antwerpse samenleving. Hoewel het aanbod Nederlands voor Anderstaligen (NT2) de jongste jaren grondig is verbeterd en geprofessionaliseerd, maakt het aanhoudende succes van onze taalschool duidelijk dat er behoefte is aan 1) plaatsen waar gratis les wordt aangeboden; 2) lesmomenten die niet op werkdagen vallen – zoals zaterdag; 3) mondelinge oefeningen en conversatie.

Daarom zijn we meer dan tien jaar geleden begonnen met het aanbod van conversatielessen Nederlands in de taalschool Yaguine en Fodé.

Yaguine Koïta en Fodé Tounkara werden op augustus 1999 dood aangetroffen op de luchthaven van Zaventem in het landingsgestel van een Sabena Airbus. Ze kwamen uit het West-Afrikaanse Guinée-Conakry. Ze droegen een brief bij zich voor de Europeanen, waarin ze aandacht vroegen voor de schrijvende situatie in hun land en hun wanhoopspoging om het Europese continent te bereiken verklaarden. „U ziet dat wij ons leven riskeren. Dat komt omdat wij te veel lijden in Afrika en wij u nodig hebben om te vechten tegen de armoede en de oorlog. Ondertussen willen wij studeren, en wij vragen u ons te helpen opdat wij in Afrika kunnen zijn zoals jullie”, schreven ze. De taalschool

‘Yaguine en Fodé’ wil deze jonge Afrikanen niet vergeten, samen met de zovelen die op zoek zijn naar een betere toekomst voor zichzelf en hun kinderen.

De taalschool werkt samen met het ‘Huis van het Nederlands’. Tot en met het jaar 2012 werden er alleen cursisten ingeschreven die elders reeds een erkende opleiding volgden of hadden gevolgd en bijgevolg al een zekere basiskennis Nederlands hadden. Als dat niet het geval was, werd hen gevraagd zich eerst via het Huis van het Nederlands in te schrijven voor een erkende cursus, en zich op een later tijdstip, met enige basiskennis, weer bij de taalschool aan te melden. Met de jaren werd de vraag

naar basislessen Nederlands steeds prangender. Daarom is in januari 2013 begonnen met een zogenaamde 'startgroep', voor mensen zonder enige basiskennis. Voor deze niveaus is de interesse het grootst. De drie landen waar de grootste groepen leerlingen vandaan komen zijn Armenië, Oekraïne en Afghanistan.

Praktische spreekvaardigheid bijbrengen was altijd de voornaamste doelstelling van de Taalschool. Zowel bestaande cursussen, zélf geschreven teksten, "Wablieft", de krant in eenvoudig Nederlands, video's als de warme vriendschappelijke manier van lesgeven, helpen dit doel bereiken.

Een cursus bestaat uit vijftien lessen van telkens 2 uur (30 uur per semester). Er zijn twee instapmomenten: in september en in januari. Er wordt over gewaakt dat de groepen niet te groot worden zodat ieders leeransen geoptimaliseerd

kunnen worden. Het niveau van de cursist wordt bepaald op basis van een intakegesprek met een van de leerkrachten. Studenten krijgen een (niet officieel) getuigschrift van deelname als ze minstens 20u van de 30u (per semester) hebben gevolgd.

In 2014 waren er vijf klassen van verschillende niveaus. Op zaterdag 14 juni 2014 reikte de school tijdens een feestelijke ceremonie een 100-tal getuigschriften uit. Het was een zeer feestelijke gelegenheid waar de leerlingen vrienden en familieleden voor hadden uitgenodigd die vol trots toekeken.

De meeste leerlingen komen via mond-op-mond reclame, enkelen via het opvangcentrum voor asielzoekers op Linkeroever van het Rode Kruis. Sommige mensen worden door hun werkgever gestuurd om hen meer gelegenheid te geven onder begeleiding de Nederlandse taal te oefenen. Meer en



meer mensen worden doorverwezen door het Huis van het Nederlands, het OCMW en andere NT2 aanbieders. In tegenstelling tot de van overheidswege gesubsidieerde NT2-aanbieders is in de taalschool Yaguine en Fodé het bezitten van officiële verblijfspapieren namelijk niet verplicht...





## Volkeren van Vrede

*VVS vzw zou niet meer hetzelfde zijn zonder de beweging Volkeren van Vrede. Talrijke nieuwkomers uit alle delen van de wereld komen geregeld samen, doen hun uiterste best om zich de Nederlandse taal eigen te maken en de cultuur te leren kennen en willen zich integreren in onze maatschappij. Meer nog, ze willen hun dankbaarheid tonen aan de samenleving die hen ontving door eenzame bejaarden te bezoeken.*

### Voorstelling

In 2014 was de beweging 'Volkeren van Vrede', opgericht in 2001, weer uitermate actief. 'Volkeren van Vrede' is een beweging van nieuwkomers in Antwerpen, van verschillende taalkundige en culturele achtergrond die echter een zelfde droom hebben: niet alleen hulpvrager zijn, maar met de eigen capaciteiten ook zelf stappen zetten naar hun integratie en socialisatie. Tonen dat zij mannen en vrouwen zijn die als nieuwkomers een meerwaarde voor onze samenleving kunnen betekenen. Ze tonen met hun inzet dat migratie niet alleen als een probleem, maar eerder als een

kans en potentieel gezien moet worden. De leden van 'Volkeren van Vrede' zijn ervan overtuigd dat de onderlinge verschillen een rijkdom voor ieder zijn. Zij vinden dat respect voor de ander, geweldloosheid, gerechtigheid, solidariteit en wederzijdse waardering geen illusie zijn maar net een geheim om onze aarde te redden.

De voornaamste doelstelling van 'Volkeren van Vrede' bestaat uit het bewerkstelligen van de vrede, als diepste verlangen van elke man en elke vrouw. Daar komen bij: respect opbrengen voor elke man en elke vrouw; werken aan geweldloosheid,

dat een sterker wapen is dan eender welk geweld en dat bij ieder positieve energie kan opwekken; engagementen opnemen opdat alle mensen dezelfde rechten zouden hebben, zodat iedereen een volwaardig burger van een rechtvaardiger wereld kan worden én werken aan solidariteit, in het bijzonder met mensen die lijden of zwak zijn.

Om deze principes in de praktijk om te zetten, werden in 2014 zowel maandelijkse vergaderingen met de leden van 'Volkeren van Vrede' als bijzondere projecten opgezet.

## Maandelijks activiteiten

Tot en met juni vond elke tweede zondag van de maand van 14.00 tot 16.00u de vergadering van 'Volkeren van Vrede' plaats in de Lombardstraat 28. De voertaal is altijd het Nederlands: dat is niet alleen een teken van integratie in onze maatschappij, het is ook dwingende noodzaak omdat het de enige overkoepelende taal is voor alle deelnemers. Omdat veel van de nieuwkomers deze voertaal nog niet tot in de puntjes beheersen wordt er veel gebruik gemaakt van audiovisuele media tijdens de bijeenkomsten. Er wordt veel ingezet op het uitnodigen van de leerlingen van de taalschool voor de activiteiten van Volkeren van Vrede. Vanaf oktober bleef daarom de maandelijks afspraak, maar niet per sé op de tweede zondag van de maand. Op die manier konden er verschillende activiteiten worden georganiseerd. Volgend op de ontmoeting 'Peace is the Future' brachten we op zondag 15 december met een 60-tal nieuwkomers een bezoek aan het MAS, aan de tentoonstelling "Heilige Plaatsen, Heilige Boeken". Eerder dat jaar, op 13 april, brachten we al een bezoek aan de kathedraal van Antwerpen. Met een 60-tal personen hebben we toen in twee groepen een rondleiding gekregen. Een groot deel van de deelnemers was afkomstig uit islamitische landen zoals Afghanistan. Voor velen van hen was het dan ook de eerste keer dat ze voet zetten in een christelijke kerk.

Meer en meer nieuwkomers die een aantal jaar geleden naar de vergaderingen van de beweging begonnen te komen, maken nu deel uit van het trouwe legioen vrijwilligers die vooral de werking met de bejaarden versterken. Zowel het huis voor ouderen Simeon en Hanna als de wekelijkse bijeenkomsten in de verschillende wijken van Antwerpen kan men zich niet meer voorstellen zonder hun buitengewoon gewaardeerde hulp.



Tijdens de vergaderingen werden de gewone activiteiten van Volkeren van Vrede door het jaar voorbereid. In januari werden er bijvoorbeeld beelden getoond van de vredeswandelende en de kerstfeesten die door Sant'Egidio wereldwijd werden georganiseerd. Uiteraard wou iedereen de beelden van zijn eigen land van herkomst zien, wat een gelegenheid bij uitstek was om over de tradities van verschillende landen te kunnen praten.

De vergaderingen aan het begin van het jaar werden ook gebruikt om de Volkeren van Vrede bij het evenement 'Peace is the Future' te betrekken. Uiteindelijk hebben velen zich

toen vrijwillig ingezet. Eén van de ronde tafels vond plaats in het Asielcentrum van het Rode Kruis op Linkeroever. Een conferentie organiseren voor een 200-tal mensen die (nog) geen gemeenschappelijke taal spreken is praktisch gezien geen sinecure. Gezien de uitermate positieve reacties na afloop, was het voor veel van de bewoners een uitermate verrijkende ervaring.

Naar aanleiding van de Internationale Dag van de Vluchteling die de Verenigde Naties hebben uitgeroepen op 20 juni, werd er een gebed voor alle vluchtelingen en nieuwkomers georganiseerd. Dit vond plaats op vrijdag 20 juni in de



Carolus Borromeuskerk. Terwijl er kaarsen werden aangestoken, deden nieuwkomers van verschillende achtergronden en verschillende leeftijden voorbeden in hun eigen taal, voor al diegenen die hun vaderland achterlaten op zoek naar een betere en veilige toekomst voor zichzelf en hun kinderen, maar ook voor de velen die deze vlucht niet overleven. De grote belangstelling van de nieuwkomers hiervoor, óók van degenen die geen of een andere godsdienstige overtuiging hebben, toont hoezeer zij hierdoor geraakt zijn.

Juli en augustus waren maanden van vakantie met de bejaarden en de jaarlijkse uitstap voor alle leden van Volkeren van Vrede en hun familieleden en vrienden. Dit jaar gingen we op 13 juli naar Ieper. De dag werd

begonnen met een bezoek aan het Flanders Field Museum. Hoe kon het ook anders, 100 jaar na het begin van de Eerste Wereldoorlog en aan de vooravond van 'Peace is the Future'.

Vanwege het slechte weer werd er overdekt gepicknickt op het terras van een restaurant. Daarna bezochten we de abdij van Westvleteren, waar we deel namen aan de vespers. Daarna kon een bezoek aan café de Vrede om het beroemde bier te proeven natuurlijk niet ontbreken!

Op 11 november was er de gelegenheid voor leden van Volkeren van Vrede om deel te nemen aan de jaarlijkse herdenkingswandeling. De ruime aanwezigheid van nieuwkomers is daar intussen een vaste waarde, maar opvallend was dit jaar

toch wel de aanwezigheid van een aantal jonge, gelovige moslims, die nadrukkelijk door hun aanwezigheid het doel van de wandeling wilden steunen: wie vergeet is gedoemd te herhalen.

Op 15 december bezochten zestig leden van Volkeren van Vrede de tentoonstelling 'Heilige Boeken – Heilige Plaatsen' in het MAS. Gratis tickets voor deze kansarme doelgroep werden bekomen via het kabinet van de Schepen van Cultuur. Omdat het gezelschap bestond uit mensen van verschillende culturele en religieuze achtergrond, kon de tentoonstelling op veel belangstelling en enthousiasme rekenen.

## Kerstfeest in het asielcentrum van het Rode Kruis op Linkeroever

Voor de derde keer was er ook een kerstfeest in het asielcentrum van het Rode Kruis op Linkeroever. Daar verblijven mensen die een asielpro-

cedure hebben lopen, in afwachting van de uitslag. Er kunnen tot maximaal 214 mensen verblijven, die

uitermate divers zijn qua leeftijd en achtergrond.

De eetzaal die voor deze gelegenheid feestelijk aangekleed was, zat al gauw afgeladen vol. Oorspronkelijk waren er twee tafels voor de vele kinderen voorzien om onder begeleiding te kunnen knutselen, maar door de grote belangstelling waren deze al gauw nodig om iedereen een plaats te kunnen geven om mee te eten.

Er waren een aantal redenen waardoor de interesse zo groot was. Het was al het derde jaar op rij dat er een feestelijke kerstmaaltijd werd georganiseerd. Een aantal bewo-

ners, die al een paar jaar wachten op een beslissing in hun dossier, had al eens zo'n feest meegemaakt en er enthousiast over anderen aan verteld. Een aantal van de bewoners was eveneens aanwezig bij de ronde tafel die tijdens de bijeenkomst 'Peace is the Future' op 8 september georganiseerd was in het centrum. Bovendien komt een aantal van de bewoners naar de taalschool Yaguine en Fodé om Nederlandse les te volgen en ook zij hadden al veel reclame gemaakt voor het kerstmaal... Hoewel zij niet verplicht zijn om de avondmaaltijd

in het centrum te gebruiken, waren er zeker 190 die ervoor gekozen hadden om mee te vieren. Verder waren er een 60-tal vrijwilligers die instonden voor de bediening en het organiseren van de cadeaus. Een groot deel van hen zat ook mee aan tafel om voor de nodige ambiance te zorgen. Onder hen ook een aantal leden van Volkeren van Vrede die aan dit feest meehielpen. Zij konden met hun talenkennis bruggen slaan, waar dat anders waarschijnlijk niet mogelijk zou zijn. Dat zorgde voor een ontspannen en vreugdevolle sfeer!



## Kerstmis in Asielcentrum Nederoverheembeek

Op 25 januari hebben we een kerstfeest georganiseerd in het asielcentrum voor niet begeleide minderjarigen in Nederoverheembeek. Het is een asielcentrum waar jongeren kort verblijven tot de overheid een meer stabiele en betere opvangplek hebben gevonden.

Een kleine 50 tal bewoners waren zeer aangenaam verrast toen een 10 vrijwilligers, voornamelijk jongeren, zich aanboden om met hen het kerstmaal en het daaropvolgende feest samen door te brengen. Velen hebben namelijk niets te doen en leven in een grote eenzaamheid.

Hun vreugde en verbazing werd nog groter toen ze de aangeboden geschenken kregen.

De bewoners kwamen vooral uit Azië (Syrië, Irak, Afghanistan) en uit Afrika (Ethiopië, Cameroun).

Ook de betaalde hulpverleners waren aangenaam verrast.

## Solidariteit met oude Antwerpenaren

---

De vriendschap en solidariteit tussen nieuwkomers en ouderen stond ook dit jaar centraal. Het is een belangrijke vorm van gratis inzet van nieuwkomers ten opzichte van de samenleving die hen ontvangt. Helaas maakt de wetgeving het vrijwilligerswerk in sommige van deze gevallen moeilijk. Mensen zonder papieren mogen in ons land geen vrijwilligerswerk doen en degenen die van een OCMW-uitkering genieten, moeten toelating vragen

om dat te mogen doen en het antwoord is in de meeste gevallen negatief. Hopelijk wordt daar snel een mouw aan gepast.

Een toenemend aantal leden van VVV neemt vast deel aan de bijeenkomsten van bejaarden in de wijk, zowel op het Kiel als in Antwerpen-Noord. Ze ontmoeten daar bejaarden uit de wijk en sluiten vriendschap met hen. Zo groeit ook een netwerk van sympathie en solidariteit in de

wijk. Een aantal vrienden van Volkeren van Vrede hebben bovendien vaste momenten waarop zij meehelpen in het huis voor ouderen, Simeon en Hanna. Zij zijn daar zeer gewaardeerde bezoekers en vrijwilligers! Het is eigenlijk niet mogelijk om zich de werking zonder hun aanwezigheid voor te stellen.

## Oude en nieuwe Antwerpenaren ontmoeten elkaar

---

Op 12 oktober heeft de beweging "Volkeren van Vrede" een concert georganiseerd voor hun bejaarde vrienden dat doorging in zaal Elzenveld in centrum van Antwerpen. 200 bejaarden waren aanwezig op deze ontmoeting tussen mensen van verschillende landen en culturen.

Tijdens de namiddag werd er tijd gemaakt ook voor koffie en cake, gevolgd door een prachtig klassiek concert. Dit concert werd verzorgd door 'De Betties' een bijzonder koor van Huis Perrekes. Het is een 70-koppig intergenerationeel koor met zowel bewoners, familieleden, vrij-

willigers en medewerkers van Huis Perrekes. Uiteraard werd ook het lied 'Ik ben er' gezongen, een lied dat speciaal voor hen geschreven en gecomponeerd is. Het doorloopt de fases van dementie vanuit de beleving van de persoon met dementie.



## Samenwerking en overleg

**Forum Asiel en Migraties (FAM):** Sant'Egidio-VVS is lid van de Algemene Vergadering.

**Vluchtelingenwerk Vlaanderen:** Sant'Egidio-VVS is lid van de Algemene Vergadering.

**Huis van het Nederlands:** samenwerkingsverbanden met de taalschool Yaguine en Fodé; er worden cursisten doorverwezen naar onze school.

**Werkgroep oefenkansen NT2 vrijwilligers:** overlegorgaan van vrijwilligersorganisaties die NT2 geven.

**Cordoba:** samenwerking in verband met interreligieuze dialoog; Sant'Egidio-VVS staat vermeld in de folder van de organisatie.

**B'nai B'rith en Forum van Joodse Organisaties:** jaarlijkse herdenkingswandeling voor de slachtoffers van de Shoah.

**Asielcentrum Rode Kruis, Linkeroever:** in verband met de taalschool Yaguine en Fodé; veel nieuwe cursisten werden door het centrum doorverwezen.

**Amos:** oecumenisch netwerk christenen en migratie.

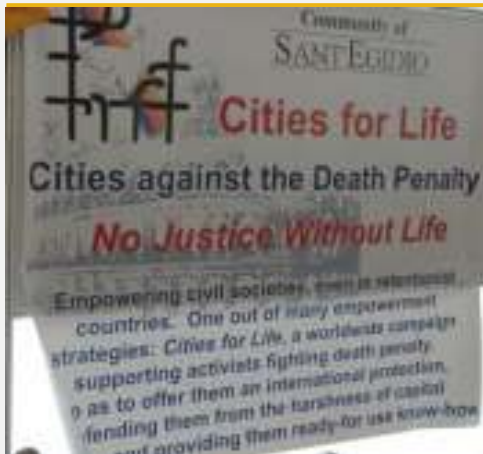
**De acht (de8):** samenwerking rond opvang mensen zonder papieren

**De vrienden van Bethlehem vzw:** samenwerking rond huisvesting.

**Stichting Cusanus:** interreligieuze dialoog



# Strijd tegen de doodstraf





## Strijd tegen de doodstraf – Cities for Life

### Inleiding

Vanaf de tweede helft van de jaren 1990 is de Gemeenschap van Sant'Egidio zich actief beginnen inzetten in de strijd tegen de doodstraf. Aanleiding daarvoor was de correspondentie van een van de leden uit Rome met iemand die in de Verenigde Staten in de dodencel zat, Dominique Green. Het aantal mensen dat met ter dood veroordeelden schreef, groeide en daarmee ook de concrete inzet voor de gevangenen, door bezoeken, correspondentie, juridische bijstand en de vraag naar verbeterde condities in de gevangnissen. Doorheen de jaren werd Sant'Egidio zo een belangrijke speler in de strijd voor een universeel moratorium en de afschaffing van

de doodstraf wereldwijd. Zij stond mee aan het ontstaan van de World Coalition against the Death Penalty in haar zetel in Rome in het jaar 2002, zij promoot de wereldwijde beweging 'Cities for Life – Steden voor het leven'. Sant'Egidio lanceerde ook de internationale dag van Steden tegen de Doodstraf die ieder jaar op 30 november plaatsvindt. Dit is de verjaardag van de eerste afschaffing van de doodstraf door een staat, namelijk het Groothertogdom Toscane in 1786. Dit jaar werd de verschillende steden de gelegenheid geboden een manifest te tekenen dat later werd aangeboden aan de Verenigde Naties waar op 18 december 2014 in de

Algemene Vergadering gestemd werd over een universeel moratorium op de uitvoering van de doodstraf. 117 landen stemden voor een moratorium. Nog nooit is de internationale steun zo groot geweest.

Jaarlijks organiseert Sant'Egidio eind november een internationale conferentie van ministers van justitie. Dit is een gelegenheid waar landen waar de doodstraf nog wordt uitgevoerd hierover kunnen spreken met landen waar de doodstraf reeds is afgeschaft. In 2014 vonden dergelijke conferenties plaats in de Filipijnen en in Japan.

## In België

---

Ook vanuit België ondersteunt VVS vzw deze strijd tegen de doodstraf. Er zijn een aantal vrijwilligers die al jarenlang schrijven met verschillende ter dood veroordeelden. Twee van hen hebben het afgelopen jaar een bezoek gebracht aan hun pen-vrienden in Florida. Indrukwekkende ontmoetingen die nog lang blijven nazinderen. Ook worden adressen doorgegeven aan mensen

die graag met zo'n correspondentie willen beginnen en worden zij daarbij begeleid waar nodig.

Vanaf het begin van de actie 'Cities for Life – Steden voor het leven' in 2002 hebben verschillende steden uit België zich hierbij aangesloten. In 2013 ging het om ruim 20 steden in België en sloten zich ook de eerste Nederlandse steden aan bij

de actie. Met ongeveer 1600 andere steden, verspreid over 5 continenten, wordt door het verlichten van een monument, de steun aan de strijd tegen de doodstraf uitgedrukt. Dat gebeurt op 30 november, omdat op 30 november 1786 voor het eerst de doodstraf in een staat werd afgeschaft, nl in het Groot-hertogdom Toscane.

## Bezoek Nick Yarris

---

In het kader van Cities for Life – Steden voor het leven verbleef Nick Yarris ruim een week in België om over zijn ervaringen met de doodstraf te getuigen. Hij heeft 21 jaar in de gevangenis gezeten in Pennsylvania. Hij was ter dood veroordeeld voor een moord die hij niet gepleegd had. Nadat zijn onschuld werd bewezen, kwam hij in 2004 eindelijk vrij.

Nick Yarris getuigde in verschillende middelbare scholen in Antwerpen (Sint Ludgardis, Onze Lieve Vrouwe College) en in de hogeschool ESAS in Luik. Op donderdagavond 27 november werd er een druk bijgewoonde avond georganiseerd in samenwerking met Ucsia, Bisdom Antwerpen, Universiteit Antwerpen, Thomas More Hogeschool en de Interdiocesane Jeugd Dienst. In het kader van Cities for Life – Steden voor het leven was er op vrijdag 28 november een ontvangst op het



stadhuis Antwerpen door schepen Marc Van Peel. Om 19 uur werd met de 'druk op de knop' om het Stadhuis verlicht. Het bezoek van Yarris kon op grote belangstelling

van de media rekenen: een item in het avondduik van 19.00 uur, verschillende interviews in kranten en tijdschriften evenals op Radio 1.

## Werelddag tegen de doodstraf

---

Op vrijdag 10 oktober 2014 vond in de Kammenstraat de jaarlijkse ontmoeting tegen de doodstraf plaats, met meer dan 200 aanwezigen. Dit is een initiatief van verschillende organisaties: Within-Without-Walls, Inside-Outside, het Vredescentrum van de Provincie Antwerpen en de

Gemeenschap van Sant'Egidio-VVS en van verschillende mensen die zich op dit terrein engageren. De focus lag dit jaar op vergeving. Het boek 'Hotel Pardon' van Jan De Cock werd bij deze gelegenheid voorgesteld en twee van de mensen die hij naar voren brengt in zijn

boek, waren op deze avond aanwezig. De Palestijn Bassam Aramin en de Israëli Rami Elhanan verloren beiden een kind in het conflict. Ze werden vrienden en brachten een getuigenis van hoop op vrede.

# De Amici





## De Amici

*De Amici zijn mensen met een verstandelijke en/of sociale beperking die samenkomen om vriendschap te beleven, ouderen te ontmoeten en om hun talenten te ontwikkelen in het schilderen en muziekatelier.*

### Inleiding

Samenleven met mensen die anders zijn, dus ook met mensen met een verstandelijke en/of sociale beperking is al lang wereldwijd een belangrijk deel van de werking van Sant'Egidio. Door in Antwerpen dit initiatief uit te bouwen, wil VVS laten zien dat deze mensen een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan onze maatschappij. Ze kunnen grondleggers zijn van een elementaire verandering in de mentaliteit en cultuur. Want door hun vertrouwen en openheid voor anderen laten ze zien dat het mogelijk is in elke levenssituatie blij te zijn als er genoeg vrienden in de buurt zijn. Een belangrijk kenmerk van mensen met een verstandelijke beperking is hun vreugde en het vermogen deze

aan de medemensen verder te geven.

Mensen met een verstandelijke beperking kunnen een grote vreugde uitstralen als ze zich gewaardeerd voelen en solidariteit ervaren. Hun beperking moet daarbij geen obstakel zijn, integendeel: het kan tot een andere, gevoeliger en diepere manier van waarneming van de wereld bijdragen.

Leven met een handicap staat niet voor een triest of ongelukkig leven. Wanneer mensen met een mentale en/of sociale beperking ongelukkig zijn, komt dat meestal omdat ze zich uitgesloten voelen of geïsoleerd zijn of onder een afwijzende houding van de maatschappij lijden.

Leven aan de zijde van een mens met een beperking betekent een verrijking aan menselijkheid en kan een breder en dieper gevoel voor het leven laten groeien. Want deze mensen bezitten een gevoel voor wat essentieel is in het leven. Deze 'wijsheid' uit zich niet altijd op een directe manier. Soms vindt het slechts een weg naar buiten in de relatie met andere mensen. Mensen met een beperking roepen op tot nadenken over waarden als gratis inzet en solidariteit, vriendschap en gastvrijheid, waarden die noodzakelijk zijn voor een geslaagd leven.

Sant'Egidio-VVS wil laten zien dat mensen met een verstandelijke en/of sociale beperking een belangrijke plaats in onze maatschappij

verdienen en er een belangrijke rol kunnen spelen. Ze moeten alleen maar de kans krijgen. Hoewel de zorg en opvang voor mensen met

een handicap goed opgebouwd is in onze welvaartstaat, leven velen meer dan men denkt verstopt en gaan ze vaak gebukt onder een

gebrek aan waardering en inschakeling in het sociale weefsel.

## Voorstelling van de Amici

---

Binnen onze werkingen voor kinderen en jongeren en in Kamiano kwamen wij steeds meer mensen tegen met een verstandelijke en/of sociale

beperking. Vaak klaagden ze dat ze niet veel te doen hadden. Vanuit de overtuiging dat deze mensen een grote bijdrage kunnen leveren aan

onze maatschappij is in januari 2010 een nieuwe groep binnen VVS ontstaan: De "Amici", het Italiaans voor vrienden.



## Werking 2014

---

### Werken aan cultuur en samenleven

De Amici is ondertussen een groep van een 30-tal mensen van verschillende leeftijd (van 15 tot 65 jaar) met een verstandelijke en sociale beperking. Essentieel voor de hele werking is het familiaal klimaat en het inzetten op de persoonlijke vriendschap. 2014 was het jaar waarin werd gewerkt aan stabiliteit in die persoonlijke vriendschap.

De Amici kwamen tweewekelijks samen in het muziek- en kunstatelier, bezochten bejaarden, bouwden aan een cultuur van samenleven via vorming op hun maat rond verschillende thema's. Zo werd in 2014 verder gewerkt aan het thema van de vriendschap met de ouderen die een concrete invulling kreeg door geregelde bezoeken aan het huis voor ouderen "Simeon en Hanna".

De Amici namen deel aan de internationale ontmoeting 'Peace is the Future' en wel in het bijzonder aan de conferentie "Kunst tussen conflicten en vrede" waarop onder meer werd gesproken door hun vriend Johannes Wickert. Ook dit jaar hadden ze tijdens de zomervakantie bij hem een schilderstage gevolgd. Ook het feit dat een delegatie van de groep Amici uit Rome op de conferentie aanwezig was,

was voor de Antwerpse Amici erg belangrijk.

Een derde project waarrond werd gewerkt in 2014 was de nood van de afschaffing van de doodstraf. Binnen dit kader luisterden de Amici naar een getuigenis van een bezoek aan een terdoodveroordeelde in

Florida. Naar aanleiding van het getuigenis werd het verlangen geuit om ook met een terdoodveroordeelde te corresponderen. Een eerste gezamenlijke brief werd opgesteld en verschillende tekeningen werden toegevoegd. Geregeld kregen ze ook catechese en vierden ze mee eucharistie.

Het laatste project is ondertussen een jaarlijks project geworden van solidariteit met wie arm en eenzaam is. Om het project concreet gestalte te geven werd dit jaar in samenspraak met allen ervoor gekozen om appelconfituur te maken voor de eenzame genodigden op het kerstfeest.

## De tweewekelijkse samenkomsten en het muziek- en schilderatelier

Belangrijk voor de Amici is een structuur die gerespecteerd wordt. De tweewekelijkse samenkomsten starten steeds met een kort gezamenlijk moment waarna iedereen naar het eigen atelier vertrekt. Nadien volgt een nieuw gezamenlijk moment waarop aan elkaar wordt verteld wat er die namiddag allemaal werd verwezenlijkt, de verjaardagen worden gevierd en waarbij de onderlinge vriendschap centraal staat.

Sinds 2012 zijn de ateliers voor moderne kunst en muziekatelier voor de Amici gestart. Vele van de Amici toonden interesse in de kunst maar kregen nooit de gelegenheid om zelf iets daarmee te doen. Vandaar dit nieuw project dat een groot succes is geworden en verder werd gezet in 2014. De Amici komen er graag naartoe en ze beoefenen kunst onder begeleiding van professionele vrijwilligers. Per

jaar wordt er rond een à twee thema's gewerkt. In 2014 werd er rond het thema "vrede" gewerkt en werd een start gemaakt met het thema "dromen". Het thema werd in onderling overleg, op basis van kringgesprekken en met ondersteuning van visueel beeldmateriaal met de volledige groep gekozen. In een tweede fase werd het thema uitgediept, zowel door het muziekatelier als door het atelier beeldende kunst. Voor elke beeldende of muzikale activiteit werd vertrokken vanuit de eigen belevingswereld van de persoon met een handicap. Via de activiteiten werd een brug geslagen tussen deze persoonlijke belevingswereld en het gekozen onderwerp. Naast de onderlinge vriendschap en het onvoorwaardelijk vertrouwen in de capaciteiten van elke artiest stond de creatieve zelfontplooiing centraal tijdens de atelierwerking. Specifiek voor het atelier van de beeldende kunst werd

er ingezet op kunstbeschouwing en experimenteren met materialen ten einde een gepaste techniek met respect voor de eigenheid van elke persoon te vinden. In het muziekatelier werd er, met het zelfde doel voor ogen, geëxperimenteerd met verschillende muziekinstrumenten en ritmes.

In het kader van de kunstactiviteiten hebben de Amici deelgenomen o.m. aan het tekenfestival "The Big Draw" door in het MAS vanop de achtste verdieping het zicht op de stad te tekenen. Wie wilde kon gaan kijken naar de tentoonstelling "Heilige Boeken – Heilige Plaatsen" die op dat ogenblik in het MAS te bezichtigen was.

Naar jaarlijkse traditie hebben de Amici tijdens de zomervakantie een schilderstage gevolgd in het atelier van Johannes Wickert.



## Vriendschap met de bejaarden

---

Ook in 2014 werd de vriendschap met de ouderen verder gezet. Op zondagnamiddag gingen de Amici op bezoek in het huis voor de ouderen 'Simeon en Hanna' waar ze voor feesten en ontspanningsmomenten zorgden. Al deze bezoeken lieten zien hoe verrijkend deze twee

groepen voor elkaar kunnen zijn. Aan de ene kant de bejaarden die zich vaak uitgesloten en eenzaam voelen en aan de andere kant jonge mensen die ongeacht hun beperkingen feesten komen organiseren en zo veel vreugde meebrengen. De persoonlijke vriendschap tussen de

ouderen en de Amici is en blijft een heel belangrijk punt binnen de werking met personen met een handicap. De Amici hebben samen met de bewoners van het huis en eenzame bejaarden van het Centrum Kerstmis gevierd.

## Vakantie

---

In juli 2014 gingen de Amici samen op vakantie naar Nederland. Ze verbleven in een huis dat volledig aangepast was aan de noden van mensen met een beperking. Elke dag werd samen een verslag van de dag gemaakt dat na de vakantie in boekvorm aan alle Amici werd gegeven. Voor hen was dat een hulp om nadien gemakkelijk te vertellen over de verschillende activiteiten aan hun familie of aan de mensen die voor hun zorg instaan. Zoals elk jaar werd er een vakantie-lied gemaakt op basis van de beleefde avonturen.

Tot de activiteiten hoorden: picknicken, oude boerderijen bezoeken, oude volksspelen en ambachten bezoeken waar men leerde hoe men potten bakt en leer bewerkt, wereldbeker voetbal kijken, markt bezoeken, bezoek aan circus, schil-



deratelier bij Johannes Wickert, zwemmen, bezoek aan een kasteel, gezelschapsspellen, handwerken,

feest en bowlen. Het was een zeer geslaagde vakantie.

## Feesten - samenspel

---

Feest en samenspel is voor mensen met een beperking heel belangrijk. Verjaardagen mogen zeker niet vergeten worden, maar ook het feit om samen dingen te doen is voor hen een feest. Tijdens het jaar werden verschillend activiteiten georganiseerd waarbij samenspel centraal stond. We zijn gaan bowlen en er werd een namiddag volksspelen georganiseerd.





## Kerstfeest

---

Er werd ook kerstmis gevierd samen met de Amici. Tijdens de voorbereiding daarvan werd met de Amici stilgestaan bij wie zwak is in de maatschappij, bij wie hun hulp kan gebruiken en bij wie minder materiële mogelijkheden heeft dan zij. Vanuit deze vorming is de keuze om opnieuw zelf kerstgeschenken te

maken voor de aanwezigen op het feest: confituur dit jaar. Het kerstfeest met hen was een zeer gemengd feest waarop zichzelf, de ouderen van Simeon en Hanna en eenzame Antwerpse bejaarden en anderstalige nieuwkomers aanwezig waren. Voor de Amici was het heel belangrijk om kerstmis te

vieren met hun vrienden bij wie zij ook tijdens het jaar op bezoek gaan.

De diversiteit van het feest maakte het tot een echt familiefeest. De Amici waren erg geïnteresseerd in andere landen en de ontmoeting tussen verschillende culturen was dan ook een absolute meerwaarde.

## Uitbreiding van de werking en professionalisering van de werkers

---

Om zo goed mogelijk op een persoonlijke manier te werken met de mensen met een beperking is een krachtig netwerk rondom hen noodzakelijk. Omwille van de evolutie van de gezondheid en in de thuissituatie van sommige Amici is er tijdens 2014 prioritair gewerkt

aan het intenser maken van de netwerken. Vanaf 2014 worden nu ook enkele Amici door vrijwilligers thuis opgevolgd. Er wordt o.m. samen mee gegeten. Tijdens deze bezoeken aan huis staat ook de vriendschap centraal. In 2014 werd er geïnvesteerd in de interne pro-

fessionalisering. Om de ontplooiingskansen en de eigen persoonlijkheid van alle begeleidde Amici ten volle te stimuleren en respecteren werd er minstens eenmaal per trimester een interne professionalisering georganiseerd.

## Samenwerking met Primavera

---

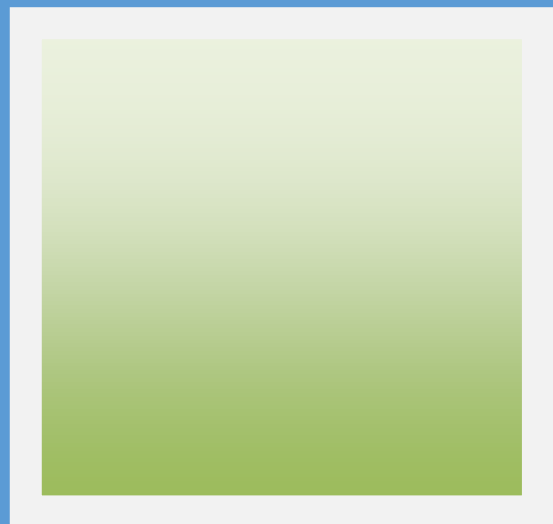
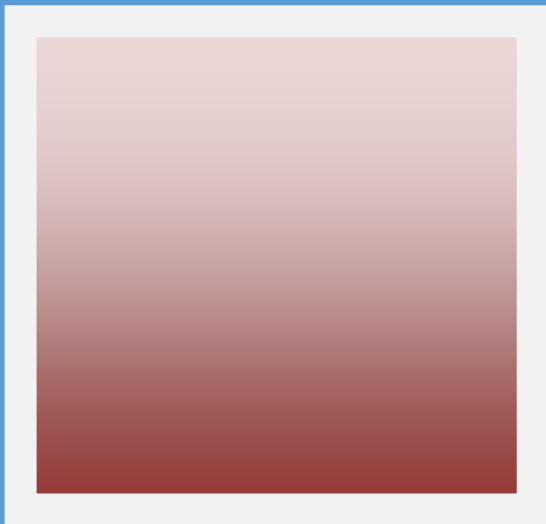
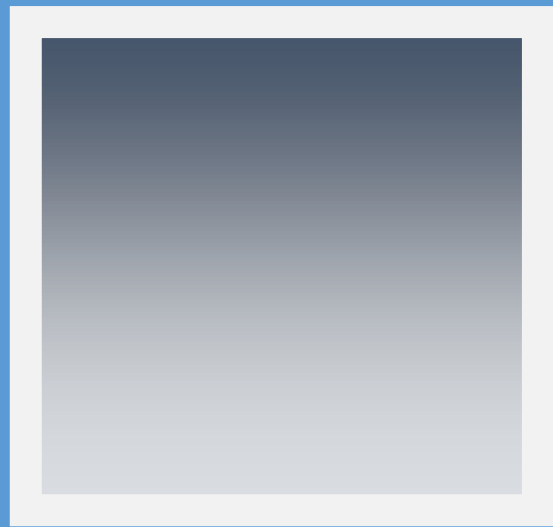
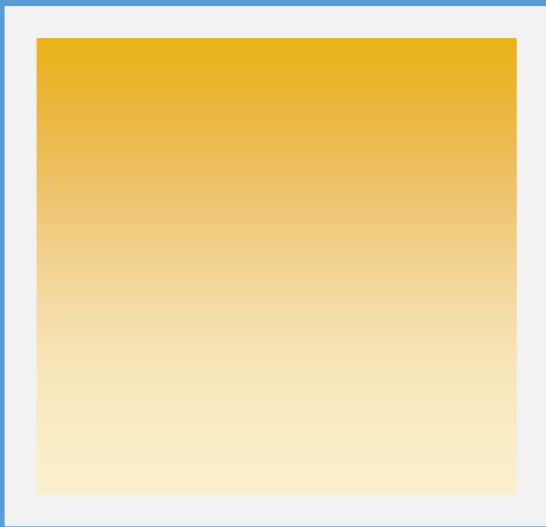
Al sinds enkele jaren werkt Sant'Egidio-VVS samen met Primavera – een voorziening voor opvang en begeleiding van volwassenen met een verstandelijke handicap uit Antwerpen-Merksem. Een keer per week komt een groep van 5 à 10 personen onder begeleiding naar het secretariaat van VVS om te helpen. Daar verrichten ze eenvoudige

taken die echter tot het goed functioneren van het huis bijdragen. Sommigen zijn verantwoordelijk voor de vernietiging van oude documenten, anderen voor het wegbrengen van flessen en nog anderen voor mailings. Werk voor hen wordt altijd op voorhand voorbereid door onze vrijwilligers zodat ze zich in het huis van

Sant'Egidio nuttig voelen. Bij de taken horen: omslagen vullen en zegels plakken bij grote mailings, folders kopiëren en plooiën, potloden slijpen voor Scholen voor Vrede, was voor Kamiano plooiën, enz. De samenwerking wordt langs de verschillende kanten positief geëvalueerd en wordt zeker de volgende jaren voortgezet.



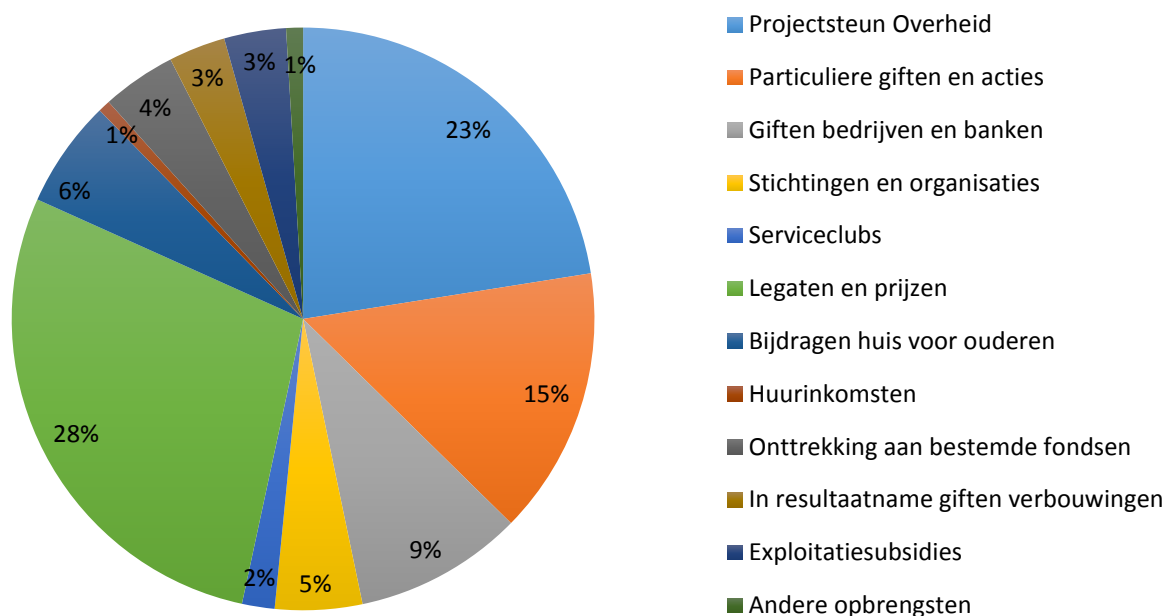
# Financiële situatie



# Financiële situatie

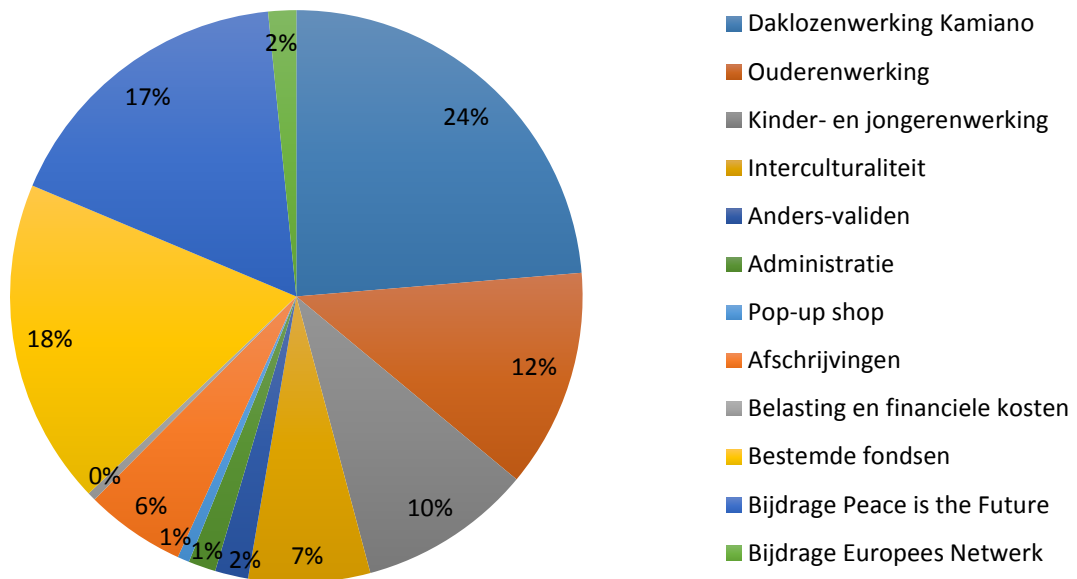
De rekeningen, met een totaal aan kosten en opbrengsten van 1.946.607,41 € werden geauditeerd en door de bedrijfsrevisoren Callens, Pirenne & C° goedgekeurd.

## Verdeling van de inkomsten



Inkomsten	Bedrag (€)	Percentage (%)
Projectsteun overheid	437.896,92 €	23
Particuliere giften en acties	289.310,44 €	15
Giften bedrijven en banken	182.353,40 €	9
Stichtingen en organisaties	94.105,00 €	5
Serviceclubs	35.230,00 €	2
Legaten en prijzen	551.915,44 €	28
Bijdragen huis voor ouderen	116.275,60 €	6
Huurinkomsten	13.123,76 €	1
Onttrekking aan bestemde fondsen	80.000,00 €	4
In resultaatname giften verbouwingen	61.391,19 €	3
Exploitatiesubsidies	66.798,60 €	3
Andere opbrengsten	18.207,06 €	1
<b>Totaal</b>	<b>1.946.607,41€</b>	<b>100</b>

## Verdeling van de uitgaven



85

Uitgaven	Bedrag (€)	Percentage (%)
Daklozenwerking Kamiano	450.293,86 €	24
Ouderenwerking	234.766,87 €	12
Kinder- en jongerenwerking	186.426,39 €	10
Interculturaliteit	130.563,17 €	7
Anders-validen	35.648,26 €	2
Administratie	29.400,00 €	1
Pop-up shop	12.765,59 €	1
Afschrijvingen	107.563,24 €	6
Belasting en financiële kosten	8.944,25 €	0
Bestemde fondsen	350.000,00	18
Bijdrage Peace is the Future	325.000,00	17
Bijdrage Europees Network	30.000,00	2
<b>Totaal</b>	<b>1.901.371,63 €</b>	<b>100</b>

## Balans

Activa		Passiva	
<b>Vaste activa</b>	835.712,96 €	<b>Eigen Vermogen</b>	1.519.356,86 €
<b>Vlottende activa</b>	796.252,50 €	<b>Vreemd Vermogen</b>	112.608,60 €
<b>Totaal</b>	<b>1.631.965,46 €</b>	<b>Totaal</b>	<b>1.631.965,46 €</b>

## Toelichting bij de financiële situatie

De vzw Vereniging voor Solidariteit (VVS) maakt deel uit van het grote netwerk van de Gemeenschap van Sant'Egidio. In België wordt de werking van Sant'Egidio gedragen door de private stichting Sant'Egidio, waarin het onroerend en financieel patrimonium van de Gemeenschap van Sant'Egidio werd ondergebracht.

De projecten van de Gemeenschap van Sant'Egidio met en voor de armen worden aan Vlaamse en Franstalige kant opgevolgd door verschillende verenigingen zonder winstoogmerk. Op die manier wordt een onderscheid gemaakt tussen het beheer en de exploitatie, met toepassing van het voorzichtigheidsprincipe van de bonus pater familias.

De Belgische tak van Sant'Egidio maakt deel uit van de internationale

en wereldwijde Gemeenschap van Sant'Egidio, met hoofdzetel in Rome, en volgt voor de projectwerking de strategie en de spiritualiteit die door Sant'Egidio wereldwijd wordt uitgetekend.

De vzw VVS had in 2014 10 VTE in dienst, verdeeld over de verschillende werkingen. De bestemde fondsen beogen nieuwe projecten die VVS vzw in 2015 wil uitvoeren: verbouwwerken in Antwerpen (voor lokalen voor de werking van de gehandicapten) en in Brussel (voor de daklozenwerking Kamiano) en aankoop/verbouwwerkkosten voor de uitbouw van de werking in de Antwerpse periferie.

Voor een goed begrip van de balans is het belangrijk voor ogen te houden dat de financiële middelen een momentopname zijn per 31 december, het moment waarop VVS vzw

de meeste middelen heeft kunnen genereren, grotendeels dankzij particuliere giften in aanloop naar Kerst en eindejaar. Die financiële middelen worden echter aangewend om de kosten van het daaropvolgende werkjaar grotendeels te dekken.

Gezien de link tussen VVS vzw en de nationale en internationale bovenbouw van de Gemeenschap van Sant'Egidio, en de solidariteitsafspraken en -engagementen die binnen dit grote geheel van toepassing zijn, dient men in het kader van een financiële beoordeling van de vereniging hiermede rekening te houden.



# Organigram Sant'Egidio Benelux





VVS vzw  
Lombardenstraat 28  
B-2000 Antwerpen  
Tel. +32/3/229.04.10  
Fax +32/3/226.07.37  
[info@santegidio.be](mailto:info@santegidio.be)  
[www.santegidio.be](http://www.santegidio.be)  
KBC: IBAN: BE95 4098 5637 5658  
BIC: KREDBEBB  
BNP Paribas-Fortis: IBAN: BE14 2200 0370 0483  
BIC: GEBABEBB

